Bugün:

2 nci sahifemizde: Siyasî icmal — Amerika ve Sovyetler.

3 üncü sahifemizde: Hâdiseler karşısında — Ahmed Ağaoğlu.

6 ncı sahifemizde: Tarihten yapraklar — M. Turhan Tan.

7 nci sahifemizde: Yirminci asrın ...eronu, Habeş taarruzlarının hedefi ne ...abilir?

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 4180

İSTANBUL - CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246

Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi 24299 - 24290

Cuma 3 ikincikânun 1936

— Memleketlerimiz arasında bir ademi tecavüz misakı yapsak?
— Kime karşı?

...lık bolluğundan ...ktiğimiz zorluklar!

Çok balık tutmaktan korkar hale geldiğimizi gazetelerde okuyorsunuz tabiî. Balık çok çıkınca fiatlar masrafı korumıyacak kadar düşüyor. Bazı seneler İstanbulda palamut balığının, hatta toriğin yok pahasına denilecek fiatlara maskara olduğunu bilmiyen kimse yoktur. Geçen sene kayık kayık palamutları denize dökmüştük. Kalori itibarile fazla azotlu en kuvvetli gıda maddesi olan balığın zaman zaman İstanbulda uğradığı bu hezimet şaşılacak birşeydir. Hatıra şu gelir:

Çok çıktığı zaman yok pahasına satılan ve hatta denize dökülen bu balıkları muhafaza edecek bir usul bulunsa da fakir halk bundan bol bol tedarik ederek her zaman ucuz fiatla harcıyabileceği bir gıda maddesini elinde bulundurabilse?.. Olmıyacak şey midir? Herhangi balık -başta tuzlamak ve tütsülemek olmak üzere- herhangi bir fabrikasyon ameliyesile uzun müddet dayanacak hale konamaz mı?.. Çifti sekiz on kuruşa palamut demek, kilosu nihayet 10 - 12 kuruşa et demektir.

Bu, işin dahilî istihlâk tarafıdır. Bir de ayni işin belli bir millet zenginliğini kıymetlendirmek tarafı vardır. Daha mütekâmil, daha usulünde bir fabrikasyon piyasanın taze ihtiyacından fazla balıkları türlü ameliyelerle dahilde, haricde herkesin her zaman seve seve değer pahasile alacağı bir meta haline koyabilir. Her türlü kutularda müstahzar ton balıkları bütün dünyanın tanıdığı, aradığı bir maldır. Sardalyanın her çeşidi her yerde her zaman geçer bir metadır. Karadenizde tarlalarımıza gübre diye kullandığımız hamsi balığının ançuez adını alan fabrikasyon şekli çok nefis ve çok zevkli olduğu kadar pek mükemmel de bir gıdadır. Halbuki İstanbulda balıkçılarımız bugünlerde çifti on beş kuruşa kadar düşen torikleri bu kepazelikten kurtarabilmek için aralarında fazla balık tutmamağı kararlaştırıyorlar. Bir çift torik en aşağı 3 kilo et demektir. Trabzon taraflarında ise fazla hamsi tutmak çok kere fuzuli bir külfet sayılıyor.

Buna mukabil piyasalarımızda her zaman balığın ucuz olduğu söylenemez. Zaman zaman yok pahasına kadar inen balıklar bazı nevilerdir: Palamut gibi, torik gibi, uskumru gibi, hamsi gibi. Bugünlerdeki perakende fiatı 150 ile 320 kuruş arasında olan barbunyanın İstanbul piyasasında 100 kuruştan aşağı düştüğü görülmemiştir denilebilir. Kefal 60 ile 120 kuruş arasındadır. Levrek 100 ile 200 arasında yüzer durur. Çinakop, lupez, izmarit gibi bazı neviler azçok ucuz da olsalar her nedense miktarca çok değillerdir. Lüfer 60 -120 den aşağı düşmez. Bundan anlarsınız ki bazan tutulmasından korkulacak kadar çokluğuna rağmen Türkiyede balık piyasası her zaman fakir halkın yanaşabileceği bir piyasa değildir. Müstahsili olduğu kadar müstehliki de memnun etmiyen bu tezadlarla dolu durumun sebebi nedir?

Bunu bir hamlede hulâsa etmek mümkündür: Türkiyede balık ve balıkçılık sanayiinin yokluğu. Doğrusunu isterseniz balık tutma işlerimiz pek geri olmasa bile çok ileri değildir. Sonra tutulan balıkları devamlı surette kıymetlendirecek esaslı ve ileri sanayiden mahrum bulunuyoruz. Halbuki dünyanın en bol olmasa bile en iyi balık sanayii ancak Türkiyede kurulabilir. Deniz balıklarının en güzelleri bizim sularımızda bulunur da onun için.

Kimsenin hatırına toz konmamak üzere kaydetmiş bulunalım ki Türkiyede balık sanayii hiç yok değildir. İstanbulda çiroz yaparız, Geliboluda ve Marmara adalarında sardalye tuzlarız, Trabzonda yunuslardan yağ çıkarırız. Bu işlerin kıymet ve şerefini kabul ile beraber hep birlikte itiraf edelim ki yapılacağın büyüklüğüne göre bunlar küçük ve iptidaî şeylerdir. Hamsiyi gübre diye tarlaya dökmek hiç yoktan iyi birşeydir amma çok iptidaî birşeydir. Hamsiyi gübre diye kullanmak için bile bu balığı unufak toz haline koyan bir fabrikasyona ihtiyac vardır.

Balık diyince hep denizler hatırımıza geliyor. Ya nehirlerimiz çaylarımız, göllerimiz? Onlara temas etmek şöyle dursun, görüyorsunuz a, balıktan bahsederken balık zenginliğinin bu çok kıymetli alanlarını hatırlamıyoruz bile.

Ne olacak?

Bu suale cevab vermek için Türkiyede tutulan balıkların tutulabileceklere nisbetle % 10 raddesinde var yok birşey olduğunu da kaydetmiş bulunalım, ve o suali buna göre tekrar soralım?

Peki ne olacak, ne yapmalı?

Cumhuriyet hükûmeti bu suali çoktan sorarak cevabını da bir Balıkçılık Enstitüsü teşkil etmek suretile vermişti. Beş senedenberi faaliyette bulunan Enstitü İstanbulda Baltalimanındadır. Gerek balıkçılık, gerek balık sanayii üzerinde memleketi tenvir edecek olan Enstitü henüz araştırmalarile meşguldür.

İlmî çalışmanın hiçbir şekline itiraz etmek aklımızdan geçmez. Olsa olsa Enstitünün çok ağır yürüdüğünden şikâyet edebiliriz. Meselâ Türkiye sularının tahlili yapıladursun, şaşılacak bir çoklukla ortada olan suüstü balıklarımızın sanayiini kurmak için sittin sene beklemekliğimize mahal yoktur.

Yüz binlerle tona varacak haydi hazır mevcudun sanayii üzerinde şimdiye kadar çoktan bir karar alabilmiş olmalıydık.

YUNUS NADİ

Akdenizde harb çıkarsa...

Ingiliz-Fransız askerî birliğini temin eden bir anlaşma yapılıyor

Yukarı Fransada hava irtibat noktaları kurulacak

Harb çıktığı takdirde İngiliz tayyarelerinin hemen Fransaya yetişebilmeleri için şimdiden hazır kuvvetler bulundurulacak

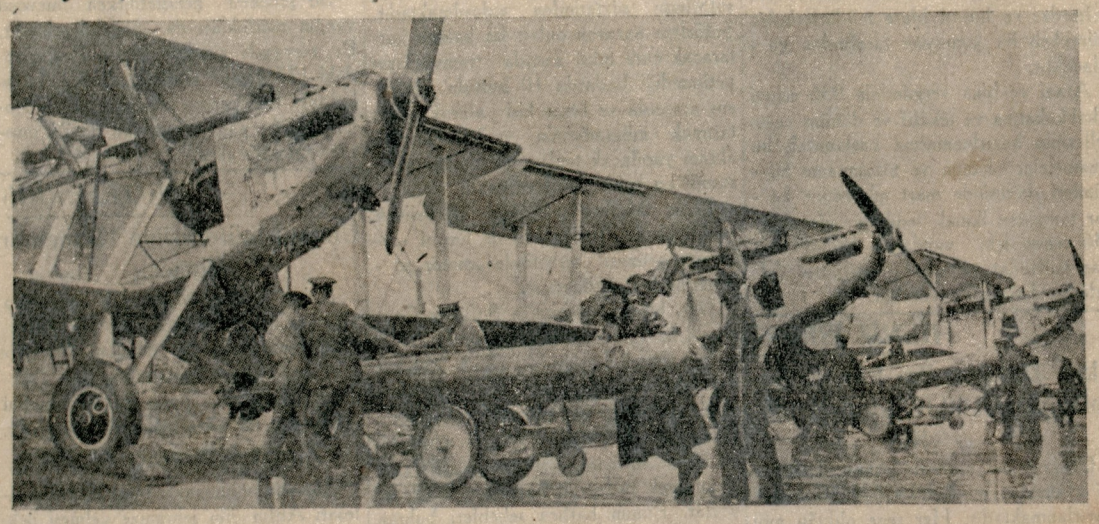

Torpil kullanan ağır İngiliz tayyareleri harekete hazırlanıyor

Londra 2 (A.A.) — Bazı gazetelerin tahminine göre, süel yardım hakkında yürütülen Fransız İngiliz görüşmeleri ehemmiyetli bir şekilde inkişaf etmiş bulunmaktadır.

News Chronicle gazetesinin Paris aytarı bilhassa şunları yazmaktadır:

«Muhtelif teklifleri arasında Fransa, Fransız piyade ve tayyare kuvvetlerinin cenub hududunda toplanmaları ihtimali karşısında Fransanın şimal ve şarkında İngiliz - Fransız havaî irtibat noktaları kurulmasını teklif etmiştir. Bunun için ilk önce hava malzeme ve efradı hazırlanacaktır. Bu suretle, Akdenizde bir harb çıktığı takdirde, İngiliz hava filoları Manşı derhal geçebileceklerdir. Kara kuvvetlerine gelince, Fransa, bir İngiliz seferî kuvvetinin Fransaya gelmesini teklif etmemektedir. Bununla beraber Fransa hükûmeti, anî bir ihtiyac karşısında, derhal nakledilebilecek bir ihtiyat kuvvetine malik olup olmadığını İngiltereye sormuştur.

Daily Mail gazetesi diplomatik aytarının tahminine göre, her iki taraf, şimdiki ihtiyaclara tamamile tekabül eden bir anlaşmaya varmıştır.

Renown İskenderiyeye gitti

Cebelitarık 2 (A.A.) — Renown adındaki muharebe kruvazörü İskenderiyedeki filoya iltihak etmek üzere, Cebelitarıktan hareket etmiştir.

Lavalin İtalyan elçisile mülâkatı

Paris 2 (A.A.) — Laval - Cerutti mülâkatı, hususî bir siyasal mahiyeti haiz değildir. İtalyan büyük elçisi, mesai arkadaşlarından ikisini, Lavale takdim etmek için gelmişti.

«Petrol ambargosu gayrikabili içtinabdır»

Popüler gazetesinde M. Blum:

«İsveç kızılhaç hastanesinin bombardımanı, İtalyaya karşı, vaktile Lusitanyanın torpillenmesi üzerine Almanyanın uğradığı ayni aksülâmelleri doğuracaktır. kanaatindeyim, diyor. M. Musolini ile dünya vicdanı arasındaki esasen pek de-

(Arkası 7 nci sahifede)

Gene vakti ahara talik!

Ticaret Odası bankaların sorduğu mühim bir kredi meselesine dün yaptığı fevkalâde toplantıda da cevab hazırlıyamadı

Dünkü toplantıdan intıbalar: Solda heyeti umumiye, sağda seçim yapılırken

Yeni sene münasebetile Ticaret Odası umumî heyeti dün öğleden sonra saat üçte fevkalâde bir içtima akdetmiştir. Muvakkat kongre riyasetine Murad Furtun seçildikten sonra riyaset divanı intihabı yapılmış ve birinci reisliğe Mıthat Nemli, ikinci reisliğe Ziya Taner, birinci reis vekilliğine Ahmed Kara, ikinci reis vekilliğine Said, hesab müfettişliğine Hüseyin Sabri, muamelât müfettişliğine Hilmi Naili, kongre murahhaslıklarına Hasan Vafi ve Said seçilmiştir. Bundan sonra idare heyeti intihabı da yapılmış ve Denizyolları Umum Müdürü Sadeddin, Şerefeddin Alemdar, Osman Nuri, Murad Furtun ve Bedri Nedim idare heyeti azası olmuşlardır.

İntihab işleri bu suretle bittikten sonra müzakereler başlamıştır. İlk olarak söz alan Emin Ayni demiştir ki:

«— Geçen celsede Ticaret Odası memurlarının Tekaüd Sandığı meselesi mevzuu bahsolurkan «sandığı istiyenlerin ekseriyeti teşkil edip etmediği ve sandığın şahsiyeti hükmiyesi olup olmadığı» şeklinde iki sual sormuştum. İlk sualime «sandığı istiyenlerin ekseriyeti teşkil edenler» olduğu ve ikinci sualime de «sandığın şahsiyeti hükmiyesi olduğu» şeklinde cevab verildi. Halbuki meclisten çıktıktan sonra vaziyetin tamamile aksi şekilde olduğunu öğrendim. Nitekim ertesi gün çıkan gazeteler de bu me-

(Arkası 8 inci sahifede)

Mühendis mektebi talebesi için verilen kararlar

Bir talebe tardedildi, birkaçı da nihariliğe çıkarıldı

Ankara 2 (Telefonla) — Yüksek Mühendis mektebinden bazı talebelerin yemekleri beğenmemek suretile çıkardıkları hâdisenin tahkiki tamamlanmış, kabahati görülenler muhtelif şekilde cezalandırılmıştır. Nafıa Vekâleti bu kararları verirken bu gibi işlerin tekerrürünü önliyecek tedbirler almakla beraber büyük bir şefkatle de hareket etmiş, sadece mektebden bir talebe çıkarılmış, bu talebenin de vaziyeti mükerrer tecrübelerle yaraşık almaz gözüktüğünden bu şiddetli cezanın tatbikına maalesef kat'î mecburiyet hasıl olmuştur.

Nafıa Vekâleti diğer taraftan Yüksek Mühendis mektebi için yeni bir tali-

(Arkası 7 nci sahifede)

Fransa, İtalyaya silâh veriyor!

İtalyaya gönderilmek üzere Hamburga gelen tayyare makineleri

Deyli Herald yazıyor: Alman hükûmeti, İngiliz hükûmetine yaptığı gayri resmî bir müracaatte İtalyaya gönderilmek üzere Fransadan Hamburga gelen bir tayyare makinesi aksamı üzerinde yapılacak muamele hakkında fikir sormuştur. Milletler Cemiyeti tarafından İtalyaya verilmesi menedilen esliha ve harb malzemesi listesine tayyare makineleri dahildir. Fransız limanlarında bu makine parçaları hakkında İtalyaya gönderilecektir diye beyanname verilmiş olsay-

(Arkası 7 nci sahifede)

Habeş harbi kızışıyor

Italyanlar cenubda Danan şehrini aldılar

Trablusta yerli bir İtalyan kıt'ası isyan ve Mısıra iltica etti. İsveç Kızılhaç revirinin bombardımanı Avrupada infial uyandırdı

Cepheye giden ihtiyar Habeşler, İmparatora sadakatlerini izhar ediyorlar

Habeşistandan harb harekâtı hakkında dün gelen haberler, gene hayli karışıktır. Bununla beraber, cenub cephesinde epey şiddetli bir muharebe olduğu ve İtalyanlarla beraber hareket eden Ogaden kabilelerinin Danan kasabasını ele geçirdikleri anlaşılıyor. Danan çok -

(Arkası 8 inci sahifede)

Dün Kahirede talebe polisle çarpıştı

İki taraftan yaralananlar var. Hükûmet halka, bu galeyanın Mısır aleyhinde olabileceğini ihtar etti. Tıb Fakültesi kapatıldı

Dün yeni müsademelere sahne olan Kahireden bir manzara

Kahire 2 (A.A.) — El-Ezher Üniversitesine mensub binlerce talebe bu sabah gösteriler yapmıştır. Polisle talebe arasında musademeler olmuştur. Talebeden bir kişi ağır, polislerden sekiz kişi hafifçe yaralanmıştır.

Abbasiyede talebe ile polis arasında

(Arkası 7 nci sahifede)

Şark demiryollarında yapılan tetkikler

Kat'î vaziyet tesbit edildikten sonra hattı satın almak için müzakerelere başlanacaktır

Şirketin Sirkeci istasyonundan bir görünüş

Şark Demiryollarının satın alınması zamanının geldiğini Diyarbekir hattının açılış töreninden dönüşte Nafıa Vekili Ali Çetinkaya müjdelemişti. Bayındırlık Bakanının bu müjdelemesini müteakib

(Arkası 6 ncı sahifede)

Dünün Genci Anlatıyor

Sermed Muhtar Alus

Yakın maziden maceralar

— 30 —

Aman zaman, para eder gibi değil. (Takmazsan burasını altüst ederim; önüme kim gelirse Karadağ kurşununu iki kaşının ortasına yerleştiririm!) diyerek nişanı taktırmış. Ardından, garsona bir araba çağırtmış. Doğru Odeona.

Mevsim kış; apukurya zamanı... Odeon tiyatrosundaki baloya götürmüş, baş locaya oturtmuş... İşte o günden sonra göğsüne o mecidiye nişanını taktığı için, Mecidiyeli Manyo demişler... İşte o gündenberi tüfekçi Mürtezanın kapatması imis.

Şimdi söylemesi dile kolay. İnkâr etmem[illegible]mu yok, etekleri[illegible] korkmağa ba[illegible] macu[illegible]cuyu, şerbetçiyi pataklıyan, Maydoslu dülger kılıklı, ciğerci, kaldırımcı sandığımız Arnavud, meşhur tüfekçi Mürtezamış meğerse.

Dilim tutulmuş, üç buçuk atıyordum; belli etmiyordum ama soğuk soğuk eceleri döküyordum.

Mecidiyeli, arkadaşı sarışın kadını da tanıttı. (Selimiyeli Şükrünün dostu!) dedi.

Selimiyeli Şükrü dedikleri tersane sol kolağalarından ve o zamanın bir tanelerinden. Adını sanını bilmiyen var mı ki?.. Birkaç sene evvel, Galatada Amerika tiyatrosunda saldırmayı çekip kapıyı tutan, içerideki sekiz on kasa hırsızı Maltızı önüne katıp, karakola götürmeden pestillerini çıkaran babayiğit.

Göksudaki panayır gününde, hasırın üstüne serilmiş, ikidebir yerinden kalkıp arbedeyi mayna etmiş olan kıvırcık saçlı, yumurta ökçeli de o değilmi imiş?

Neş'eliliği bozmuyordum ama bir de içime sor.. Benim terspers oluşumdan anlamış olacaklar ki Mecidiyeli enseme bitti:

— Kuzum, ne sebebe bir tuhaf oldun? Yoksam aklına bir şey geldi. Murtaza Bey bu aksam kabil değil burda gelmez; çünkim sarayda nobetçidir. Sukri Bey mi?... Ayda bire, o akilli adam. Merak yapma, o da gelmeyezek. Onun Kasımpaşada bir kari var, oraya gitmis... Biz deli değil, sana da düşmanlık yok; sen keyfine bak be kuzum!...

— Adam sende! Atın ölümü arpadan olsun. Alâbahtek! Dedim, gene çilingir sofrasına yanaştım.

Alâbahtek dedim ya, artık derin düşünmeyip neş'elenmeğe başlamıştım. Sesten mesten, şarkıdan markıdan açıldı... Bir iki gazel okudum; birkaç türkü söyledim. Arkadan da tuhaflığa giriştim.

Tüysüz Haçiğin, Bursalı Sürpiğin, Horoz Kostinin taklidlerini yaptım. Çiçekçideki, Timonideki, Zibadaki Rum sermayelerin ağzile konuştum.

— Kale sen donmesin, yoksam Giridlisin?

Diyerek gülmeden kırılıyorlardı.

Gaz tenekesindeki binlik dibine ermiş, şarab şişeleri çıkarılmıştı. Ah, son kadeh te son kadeh. İçkililerin baş belâsı son kadehtir. Her uğursuzluk ondan çıkar, kıyamet ondan kopar.

Şarab ve bira şişelerine el sürmeyip rakı binliğini sıka sıka, son damlasını damlatmağa uğraşırken, kapı yıkılmağa başladı.

Güm, güm, güm!...

Nara gibi bir ses:

— Mecidiyeli, aç!...

Evin içi allak bullak oldu. Mecidiyeli elleri, ayakları sapır sapır titriyor, sıska

Kara Sofiça

sarışın yere çömelmiş, fenalıklar geçiriyor, duba karı soluk soluğa duvarlara yaslanıyordu. Hepsi de (Mürtaza Bey geldi!) diye titreşiyorlardı.

İkinci bir nara koptu:

— Haçan çim o pencere onunde oturan herif?

Eyvahlar olsun beni görmüş. Pencerenin perdesi inikti ama odada lâmba yandığı için gölgem dışarı vuruyormuş demek.

Kadınlar büsbütün biribirlerine girdiler. Ben de şapa oturmuştum. Kaçmanın imkânı yok; bir yere gizlenmek te tehlikeli. Küçücük evde nereye saklanacaksın? Yakalandın gitti.

Mecidiyeli, lâhzada abdesthaneye doğru koşmuş, ellerile acele acele beni çağırıyor, bir taraftan da:

— Mürtaza Bey, kale 100 numaradayım. Bekle, geliyorum kapıyı açmaya!... diye bağırıyordu.

Kadınların üçü de, elleri ayakları sapır sapır, etrafımı almışlardı. Şişko, yere çömelekalmış, baygınlıklar geçiriyor, sıska, saçlarını çeke çeke, (Panayamu! Panayamu!) diye inliyor, hepsinden daha metanetlice görünen Mecidiyeli, başı iki avucunun arasında, her halde bir kurtuluş çaresi arıyordu. Kapı, (aç!. Açın bre karılar!) diye yumruklanıyor, tekmeleniyordu.

Yarı baygın halde, göğsü inip kalkmakta olan şişko, gözlerini araladı:

— Korkmayin, Kara Sofiça tsare bulmus. Bu bey için lokanta garson soyleyeceyiz; onun ismi Niko çağiracayiz!

Vay anasını, bu şişko da meşhur Kara Sofiça değil miymiş? İsmini eski çapkınlardan çok duymuştum. Sultan Aziz devrinde, delikanlı mabeyincileri, şabı-emred hünkâr yaverlerini yakıp yakıp kavuran, mirasyedi beyleri ipipullah sivri külâh eden meşhure buymuş meğerse.

Mecidiyeli:

— Mürtaza Bey, 100 numarada isim bitiyor, simdi geliyorum! diyerek bir daha bağırdı. Eteğimden hızlı hızlı çekerek beni mutfağa götürdü. Fesimi yakalığımı, ceketimi, yeleğimi acele acele çıkarırken Kara Sofiça da yetişmişti.

— Kusura bakma ki garson Niko oluyorsun. Zarar yok, hovardalikte ersey basa gelir! diyor, talimatı da veriyordu:

(Arkası var)

Rum Patriği Fotyos dün gömüldü

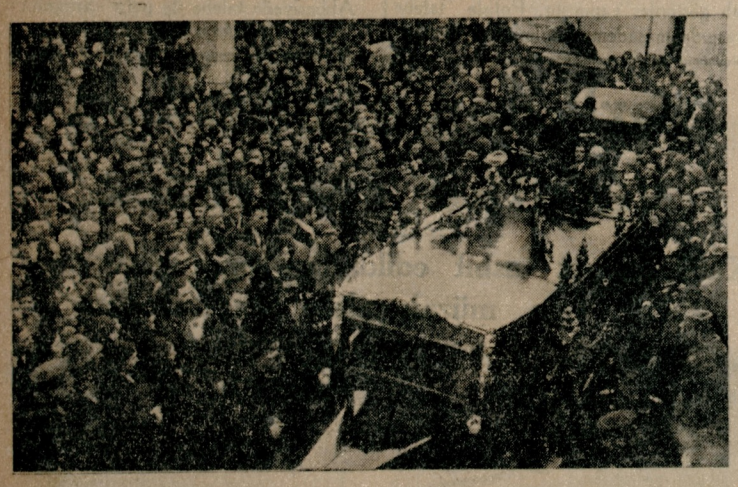

Cenaze alayı geçerken

Birkaç gün evvel ölen Rum Patriği Fotoyosun cenazesi dün Fenerdeki Patrikhane kilisesinden büyük törenle kaldırılmıştır. Saat 11 de kilisede bir tören yapılmıştır. Bu törende Amerika elçisi, Fransız elçiliği müsteşarı, Yunan konsolosu Triadafilidis, İtalyan, Amerikan, Macaristan, İran, Yugoslavya, Romanya, Fransa, Polonya, İspanya, Holanda konsolosları ve Habeşistan maslahatgüzarı, Ermeni Patriği, Hahamhane delegeleri, kadim Süryani patriği, şehrimizde bulunan kiliselerin başpapazları ve peskoposlar hazır bulunmuşlardır.

Sen Sinod meclisi kâtibi Kasapidis bir söylev vererek müteveffa Patriğin tercümei halini anlatmış ve meziyetlerini saymıştır.

Bundan sonra cenaze otomobillerle Balıklı mezarlığına götürülmüştür.

Cenaze otomobilini elliden fazla otomobil takib ediyordu. Balıklıya varıldığı zaman büyük Balıklı kilisesinde tekrar dinî tören yapılmış ve Fotyos mezarına bırakılmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Bina vergisinin maliyeden devri

Valinin reisliğinde bir komisyon kurulacak

Arazi ve bina vergilerinin vilâyet hususî idarelerine terki hakkındaki kanunun tatbiki için vilâyete Maliye Vekili tarafından bir izahname gönderilmiştir.

Şimdiden yapılması lâzım gelen işler şunlardır:

1 — Hususî idarelere devredilecek olan memurların tayin ve tefriki.

2 — Arazi ve bina vergisi muamelelerinin ve bu muamelelere aid bilûmum evrak ve defterlerin hususî idarelere ne suretle devredileceği.

Hususî idarelere devredilecek olan memurları tayin ve tesbit işi maliye ve hususî idare muamelelerinin intizamı bozulmıyacak şekilde olmak üzere vali, defterdar ve hususî idare müdürlerinden mürekkeb bir komisyon tarafından yapılacaktır.

Arazi ve bina vergilerinin 936 senesi tahakkukatına ve tekâlif ve döküm cetvellerinin hazırlanmasına başlanarak bu muameleler kanun ve nizamname hükümleri dairesinde mart nihayetine kadar tamamen ikmal edilmiş olacaktır. 936 senesi için yapılacak tahakkukat esas müfredat ve tahsilât müfredat defterlerine kaydedilmiyecektir.

DENİZ İŞLERİ

Akay 100,000 lira kâr ve Denizyolları 100,000 lira ziyan etti

Denizyolları idaresile Akay, Fabrika ve Havuzlar müdürlüklerinin blânçoları hazırlanmaktadır. Her sene olduğu gibi Ekonomi ve Maliye Bakanlıklarile Divanı Muhasebat delegelerinden mürekkeb bir heyet önümüzdeki haftalar içinde şehrimize gelerek bu blânçoları tetkik edecek ve raporlarını vereceklerdir.

Bu tetkikler bittikten sonra, deniz idareleri umumî heyetleri Ankarada toplanacaktır.

Şimdiye kadar hesablardan alınmış olan neticelere göre bu sene de Fabrika ve Havuzlar idaresile Akay müdürlüğü 935 yılında 100,000 liradan fazla safi temettü elde etmişlerdir.

Kabotaj hatlarında yüzde altmış hisse ile çalışmış olan Denizyolları idaresi son bir sene içinde 100,000 lira açık vermiştir.

Vapurculuk şirketile müzakereler

Denizyolları idaresile Vapurculuk şirketi arasındaki konuşmalara Ankarada önümüzdeki pazartesi gününden itibaren başlanacağı anlaşılmaktadır. Vapurların mubayaa ve devrü teslimi işlerinin mevzuu bahsolacağı bu müzakereler ayın on beşine kadar bitirilecektir.

Vapurculuk şirketi idare meclisi reisi Fehmi dün akşam Ankaraya gitmiştir. Denizyolları Umum Müdürü Sadeddin de pazar günü Ankaraya gidecektir.

Liman U. Müdürü Ankaraya gitti

Liman Umum Müdürü Raufi, liman idaresinin Maliye Vekâletinden İktısad Vekâletine devri işleri etrafında Ankarada teşekkül eden komisyonda bulunmak ve bu hususta istenilen izahatı vermek üzere Ankaraya gitmiştir.

ADLİYEDE

Şüpheli birisi yakalandı

Bazı dolaşık işler yapmaktan suçlu Sıtkı adında biri yakalanarak Müddei-umumiliğe gönderilmiştir. Sıtkının poliste üzeri arandığı zaman bir takım evrak bulunmuştur. Bunlar tetkik edildiği vakit Fatih, Samatya ve Aksaray taraflarında mevhum birer arsanın satış muamelesine aid tanzim edilmiş sahta evrak olduğu görülmüştür. Bu hususta tahkikata devam olunmaktadır.

2 aya makûm oldu

Köprü üezrinden geçerken Talât isminde birinin çakısile tesbihini çalmaktan suçlu olarak yakalanan Abdullah Adliyeye verilmiş; dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde duruşması yapılmıştır. Suç meydana çıktığı için iki ay hapse konmasına karar verilmiştir.

ÜNİVERSİTEDE

İktısadî ve içtimaî konferanslar

Hukuk fakültesi, iktısad ve içtimaiyat enstitüsü «komön bilgileri serbest konferansları» ismile bir seri konferans hazırlamıştır. İlk konferans bugün, içtimaiyat ordinaryüsü profesör Kesler tarafından verilecektir. Nisanın 29 una kadar devam edecek diğer konferanslar ise Sıddık Sami, Osman Nuri, Muhlis Etem, Asım Süreyya, W. Röpke, F. Neumark, Ömer Celâl Saric, Ref'i Şükrü, Süreyya Ali, Hırş, Egli ve İstanbul eski imar müdürü Ziya tarafından verilecektir.

Şoförlerin derdi

Bu akşam cemiyette bir toplantı yapacaklar

Şoförler Cemiyetinde bu akşam bir toplantı yapılarak İstanbul şoförlerinin son zamanlarda düştüğü vaziyet mevzuu bahsedilecek ve çareler araştırılacaktır.

Şehrimizde taksiler son senelerde çok azalmış ve bu nisbet dörtte bire kadar inmiştir. Buna rağmen taksi otomobilleri gene işsizdir. Şehirde mevcud taksilerin pek azının sahibi kendi şoförleridir. Diğerleri hep ondalıkla yani kazancından yüzde ondan, yüzde yirmiye kadar bir ücret alarak çalışmaktadır.

Bundan beş yıl önce normal olarak bir taksinin getirdiği para günde on lira ile 25 lira arasında idi. Maamafih bundan fazla kazanmak ta daima mümkündü. Bugün günde beş lira çıkaran taksinin parmakla gösterilecek kadar azaldığı şoförlerin sözlerinden anlaşılmaktadır. Şoförlere nazaran onları bu halden kurtaracak çare taksi dışında tramvayların yetişmediği hatlarda 10 kuruşla 20 kuruş arasında ve beşer kişi alarak adam taşımak müsaadesinin verilmesidir. Bu akşam yapılacak toplantının başlıca mevzuunu bu bahis teşkil edecektir.

Diğer taraftan şoförlüğü darbeliyen en büyük âmillerden biri de hususî arabaların artması nisbetinde amatör şoförlerin de çoğalmasıdır.

Dün bir muharririmize Şoförler Cemiyeti başkanı Ahmed demiştir ki:

«— Şimdi İstanbulda ancak 500 kadar taksi bulunmaktadır. Evvelce taksilerin adedi 2,000 e kadar yükselmişti. Buna rağmen evvelce şoför de, otomobil sahibi de memnun iken şimdi karınlarını doyuracak kadar bir kazanc elde edemiyorlar. Bunun başlıca sebebleri buhran ve hususî otomobillerdir. İstanbulda 800 kadar hususî araba bulunduğunu tahmin ediyorum.»

VILÂYETTE

Polis Müdürünün bir dileği

Dün Polis Müdürü Salih Kılıçtan bir mektub aldık. Gerçi mevzuubahis yazıdan bir hikâye olduğu anlatılıyorsa da polis müdürümüzün arzusunu yerine getirmiş ve güzel bir haber olan yılbaşının hâdisesiz geçtiğini müjdelemiş olmak için mektubu aynen koyuyoruz:

«Son Posta gazetesinin 1-1-936 tarihli nüshasının 7 nci sahifesinde (heyecanlı bir yılbaşı gecesi ışıklar sönünce bir kız kaçırdılar) söziyle başlıyan bir yazı görülmüştür.

Bu yazı hakikî bir vak'aya müstenid olmayıp bir hikâyeden ibarettir. Bu yılbaşı İstanbulda eski senelere nisbeten büyük bir neş'e ve eğlence ile geçmiştir. Hiçbir polis vak'ası ve hatta bir tarafta intizamsızlık bile görülmemiştir. Gazetede görülen yazının hakikî bir vak'a gibi gösterilmiş ve alâkayı bu suretle celbetmek istenilmiş bulunmasından dolayı hasıl olan yanlış duyguyu silmek için işin tavzihine lüzum gördüm.

Keyfiyetin bu suretle gazetenize yazılmasını dilerim.»

Vali bugün geliyor

Bayramdan evvel İzmire gitmiş bulunan Valimiz Muhittin Üstündağ, şehrimize gelmek üzere dün akşam İzmir vapurile hareket etmiştir. Vapur bugün saat on vedide limanımıza gelecektir. Muhittin Üstündağı bir prostat ameliyesi geçirmiş bulunan kardeşi Ekremi de, İstanbulda tedavi ettirmek üzere beraber getirmektedir.

GÜMRÜKLERDE

4 ayda 8120 kaçakçılık

Son dört ay içinde memlekette 8120 aded kaçakçılık vak'ası kaydedilmiştir.

Bu vak'alar neticesinde alâkadarlarca 17,539 kilo kıyılmış tütün, sigara, tömbeki ve enfiye, 6311 kilo yaprak tütün, 36 paket enfiye, 15 kilo ağızotu, 33,311 aded tütün fidanı, 20,453,517 varak sigara kâğıdı, 544 kilo rakı, 5578 kilo müskirat mevaddı iptidaiyesi, 138 aded sahte bandrol, 44,569 kilo tuz, 9392 aded patlayıcı maddeler, 338 aded kovan, 115 aded tütüne aid memnu alât, 166 aded müskirata aid memnu alât, 69 deste oyun kâğıdı, 158 kutu kibrit, 472 aded çakmak, 68,661 aded çakmak taşı yakalanmıştır.

Teftiş heyeti reisi gitti

Bir müddettenberi gümrüklerde bazı teftişlerde bulunan gümrük ve inhisarlar teftiş heyeti reisi Muammer Kocabaş bu hususta Vekâlete izahat vermek üzere dün Ankaraya gitmiştir.

BORSALARDA

Dünkü buğday satışları

Dün İstanbula 412 ton buğday ve 20 ton un gelmiştir. Buna mukabil 630 çuval un ve 150 ton buğday satılmıştır. Fiatlarda her günküne nazaran bir değişiklik olmamıştır.

Sular İdaresinin yeni kararları

Şehrin her tarafına bol ve temiz su verilecek

Sular idaresi, şehrin su ihtiyacını tamamile temin etmek için, şehrin herhangi bir semtini uzun müddet susuz bırakmadan su şebekesini genişletmeğe karar vermiş ve bu kararın tatbikına da geçilmiştir. Bunun için de hem daha sağlam hem de kutur itibarile daha büyük borular döşenmektedir.

Sular idaresi, diğer taraftan da terşih havuzlarında bazı tesisat yapmakta ve yeniden terşih havuzları vücude getirmektedir. Bu yeni tesisatın ikmalinden sonra, Terkos suyunun diğer sulardan daha fazla içilmeğe salih, temiz bir hale geleceği temin edilmektedir.

Su şebekesi genişletilirken mevcud yangın muslukları da çoğaltılmaktadır. Bu meyanda şimdiye kadar Beyoğlundaki 127 yangın musluğu, 368 e, İstanbuldaki 152 yangın musluğu 341 e, Boğazdaki 6 yangın musluğu da 23 musluğa çıkarılacaktır.

MUTEFERRIK

Umumî müfettişliğe 15 memur alınacak

Birinci Umum Müfettişlik kadrosuna 100 lira ücretle on beş kâtib alınacaktır. Bunlar en aşağı ya muallim mektebi veya orta mekteb mezunu olacaktır. Daktilo bilmesi şarttır. Talib olanlar İstanbul Vilâyetine de müracaat edebileceklerdir.

Ziraat Müsteşarı geliyor

Bursada bulunmakta olan Ziraat müsteşarı Atıfın dün şehrimize gelmesi beklenmekte idi. Fakat Ziraat Vekili Muhlisin Bursaya gelişinden dolayı müsteşarın şehrimize gelmesi gecikmiştir. Bursa mıntakasının ziraî vaziyetini ve zürraa verilecek tohumluk ve yiyecek buğday işini tetkik eden müsteşar zannedildiğine göre bugün şehrimize gelecek ve buğday yolsuzluğu tahkikatının son kalan kısmını ikmal ederek Ankaraya dönecektir.

Taifteki Türk emlâki

Arabistanda Taif kasabasının dışında harab bir halde bulunan binaların tamir edileceği hakkında Hicaz Krallığı hükûmetince bir talimatname neşredilmiştir. Bu tamir arasında alınacak binalardan yarısından fazlasının şimdiye kadar hukuklarını aramamış birçok Türk vatandaşlarına aid olduğu anlaşılmıştır. Bunlar bu yıl içinde mülkiyetini veya vakıflığını ispat edecek evrakla birlikte Süudî Arabistan Krallığı Maliye Vezaretine müracaat edeceklerdir.

DEMİRYOLLARDA

Yeni vagonlar geldi

Devlet Demiryollarının yeni satın aldığı vagonlardan bir kısmı daha şehrimize gelmiştir. Vagonlar dün şatla Sirkeci garından Haydarpaşaya geçirilmiştir.

Anakara yolu 12 saate inecek

Ankara - İstanbul tren yolculuğunun 12 saate kadar indirilmesi ötedenberi arzu edilmektedir. Öğrendiğimize göre Nafıa Vekâletinin emri üzerine alâkadarların bu hususta yaptıkları teknik ve idarî etüdlere aid raporlar Devlet Demiryolları tarafından hulâsa edilerek Vekâlete verilmiştir.

Yeni sürat katarları ihdas edilerek yolun mühim miktarda kısaltılması imkânı bulunmuştur. Bilhassa Almanyada Krup fabrikasından getirtilmiş olan lokomotifler bunu temin edecek kudrette bulunmaktadır.

KÜLTÜR İŞLERİ

Sınıf geçme usullerine dair talimatname

Maarif Vekâletinin okullardaki sene ortası imtihanları ve sene sonundaki sınıf geçme usulleri hakkında yeniden hazırladığı talimatname bugünlerde şehrimize tebliğ edilecektir.

Yeni talimatnameye göre orta mekteblerde talebe şimdiden sonra, muallimlerin verecekleri kanaat notlarile sınıf geçebileceklerdir. Tam numara on olduğuna göre bütün sene not vasatisi beşten aşağı düşen talebe, o dersten tahrirî imtihana tâbi tutulacaktır. Bu yoklamalarda dört dersten fazla beşten aşağı numara alanlar sınıfta kalmış olacaklardır. Dört dersten aşağı, beşten az numara alanlar ise yeni ders senesi başında ikmal imtihanına tâbi tutulacaklardır. İkmal imtihanında beşten aşağı numara alanlar da bir dersten olsa gene sınıfta kalmış sayılacaklardır. Bütün numaraların vasatisi yediyi bulduğu halde bir dersten beşten az numara alan talebe, muallimler meclisine sevkedilecek, ancak bu meclisin vereceği kararla talebe sınıf geçebilecektir.

Siyasî icmal

Amerika ve Sovyetler

Cenubî Amerika devletlerinde Uruguayın Sovyetlerle diplomasi münasebetlerini keserek memleketin merkezi Montevideo[illegible] Sovyet sefirine pasaportunu vermesi[illegible]di zatinde gayet ehemmiyetsiz bir h[illegible]ise de yeni dünya Amerika ile [illegible] başına büyük bir âlem olan Sovy[illegible] arasındaki münasebat noktasından [illegible]tün cihanın nazarı dikkatini celbetti. [illegible]kü bu münasebatın dünya politikası[illegible]sıkı alâkası vardır.

Birleişk Amerika devletlerinin, Japonların genişleme politikasına karşı muarız bir vaziyet alıp almıyacağı ve Sovyetlerle Asyada birlikte hareket edip etmiyeceği bütün Amerika kıt'asının Sovyetlerle olan münasebatının iyi ya-hud fena bir surette inkişafına bağlıdır. Uzakşarkta Mançuri meselesinden dolayı fevkalâde bir gerginlik peyda olup Amerikanın buradaki menfaatleri dahi tehdid altında kaldığı bir zamanda Birleşik Amerika devletleri Sovyetlerle diplomasi tesis etmişti.

Bu münasebatın tesisi için Rusyanın eski alacaklısı Amerika sermayedarlarile iktısadî buhrandan bunalmış olan Amerika fabrikatörleri ve ziraat müstahsilleri vaktile cihanın büyük piyasalarından [illegible]ri olan Rusyanın tekrar açılmasından b[illegible]yük faydalar bekledikleri için mad[illegible] menfaat noktasından Amerika Cumhur[illegible]reisi M. Ruzvelti zorlamışlardı. Fakat bu ümidler çabuk söndü. Eski borçlar meselesi halledilemedi. Bu yüzden Amerika ticaret bankaları Sovyetlere karşı her türlü krediyi kestiler. Kredisizlikten Amerika fabrikaları ve müstahsilleri mallarını Rusyaya süremediler. Sovyet malları dahi Amerikada mahrec bulamadı.

Son günlerde Kerenski zamanına aid Rus borçlarının ödenmesi için bir tesviye sureti bulunur gibi olmuştu. Fakat Amerikada komünist hareketinin kuvvet bulması ve bu partiye mensub olanların milyonlara baliğ olması, muvakkat bir zaman için devletçiliğe giden büyük kapitalist Amerikada Sovyetlere karşı tekrar derin bir itimadsızlık uyandırdı.

Tam bu sırada Cenubî Amerikanın en büyük memleketi olup nüfusu, genişliği, serveti ve askerî kudreti itibarile dünyanın en büyük devletlerinden biri sayılan Brezilyanın muhtelif yerlerinde ve hatta merkezi Riyodojaneyroda askerî kıt'alarda komünistlerin tahriki ile çıkan büyük isyan hükûmete sadık kalan topçu kıt'alarının yardımiel merhametsizce bastırılmasaydı, Brezilya az kalsın bir Sovyet memleketi olacaktı. Bu hâdise Şimalî Amerikada dahi endişeler uyandırmıştır.

Ötedenberi Sovyetlere karşı şüphe ile bakan ve bu devletle diplomasi ve ticarî münasebat tesis etmekten çekinen Cenubî Amerika hükûmetleri Berzilya hâdiseleri üzerine Sovyetlere karşı büsbütün aleyhtar bir vaziyet almışlardır. Şimdiye kadar bu hükûmetlerden yalnız Uruguay Sovyetlerle diplomasi münasebat tesis etmişti. Arjantin dahi yalnız ticarî münasebetler tesis etmiş ve Sovyet haricî ticaret [illegible]aresinin Buenos - Ayreste bir şube açmasına müsaade etmişti.

Uruguayın Sovyetlerle münasebatı kesmesi üzerine Sovyetlerin bütün Cenubî Amerika kıt'ası ile her türlü diplomasi münasebetleri münkati olmuştur. Fakat Milletler Cemiyeti azasından bulunan bu devletin cemiyetin diğer bir azası olan Sovyetlerle sebeblerini izah ve lüzumunu ispat etmeksizin uluorta münasebatını kesivermiş olmasına Sovyetler sükûtle mukabele etmek istemiyorlar. Milletler Cemiyetini hakem tayin etmek suretile bir teşebbüs yapılacağı anlaşılıyor.

Fakat meselenin başka ledünnyatı vardır. Papalık ve İtalyan faşizmi komünizme karşı bir mücadele açıyor. Bunun için ilk saha olarak en nafiz bulunduğu Cenubî Amerikayı seçti. Bu noktalar ayrıca izah olunacaktır.

MUHARREM FEYZİ TOGAY

MALİYEDE

Aylıklar verildi

Memurların ikincikânun aylıkları dün tevzi edilmiştir.

600 bin lira ufaklık

Yeni basılan 50, 25, 10 ve 1 kuruşluklardan 600 bin lira İstanbul maliyesine ayrılmıştır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

SON HABERLER...
TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Hitlerin beyannamesi

Alman Devlet Reisi, yeni sene münasebetile millete hitaben önemli bir beyanname neşretti

Berlin 2 (A.A.) — Yeni sene dolayısile Hitler, Alman milletine hitaben bir beyanname neşretmiş ve bu beyannamede, rejimin muhaliflerinin bedbin kehanetlerine rağmen, Alman sosyalizmile yeni Alman devletinin her sene daha kuvvetli ve daha sıhhatli bir hale gelmekte olduğunu tebarüz ettirmekte ve geçen üç yılın bilânçosunu yaparak bu müddet zarfında Almanyanın siyasal, kültürel ve ekonomik alanda kalkınması yolunda müthiş ve muvaffakiyetli bir eser vücude getirilmiş olduğunu kaydeylemektedir.

Hitler, 1936 yılı hakkında da şunları söylemektedir:

«— Bu yıl da nasyonal sosyalizmin yeni bir azim ve faaliyet yılı olacaktır. Alman devletinin nekadar kuvveti artar ve bu hal Alman ordusunun ihyasında en büyük tecellisini bulursa, bu ordunun varlığı dolayısile üzerimize çöken mes'uliyetler de o derece artmaktadır. Dünyanın öbür kısımlarında hüküm sürmekte olan karışıklıklara baktıkça, Alman devleti dahilinde hüküm süren müstekar rejimin iyiliklerini ve bunun bize temin ettiği sulhun ve sükûnun kıymetini daha iyi anlarız.»

Hitler, bundan sonra, programın maddelerinden birisinin komünizme karşı mücadele olduğunu tasrih etmekte ve enerjileri yeniden uyandırarak Alman milletinin yeni teşkilâtını vücude getiren nasyonal sosyalizmin iyiliklerini tebarüz ettirmektedir.

Hitler, sadakat ve gayretlerinden dolayı partinin muhtelif teşkilâtı mensublarına teşekkür etmekte ve beyannamesini şöyle bitirmektedir:

«1936 yılı bizi müttehid olarak işde ve Alman milletinin müdafaasında yeni ve mukaddes bir azimle dolu olarak görecektir.»

Tunceli vilâyeti halkı için yapılacak aflar

Hazırlanan kanun lâyihası bugün müzakere edilecek

Ankara 2 (Telefonla) — Yeni teşkil edilen Tunceli vilâyeti halkından olup ta müddeti içinde nüfus ve askerlik şubelerine müracaatle kayidlerini yaptırmamış saklılar yoklama kaçağı, bakaya, firarî ve izinsizlerin yazımı ve cezalarının affı hakkındaki kanun lâyihası meclisin yarınki toplantısında görüşülecektir.

Lâyihaya göre her ne sebeble olursa olsun şimdiye kadar nüfus kütüklerine yazılmamış veya doğum, ölüm, evlenme, boşanma ve kayıb vak'alarını yazdırmamış olanlar hakkındaki cezalar affedilecektir. Bu kanunun tatbik olunduğu müddetçe yukarıki fıkrada yazılı nüfusa aid işlerden dolayı takib dahi yapılmıyacaktır.

2576 numaralı kanunun pulsuz ve cezasız tescile dair hükümleri Tunceli vilâyeti halkı hakkında iki yıl müddetle tatbik edilecektir.

1316 dan 1331 yılına kadar (31 dahil) doğumlulardan iki yıl içinde kendilerini nüfus kütüklerine kaydettirip askerlik şubesine başvuranların askerlik muamelelerinden dolayı gürecekleri cezalar da affolunacak, yalnız muvazzaf hizmetleri yaptırılacaktır. Büyük yaşta bulunanlar yaşıtları arasında ihtiyata geçirileceklerdir. Yoklama kaçağı, bakaya, saklı, firarî ve izinsizlerden iki yıl içinde askerlik şubelerine başvuranların bu suçlarından dolayı haklarında takibat yapılmıyacaktır.

Kanun neşri tarihinden itibaren iki yıl için muteber olacaktır.

M. Eden dün vazifesine başlad

Londra 2 (Özel) — İngiltere Hariciye Nazırı M. Eden bugün Londraya dönerek işine başlamıştır. Londradaki yabancı elçiler yılbaşı münasebetile M. Edeni ziyaret ederek, ayrı ayrı tebrik etmişlerdir.

M. Eden, Uluslar Kurumunun toplantısında bulunmak üzere ayın 20 sinde Cenevreye gidecektir.

İngilterenin Hariciye Vekâleti daimî müşteşarı

Londra 3 (Özel) — Hariciye Vekili M. Eden, vekâlet daimî müsteşarlığına İngilterenin Çindeki elçisini tayine karar vermiştir. Bu karar İngilterenin Japonyaya karşı daha şiddetli bir siyasa takibe başlıyacağına bir delil sayılmaktadır.

Vekiller Heyetinin toplantısı

Ankara 2 (Telefonla) — Vekiller Heyeti bu akşam geç vakit toplandı, müzakerelerde bulundu.

Bir idam kararı

Ankara 2 (Telefonla) — Sinob hapisanesinde mahkûmlardan Fazlıyı taammüden öldürmekle suçlu ve diğer bir adam öldürme hâdisesinden 15 seneye mahkûm Abdurrahman oğlu Hızır, Sinob Ağırcezasınca idama mahkûm edilmiş, Temyizden de geçen hüküm tasdik için Meclise verilmiştir.

Makdonald Üniversite müderrisi oldu

Londra 2 (Özel) — Son intihabatta kaybeden eski Başbakan Makdonald Skoçya Üniversitesinin münhal müderrisliğini kabul etmiştir.

Atatürkün teşekkürü

Ankara 2 (A.A.) — Cumhur Başkanlığı Genel Sekreterliğinden:

Yeni yıl münasebetile yurdun her tarafından kutlulama yazıları gönderen kumandanlara, ilbay ve şarbaylara, parti başkanlarına ve diğer bütün vatandaşlara teşekkülerile iyi dileklerini iletmeğe, Atatürk, Anadolu ajansını ödevlemiştir.

Yunan intihabatı

Ayın 26 sında yapılması kararlaştırıldı

Atina 2 (Özel) — Başbakan, ahali partisi lideri Çaldarisle çok uzun süren bir konuşmada bulunmuştur. Siyasa çevenlere göre bu konuşmada tasfiyeye uğrıyan memurların tekrar yerlerine getirilmesile yeni seçimin tehiri meseleleri mevzuu bahsolmuştur. Söylendiğine göre Başbakanla Çaldaris seçimin geriye bırakılmıyarak önceden ilân edildiği gibi bu ayın 26 sında yapılmasında ittifak etmişlerdir. Vradini gazetesi Venizelosun Başbakandan seçimin bir ay sonraya talikini istediğini yazıyor.

Kralın istişareleri

Atina 2 (Özel) — Memleketin iç siyasasında normalliğin elde edilmesine yardım etmelerini tavsiye etmek üzere Kral parti liderlerile konuşmalarına devam etmektedir. Bugün «millî ahali partisi» lideri Teodokisle görüşmüştür. Kral Teodokise Çaldaris ve Metaksasa söylediklerini tekrar ederek barış için yardım etmesini istemiştir.

Kanlı bir çarpışma oldu

Atina 2 (Özel) — Kondilis zamanında lehlerinde olarak neşredilen bir kararnamenin hükûmet tarafından ilga edilmesini protesto etmek üzere dün Eski Muharibler cemiyetinde yapılmak istenilen toplantı polis tarafından zorla dağıtılmıştır. Bu esnada orada hazır bulunanlarla polis kuvvetleri arasında bir çarpışma başgöstermiş ve her iki taraftan da bir hayli insan yaralanmıştır. Muharibler cemiyetinin azasından yirmi beş kişi tevkif edilmiştir.

Parti Genyön kurulunda

Ankara 2 (A.A.) — C. H. Partisi genel sekreterliğinden:

Bugün haftalık toplantısını yapan C. H. Partisi genyön kurulu aşağıdaki kararları vermiştir:

Yaz azadında yapılıp sonuclandırılan Parti teftişlerinin incelenmesine devam olunmuş, türlü parti işleri konuşulmuştur.

Ispanyada meclis dağıtılıyor mu?

Madrid 2 (A.A.) — İspanyol kralcı grupu ve an'aneciler gurpu saylavları, parlamento başkanına iki nota vermişlerdir. Bu iki notada, bütçenin kararname ile ilân edilmesi ve parlamentonun kânunusani sonuna kadar tatilde bırakılması keyfiyeti kanunu esasiye muhalif telâkki edilmekte ve bu sebebden parlamentonun, başbakanın ve bütün bakanların âli divan huzurunda muhakeme edilmelerini münakaşa etmesi taleb olunmaktadır.

PARİS BORSASI

Paris 2 (Özel) — Paris Borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır:

Londra 74,42, Nevyork 15,10 1/2, Berlin 609,50, Brüksel 254,87 1/2, Madrid 207,25, Amsterdam 1026,25, Roma 121,50 Lizbon 67,75, Cenevre 491,37 1/2, bakır 39 1/4 - 39,7.6, kalay 217,17,6, altın 141,04 gümüş 29 3/8.

Bulgaristanın yeni sene bütçesi

Harbiye bütçesi 41 milyon leva artırıldı

Belgraddan verilen malûmata göre Bulgaristanın 1936 senesi bütçesi Heyeti Vekile tarafından kabul edilmiştir. Bütçe kânunusaniden itibaren tatbik olunmağa başlanacaktır. Bulgaristanın 1936 senesi bütçesi 6,203,640,000 leva olarak tesbit edilmiştir. Bütçeye müstakil olan şimendiferler umum müdiriyetinin 1,400,000,000 levalık bütçesi de katılırsa Bulgaristanın 1936 senesi umum bütçesi 7,603,640,000 levaya çıkmaktadır. 1936 senesinde masraflar şöyle taksim edilmektedir:

Saray ve Heyeti Vekile	37,557,000 leva
Devlet borcları	2,243,122,000 »
Divanı Muhasebat	20,380,000 »
Hariciye Nezareti	87,304,000 »
Hariciye Nezaretine bağlı mezahib müdürlüğü	69,482,000 »
Dahiliye Nezareti	288,345,000 »
Sıhhiye umum müdürlüğü	187,731,000 »
Maarif Nezareti	873,875,000 »
Maliye Nezareti	200,339,000 »
Adliye Nezareti	166,256,000 »
Harbiye Nezareti	1,091,777,000 »
Ticaret Nezareti	69,735,000 »
Ziraat Nezareti	327,250,000 »
Nafıa Nezareti	142,339,000 »
Trodova müdiriyeti	109,450,000 »
Deniz ve Tuna polis kıtaatı	42,198,000 »
Posta, Telgraf ve telefonlar umum müdiriyeti	206,500,000 »
Hava umum müdiriyeti	40,000,000 »
Şimendiferler umum müdiriyeti	1,400,000,000 »

1936 senesi bütçesinde saray ve Heyeti Vekile masrafları biraz arttırılmıştır. Devlet borclarına da 231 milyon leva ilâve edilmiştir. Divanı Muhasebat ayni miktarda bırakılmış, Hariciye bütçesi 1,500,000 levaya indirilmiş, Mezahib müdiriyeti bütçesi ayni miktarda bırakılmış, Dahiliye Nezareti bütçesi dört milyon leva indirilmiş, Sıhhiye müdiriyeti bütçesi 10 milyon leva arttırılmış, Maarif Nezareti bütçesi 6 milyon leva, Maliye Nezareti bütçesi 640,000 leva, Harbiye Nezareti bütçesi 41000000 leva, Nafıa Nezareti bütçesi 6 milyon leva, Posta, Telgraf ve Telefon umum müdiriyeti bütçesi de 8 milyon leva arttırılmıştır.

1935 bütçesine nazaran 1936 senesi bütçesi tam 394 milyon leva arttırılmıştır.

Ayrıca Bulgar hükûmeti devlet borcları için bütçesine koyduğu 2,243,122,000 levadan 662 milyon leva bir tasarruf yapıp onu başka ihtiyaclarına harcedecektir.

Bu 662 milyon levanın 431 milyon levası harici borclar için bütçeye konmuştur. Bu para hâmillere ödenmiyeceğinden hazinede kalacaktır. 231 milyon levası da çıkarılan hazine tahvilâtlarına karşı devlet borcları bütçesine konan paradır ki bu para da hazine tahvilâtları temdid edileceği için gene ödenmiyecek ve hazineye varidat kalacaktır. Bu suretle Bulgar hükûmeti 1936 senesi bütçesinden 662 milyon levalık bir tasarruf yapıp onu diğer ihtiyaclarını karşılamak için sarfedecektir.

İngilterede bir senede yol kazalarında ölenler

Londra 2 (Özel) — Resmî istatistiklere göre 1935 yılı zarfında İngilterede muhtelif yol kazalarında 6521 kişi ölmüş, 218 bin kişi yaralanmıştır. Bu rakamlara göre günde vasatî olarak 600 kişi yaralanmıştır.

Uruguay ve Sovyet elçileri vazifelerini terkettiler

Londra 2 (Özel) — Sovyet Rusya ile Uruguay arasında siyasal münasebatın kesilmesi üzerine Uruguayın Moskova elçisi bugün Rusyadan ayrılmıştır. Uruguaydaki Sovyet elçisi de yarın Fransaya hareket edecektir.

Yugoslavyada bir tedhişçi grupu yakalandı

Berlin 2 (Özel) — DNB ajansına göre Yugoslav polisi Belgradda parlamentoyu tethiş suretile dağıtmak niyyen gizli bir teşkilât meydana çıkarmıştır. Bu teşkilâtın yabancı bir memleketten talimat aldığı söyleniyor.

HADİSELER KARŞISINDA

Opportunizm nedir?

Yazan : Ahmed Ağaoğlu

Ailem efradından birisi bir içtimada bulunmuş; orada opportunismden bahsedilmiş; oportünist kelimesini anlıyamamış; Larussa bakmış; verilen izahatı da aylıyamamış, eve geldiği zaman benden «oportünist» nedir diye sordu. Nasıl anlatayım? Mubarek kelimenin manası kadar kendisi de örtülü, kapalı, kaçan ve kayandır.

Düşündüm; biraz sonra:

«— Kelimeyi sarih olarak tercüme etmek güçtür; fakat bizde eskiden bir tabir vardı, «idarei maslahat» tabiri, mana itibarile ona yaklaşır, dedim.

Fakat karşımdaki «idarei maslahat» ın ne olduğunu da bilmiyordu. Şimdi de onun manasını sordu; ben sudan kurtulayım derken kendimi ateşe atmıştım. İdarei maslahat tabiri daha güç anlaşılır. Gene düşündüm: Bir misalle anlatmağa karar verdim.

«— Evlâdım, dedim. Meselâ sen benden bayram münasebetile elbise istersin: ben de yaptırmak istemem; fakat seni kırmak ta işime gelmez.»

Şöyle bir cevab veririm: Bakalım inşallah!»

«— O halde idarei maslahat ve oportünist, yalancı demektir!»

— Nereden çıkarıyorsun! Yalan nerede? «Bakalım inşallah!» dedim.

— Fakat kendin diyorsun ki elbiseyi yaptırmıyacaksın!

— Fakat sen bunu bilmiyorsun ki? «Bakalım inşallahtan» da bu manayı çıkaramazsın!

— Amma bu bir oyundur! Hem yaptırmıyacaksın, hem de yaptırır gibi bir tavır alıyorsun! Bu, hiç olmazsa adam aldatmak olmaz mı?

— Onu da söyliyemezsin! Hakkın yoktur! «İnşallah!» diyorum!

Muhatabım güldü ve «birşey anlıyamadım!» dedi.

«— Belki ikinci bir misalle anlatırım dedim.

Farzet ki senin yanında başka birisine bahçemizden bahsederek diyorum ki:

«— Ayva ağacımızdan bu sene altmış ayva kopardık; her ayva iki okkaydı; bu evlâd da ayvayı çok sever, çok yer.» Tabiî sen benim bu sözlerime hayret edersin, çünkü böyle birşey olmadığını, ufak ayva ağacımızdan dört cılız ve ekşi ayva bile koparmadık! İçinden «acaba bunu niçin söylüyor?» dersin; fakat beni tekzib etmek te senin için ağır olacağından sükût edersin; lâkin yanımızdaki adam sana şu suali sorarsa:

«— Ayvadan bol bol yediniz demek ki! Çok mu tatlıydı?»

Nasıl cevab verirsin?

— Vallahi bilemiyorum! Tereddüd ediyorum! Galiba kalkıp yanınızdan kaçarım!

— İşte evlâd sen idarei maslahatçı ve oportünist olsaydın, derhal şöyle bir cevab verecektin:

— Yedim, pek tatlıydı?

— Yani yalan söylerdim!

— Yalan bunun neresinde! Sen inceliğe dikkat etmiyorsun: Sen demiyecektin ki, beheri iki okka gelen ayvadan çok yedim ve tatlı buldum! Sen yalnız: «Ayva yedim, tatlı buldum!» diyecektin. Ve bu da yalan değildir. Çünkü hakikaten de tatlı ayva yemişsindir!»

«— Boyuna ayni oyun! Adamcağızı aldatmış olacaktım.»

Anladım ki muhatabım oportünist ve idarei maslahatçı tebirlerini hep yalancı manasına alıyor. Gene düşündüm, yeni bir misal aradım: Birdenbire aklıma birşey geldi:

«— Ah buldum! Sen hiç «derdesti icradır!» diye bir terkib işittin mi? Ne demektir, biliyor musun?

— Vaktiyle işitmiştim; ve ne demek olduğu da hayalmeyal aklımda kalmıştır: Galiba birisinden bir iş veya bir vazife yapılmış mıdır? diye sorulduğu zaman iş yapılmamışsa ve fakat yapılmış gibi gösterilmek istenilirse böyle cevab veriliyormuş!

Doğru! Fakat iş hakikaten yapılmış mıdır?

— Hayır!

— Hiç olmazsa yapılıyor mu?

— O da malûm değildir.

— Görüyor musun bu öyle bir terkibdir ki hem maziyi ve hem de hali ve istikbali içine alır ve fakat sarih olarak hiçbirisini ifade etmez! Hçbir zaman ve mekâna bağlanmaz; havada muallâk kalır; cevabı alan da sarih birşey anlıyamaz, fakat diyecek sözde bulamaz! İşte bu uçan, kayan, tutulamıyan boşluğu uydurmuş olan ruh onu ifade etmek için de üç lisandan mürekkeb öyle bir halita yapmıştır ki insanın zaman ve mekân hakkındaki fikirlerini çorbaya çevirir ve fiil hakkında bir hüküm vermek kudretini elinden alır.

— Şimdi anladın mı oportünizm ve idarei maslahatçılık nekadar zarif ve ince birşeydir?

Fakat evlâdın kafası çok kalındı. Gene tereddüdsüz bağırdı:

— Aman efendim! Zarafet ve incelik bunun neresinde? Yalan ve hilekârlık!

— Hayır! Hayır! Aldanıyorsun oportünist ve idarei maslahatçı çok zarif ve ince insandır. O hiç bir muayyen fikir ve duygu taşımaz. Taşısa bile izhar etmez. Yerine ve çağına göre hareket eder. Burada söylediğinin aksini ötede ispat etmeğe kalkışıyor. Başlıca işleri başkalarını dinlemek ve icabı hale göre tasdik veya inkâr etmektir.

Fakat burada tasdik ettiklerini, ötede inkâr ederek ötede kabul ettiklerini burada reddeder. Telifçilik ve barıştırıcılık bunların bariz hususiyetlerindendir. Kendilerini orta yoldan yürür gibi gösterirler. Fakat hakikatte hiçbir yolun saliki değildirler. Daima sağdan, soldan birşeyler alarak kâh birisine kâh diğerine yanaşırlar ve lâzım geldiği zaman da her iki tarafı inkâr ederler. Akı da karayı da kabul eder gibi gözükürler. Fakat hakikatte her türlü renkten korkarlar, kaçınırlar.

— Aman ne yaman adamlar! Demek ki herkesi aldatıyorlar!

— En büyük işleri musallat oldukları muhitleri gevşetmek, fikir ve duygu salâbetini kırmak, ılık bir hava içinde tatsız tuzsuz bir halitadan yapma bir haşlama ile besliyerek dermansız bir hale getirmektir.

—Evet, evet!.. Şimdi anladım. Dinlediğim adam da Fransadaki oportünistlerin tam böyle hareket ettiklerini izah ediyordu.

— Yalnız Fransada mı?

— Evet!

— Gördün mü ya? O adamcağız sana amelî ve filî olarak oportünizmi anlatmış, fakat incelik ve zafaretten anlamıyan kafan bunu idrak etmemiştir!!

AHMED AĞAOGLU

İngilterede feyezanlar

Birçok yerler su altında kaldı

Londra 2 (A.A.) — Yağan sürekli yağmurlar neticesinde İngilterenin geniş mıntakaları su altında kalmıştır. Birçok yerlerde nehirler sahillerinden kilometrolarca uzak mesafelere kadar taşmıştır. Windsordaki Kralın parkı bir göl halini almıştır ve Eton şehrini de sular muhasara etmiştir. Merkezî ve cenubî İngilterede birçok heyelânlar olmuş ve Birminghamda bir demiryolu bozulmuştur. Garbî İngiltereyi bağlıyan hat üzerinde de bir köprünün yıkılması üzerine münakalât durmuştur.

Ustaşilerin muhakemesi

Paris 2 (Özel) — Yugoslav Kralı Birinci Aleksandrla Fransız Dış İşleri Bakanı Barthuyu öldüren Ustaşilerin muhakemesine şubatın 3 ünde Aix - en - Provencede başlanacaktır.

HEM NALINA MIHINA

Nasıl da belli!

Güzide tıb üstadlarımızdan doktor General Besim Ömer, kadınların uzun ökçeli kundura giymeleri aleyhinde bir yazı yazmış. Bu yazının başlığı şudur: «Boylarını iki santim yükseltmek için kadınların göze aldığı tehlikeler»

«Bekârlık sultanlıktır» sözüne iman etmişlerin başında gelen üstadın bekâr olduğu ve kadın ökçelerile pek yakından alâkadar olmadığı bu sözünden nasıl belli? Hangi iki santim! O ökçelerin içinde 10 santimetroya kadar yükselenleri ekseriyettedir.

Domuz dalağile kehanet

Bu yıl kış çok şiddetli olacakmış, 65 yaşında bir avcı, bir gazeteci arkadaşa kış hakkında kehanette bulunmuş. Bu kehanetin barometrosu da domuz dalaklarıymış. Domuz dalaklarının ön kısmı geniş ve şişkin olursa kış şiddetli olurmuş. Bu sene gebertilen domuzların dalakları da bu şekildeymiş. Şu mendebur hayvana atfedilen doğru yanlış bir sürü kusur ve meziyetler arasında dalağının bütün bir mevsimlik barometro hizmetini gördüğünü bilmiyorduk. Çok şükür, onu da öğrendik. 1936 yılında neler olacağını söyliyen Avrupalı falcı kadınlar da, boyuna domuz dalağı yiyor olacaklar ki bilmedikleri yok.

Yüzde yüz mübalâğa

Oniki adadan Atinaya, Atinadan Londraya, Londradan İstanbula gelen bir haber, İtalyanların Rodos ve Leryos adalarını, zaptedilmez bir kale haline soktuklarını bildiriyor. İtalyanlar, adalarda, 50,000 asker, 900 tayyareci, 250 tayyare, 300 ton dikenli tel, 4 saffiharb zırhlısı, 17 topito muhribi, 12 denizaltı gemisi toplamışlar. Bunların hepsi doğru olabilir amma yalnız bir tanesinde yüzde yüz mubalâğa var. İtalyanın topu topu dört muharebe gemisi yani saffiharb zırhlısı vardır. Bunların iki tanesi, esaslı surette tamir ve tecdid edilmektedir. Şimdi, olsa olsa, adalarda iki muharbe gemisi bulunabilir. Onun için haberin bu kısmında yüzde yüz bir mubalâğa vardır. Acaba öteki rakamlar da böyle mi?

Propağanda harbi

Adisababadan bir haber: İtalyan tayyareleri, Habeş ordusundaki İsveç Kızılhaç seyyar hastanesini bombardıman ederek 30 kişiyi öldürdüler, 50 kişiyi yaraladılar. Hastanedeki 9 İsveçliden ikisi de ağır surette yaralandı.

Romadan bir haber: Habeşler, ellerine esir düşen İtalyan tayyarecilerinin kafalarını kesip Harrarda teşhir etmişler.

İkinci haber, birincinin bütün dünyada husule getirdiği fena tesiri ve haklı infiali hafifletmek için kasden ortaya atılmıştır. Bu da, harbin propaganda cephesindeki çarpışmalarındandır.

Yılbaşı gecesi eğlenirken..

Bir ecza deposunda patlama oldu, ölenler var

Milâno 2 (A.A.) — Yeni sene gecesinde Podovada bulunan bir kimya ve ecza deposunda mühim bir infilâk olmuştur. Deponun üst katında bazı arkadaşlarile yeni seneyi kutlulamakta olan depo sahibi misafirlerile infilâkın vuku bulduğu odaya gitmiş ve kapıyı açınca, alev ve zehirliyici gaz dumanlarile karşılaşmıştır. Misafirlerden altısı gazden müteessir olmuş, depo memurlarından biri ölmüştür.

Maç dediğin böyle olur!

Katovice 2 (A.A.) — Çarşamba akşamı Polonya ve Viyana takımları arasında yapılan buz üzerinde hokey müsabakasında bir hâdise çıkmıştır.

Her iki tarafın da gayet sert oynaması yüzünden iki oyuncu yaralanmış ve hakem birçok defalar oyunu durdurmak ve üç oyuncuyu da oyundan çıkarmak mecburiyetinde kalmıştır. Müsabakanın sonunda, uğradıkları mağlûbiyetten müteessir olan Viyanalılar hakeme hücum etmişler ve bunun üzerine Polonya oyuncuları ve halk ta sahaya giderek Viyanalılara taarruz etmişlerdir. Polis müdahale etmiş ve Viyanalıları muhafaza altında otellerine götürmüştür.

Oyun 2-0 Polonyalıların lehine neticelenmiştir.

Türkiyeden ayrılacak beyaz Ruslar

Atina 2 (Özel) — Yunan hükûmeti Türkiyeden ayrılacak olan 160 beyaz Rusu Yunanistana kabul etmeğe karar vermiştir. Bunlar bir Yunan adasında oturacaklardır.

Yumurcağın muziblikleri

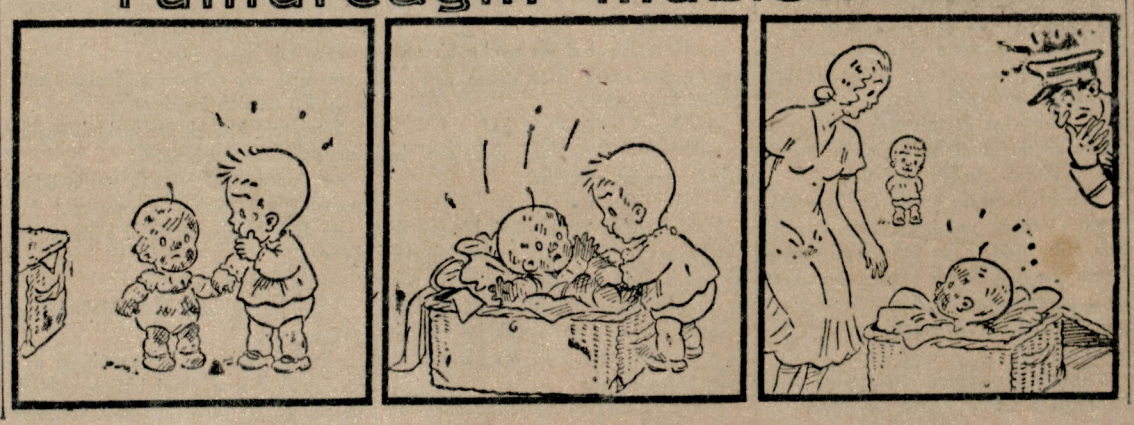

Küçük hikâye

İşte âşıkın

Fransuvanın çiftliği çok tenha bir yerde ve en yakın köye kilometrolarca uzaktakydı.

Fransuva burada çok güzel bir kadın olan karısile beraber yaşıyor ve topraklarını gene o kara gözlü, iri kadının yardımile ekip biçiyordu.

Bundan başka çiftliğin sol tarafında bir fırınları vardı. Fransuva her cumartesi akşam bu fırında hem kendilerinin, hem de köylülerin ekmeğini pişirirdi. Bu işte ona yardım eden bir de komşusu vardı.

Yaku isminde olan bu adam burada çalıştıktan sonra bir haftalık ekmeğini alarak giderdi. İşte onun yardımdaki kazancı buydu.

Hayır bu kazanc yalnız bu değildi. O yakışıklı ve terbiyeli bir çocuk olduğu için Fransuvanın karısı Valeriye kendisini sevdirmekte gecikmemişti.

Ve şimdi dağların eteğinde tekbaşına yaşıyan bu güzel kadının talihli sevgilisi oluvermişti. Kaba ve vahşi tabiatli Fransuvadan çok çekindikleri için büyük bir ihtiyatla sevişiyorlardı. Ama bilhassa Valeri bu aşkı sonuna kadar kocasından gizliyebileceklerine pek inanamıyor ve bunun için çok korkuyordu.

Çünkü kuvvetli ve sert bir adam olan kocası onları bir kere yaklıyacak olursa bunun neticesi pek korkunc olabilirdi.

Ve bunun için Valeri bu vaziyetten usanmıştı. Yakuyu seviyordu. Onun tarafından seviliyordu. Onu beraber kaçmak için kandırmağa uğraşıyordu. Büyük bir şehirde nekadar mes'ud olabilirlerdi. Yavaş yavaş bu fikirde Yakuyu da kazanmıştı. Yaku da kendisi gibi bu projeden konuşmağı çok sevdiği için Fransuvanın tarlada olduğunu zannettikleri saatlerde bundan bahsederlerdi.

İşte bir gün gene onlar öyle konuşurlar ve bir hafta sonrası için firar tarihini tesbit ederlerken Fransuva tarladan dönmüş ve onların haberi olmadan projelerini dinlemişti.

***

Bunun üstünden bir hafta geçtiği halde Fransuva karısına hiç birşey belli etmemişti.

Hafta sonunda Yaku her zamanki gibi gene onlara yardıma gelmişti. Beraberce hamuru hazırlamışlar, beraberce fırının altını yakmışlardı. Sonra bir ara Yaku fırının kapağını birşey yapmak için açtığı zaman Fransuva vahşi bir hayvan gibi onun üstüne atılmış, boynundan tutarak başını fırının içine sokmuştu. Sonradan da başı sersemliyen bu vücudü itekaka fırının içine atıp kapağını kapamış ve altındaki ateşi kızıştırmak için birkaç odun daha koymuştu.

Sonra memnuniyetle ellerini birbirine uğuştura uğuştura geziniyor ve arada bir de gidip bir bardak içki içiyordu.

***

Bu facia geçeli bir saat olmuştu. Odasında onları bekliyen genc kadın aşağıdan ses seda gelmediğini görünce merak edip aşağıya indiği zaman kocasını bir koltukta yarı uyur bir halde bulmuştu.

Kocası yalnızdı. Acaba neden yalnız kaldığını anlamak için onunla konuşmak lâzımdı ve konuşmağa bir bahane olsun diye:

— Fransuva!.. Fransuva!... Ekmekler yanacak dikkat et! dedi.

Kocası homurdanıyordu:

— Korkma, korkma... Ekmekler iyi ve pişkin olacaklar!.

Mümkün olduğu kadar lâkayd göstermeğe uğraştığı bir sesle:

— Kuzum Yaku nerede?.. Onu nereye yolladın?

— Yaku için merak etme.. Bulunduğu yerde pek rahat ediyor. Onu yolladım. Çünkü ona ihtiyacım kalmamıştı!

Valeri sevgilisini çok merak ediyordu. Endişe içinde dolaşıyor, arada bahçeye açılan kapıyı aralıyor. Dışarıya bakıyordu. Sevgilisinin böyle erken gitmiş olmasına bir mana veremiyordu. Fransuva karısındaki heyecanın farkındaydı. O - nunla vahşi bir surette eğleniyor ve bu halinden zevk duyuyordu. Genc kadın:

— Fransuva, dedi, fırının kapağı kıpkırmızı olmuş ekmekleri çekelim. Hepsi kömür olacak.

Fransuva tuhaf bir kahkaha ile güldü:

— Bırak kızım ilişme, hiçbir zaman fırınımız bu kadar iyi ekmek pişirmemişti.

Valeri ortada bir sır olduğunu hissediyor ve bu sırrın endişeli havası içinde bunalıyordu. Bir hafta evvel bugün kaçmağa karar verdiklerini düşünüyor ve bu kararın tehlikede olduğunu hissediyordu. Bunun için dayanamadı ve tekrar:

— Anlamıyorum, dedi, niçin Yaku iş bitmeden çıkıup gitti? Herşeyi başımıza bıraktı.

Birdenbire Fransuvanın sesi değişti:

— Yaku ile kaçmak için benim uyuduğumu bekliyordun değil mi? dedi.

— Neler söylüyorsun?..

— Bildiğim şeyleri söylüyorum. Geçen hafta sizi dinledim. Kaç zamandır meğer burnuma gülüyor, beni budala yerine koyuyormuşsunuz!.. Fakat son gülen iyi güler derler... Bu işe bir nihayet vermek lâzımdı... Artık âşıkını istediğin kadar bekle! O bir daha gelmiyecek.

Genc kadın birdenbire isyan etti:

— Gelecek dedi. Sevdiğim insan odur. Gelip beni kurtaracak ve onunla yaşıyacağım... Yaşıyacağm artık... Yaşamak istiyorum.

Fransuva korkunc bir gülümseme ile kadına baktı. Sonra bir fırın küreği alarak fırına yaklaştı. Fırının kızgın kapağını açtı. Küreği içine soktu. Kürek fırının içinde bir parça şurayı burayı yokladı. Sonra geri çekildi.

Dışarı çıkan küreğin üstünde müthiş birşey vardı.

Bu üstünde bir iki parça yanmış et kalmış bulunan simsiyah bir insan kafası idi. Yanmış bir iskelet kafası...

Fransuva, bunu genc kadının ayakları dibine attı ve korkunc bir sesle bağırdı:

— İşte âşıkın...

Fransızcadan çeviren:
SÜVEYDA H.

Kongreye davet

Sağır, Dilsiz ve Körleri koruma kurumundan:

Kurumumuzun yıllık toplantısı 5/1/936 pazar günü saat 11 de Şehzadebaşında Letafet apartımanında C. H. P. kaza merkezi salonunda yapılacaktır.

1 — Muhaliflerin iştiraki temin edilmiştir.

2— İhrac olanlarla kuruma kayidli olmıyanlar iştirak edemiyeceklerdir.

3 — İçtima esnasında gürültü yapanlar Emniyet memurları tarafından çıkarılacaklardır.

4 — Saat 11 den sonra gelenler kabul edilmiyecek, ekseriyet olsun, olmasın içtima devam edecektir.

Hava kazası

İskenderiyede düşen tayyare bulunamadı

Londra 2 (Özel) — Dün İskenderiye limanında denize düşen City of Khartum adındaki İngiliz tayyaresi bugün de bulunamamıştır. Tayyarenin kazadan sonra battığı anlaşılmaktadır. Tayyarenin pilotu bugün bir zırhlıya nakledilmiş, fakat doktorlar pilotun hayatının tehlikede olduğunu söylemişlerdir. Bugün denizden iki cesed daha çıkarılmıştır. Kazanın sebebi daha anlaşılamamıştır. Giridden hareket eden tayyare 4 saatte İskenderiyeye varacak iken bir saat geç kalmıştı.

Güzel bir konser

Kıymetli musikişinaslarımızdan Şerif Muhittin Targanın bu ayın altısında Fransız tiyatrosunda bir konser vereceğini haber aldık.

Muhittin Targan geçen sene gene ayni yerde viyolonsel ve ud üzerinde çaldığı parçalarla fevkalâde büyük bir muvafakiyet kazanmıştı. Her iki alete de bihakkin vâkıf olduğunu Amerikada uzun müddet devam eden ikameti esnasında dünyanın en tanınmış san'atkârları tarafından alkışlanmak suretile ispat etmiştir.

Bu derin hisli artisti dinlemek bizim için kaçırılmaz bir fırsat olacaktır.

Program iki kısımdan mürekkebdir. İlk kısımda, san'atkâr viyolonselle garb üstadlarından seçilmiş birkaç güç eser çalacak, ikinci kısımda kendisinin ud için beste lediği original parçalar icra edecektir. Henüz Şerif Muhittini dinlemek zevkini tatmamış olan okuyucularımıza pazartesi gününü kaçırmamalarını haretle tavsiye ederiz.

Gülhane müsamereleri

Gülhane kliniğinin senelik beşinci tıbbî müsameresi bu ayın üçüncü cuma günü saat 16,30 dan 18,30 a kadar devam edecektir. Arzu eden meslektaşların teşrifleri rica olunur.

İRTİHAL

Adliye Nazırı esbakı merhum Rıza Paşa kerimesi ve merhum Manastır Valii esbakı Bay Behçet haremi Bayan Fatma vefat etmiştir. Cenazesi bugün Erenköyündeki köşklerinden kaldırılarak Sahrayicedidde kabristana defne dilecektir. Ailesine taziyet ederiz.

AKBABA

Bugünkü sayısında:
REŞAD NURİ - ERCÜMEND EKREM - ORHAN SEYFİ - YUSUF ZİYA
En güzel yazılarını neşrediyorlar
Bilhassa:
MEMURLARA NELER SORMALI?
başlıklı yazı ile
KADINLAR NASIL BOYANMALI?
makalesini okuyunuz

AKBABA 24 SAHİFE ÇIKTI

FRANSIZ TIYATROSUNDA
ŞERİF MUHİDDİN TARGAN
KONSERİ
6 Ikincikânun Pazartesi akşamı saat 21 de
Yerlerinizi evelden aldırınız. Telefon : 41819

MARLENE DIETRICH'in 27 No. lu Casus, GRETA GARBO'nun MATAHARI filimlerinden daha güzel, daha canlı ve daha heyecanlı
13 No. lu CASUS

AŞK - HEYECAN - HARB - SEVİŞEN CASUSLAR - ZENGİN VE MUAZZAM SAHNELER Amerikan ordusunun hududsuz yardımlarile ve milyonlar sarfile yapılan muazzam şaheser. Baş rollerde:
CARY COOPER - MARYON DAVIS
(Fransızca sözlü)
Bu akşamdan itibaren İPEK Sinemasında

ASRÎ
SİNEMA
Sizi tamamen memnun edecek bir tarzda ve yeni seneyi neş'e ile kutlulamak maksadile size bu hafta gayet şen bir program takdim ediyor:
DAKTİLO EVLENİYOR
MARY GLORY - JEAN MURAT ve ARMAND BERNARD tarafından ve
TUNÇ VÜCÜTLER
EDDIE CANTOR tarafından tamamen renkli büyük rövü temaşası
Duhuliye 15 kuruş

Beklediğiniz filim, büyük yıldızlar, meraklı bir entrika, muhteşem dekorlar, yüksek, lüks, hepsi
UÇURUMA DOĞRU
Fransızca filminde
BRIGITTE HELM - HENRY ROUSSEL - FRANÇOISE ROSAY
Bu akşam saat 9 da
TÜRK SİNEMASINDA
UFA Filmidir

BERLİTZ' de Yeni açılan Lisan KURSLARI
Türkçe, Fransızca, İngilizce, İtalyanca, Almanca, Rusca v. s.
KAYIT MUAMELESİ BAŞLAMIŞTIR
Tecrübe dersi parasızdır
İSTANBUL 373, İstiklâl caddesi
ANKARA Konya caddesi

Aşçı Aranıyor
Fabrika müstahdemlerine günde otuz kadar yemek verecek küçük bir lokantanın kendi hesabına idaresini almak üzere Kâğıdhane mıntakasında bir fabrika için bir aşçı istenmektedir.
Aşçının oturacağı yer, ısınması ve ışığı meccani olup bu yer bir eve de elverişli olabilir. Teklifler acele «Memurin dairesi, Beyoğlu, posta kutusu 2248» adresine gönderilmelidir.

MAKSİM' de
Dansözlerin en sehharı, kaşıklı danslar kraliçesi ve 1934 güzellik müsabakası birincisi
MİS İSPANYA'yı
gidip takdirle seyrediniz ve alkışlayınız.

RADYO

Bu aksamki program

VIYANA:
17,10 gramofon - 18,05 çocuklar için - 18,35 konser - 19,25 haberler ve konuşmalar - 20,05 haberler, hava raporu ve saire - 20,15 ulusal yayın - 20,35 eski Alman şarkıları - 21,10 haftanın bölemi - 21,35 orkestra konseri - 23,05 haberler - 23,15 konser - 24,15 sorular ve karşılıkları - 24,25 konuşma - 24,40 konser.

BERLİN:
17,05 kısa piyes - 17,35 piyano konseri - 18,05 Laypzigden - 19,35 sıhhat ve spor - 19,45 zamane yayını - 20,05 eğlenceli yayın - 20,50 günün akisleri - 21,05 haberler - 21,20 Kolonyadan - 22,35 Königsbergden - 23,05 haberler - 23,35 konuşma - 24,05 orkestra konseri.

BUDAPEŞTE:
18,05 piyano ile eski havalar - 19,05 koro konseri - 19,35 konser - 21,20 siyasal yayın - 21,40 gramofon - 22,15 haberler - 22,35 opera orkestrası - 23,15 karışık yayın - 23,55 fransızca konferans - 24,15 Çingene orkestrası.

BÜKREŞ:
18,05 radyo orkestrası - 20,05 haberler - 20,40 opera yayını - 23,50 almanca ve fransızca haberler - 24,05 gramofon.

LONDRA (Regional):
20,05 haberler - 20,35 Mik Mauz- 21,05 süel konser - 21,50 dans orkestrası - 22,35 piyes - 23,35 orkestra konseri - 24,35 haberler - 24,45 dans orkestrası.

PARİS (Radio Paris):
19,35 senfonik konser - 22,05 şan konseri - 22,35 haberler - 22,50 operet yayını - 24,50 Fransız oda musikisi ve şarkılar.

PARİS (P. T. T.):
19,05 oda musikisi - 20,05 org konseri- 20,35 haberler - 21,40 oda musikisi - 22,30 edebî yayın, facia yayını.

ROMA:
17,50 Asmaradan nakil - 18,05 piyano ve keman konseri - 19,30 yabancı dillerde yayın - 20,05 haberler, Holanda dilinde konferans - 20,25 ingilizce haberler - 20,45 fransızca haberler - 20,50 Yunanistan için yayın - 21,10 haberler - 21,35 piyes - 23,20 dans musikisi.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

Ankara caddesinde (Eşref), Bakırköyünde (İstepan), Beyazıdda (Cemil), Eminönünde (Agob Manakyan), Fenerde (Hüsameddin), Karagümrükte (Fuad), Küçükpazarda (Yorgi), Samatyada (Erofilos), Şehzadebaşında (İsmail Hakkı), Şehremininde (Hamdi).

Beyoğlu cihetindekiler:

Beşiktaşta (Receb), Galata Mahmudiye caddesinde (Galata İsmet), Hasköyde (Halk), Kalyoncukullukta (Beyoğlu), Kasımpaşada (Merkez), Şişli Hamamda (Halk), Taksimde (Taksim).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükadada (Şinasi), Heybelide (Yusuf), Kadıköy eski İskele caddesinde (Büyük), Kadıköy Yeldeğirmeninde (Üçler), Üsküdar Çarşıboyunda (Ömer Kenan).

Vefat

Rumeli eşraf ve mübadillerinden Kozaneli sayın Bay Derviş, Akşehirde kısa bir hastalığı müteakib vefat eylemiştir. Cenabı Hak gariki rahmet eylesin.

Fransız Tiyatrosu
Halk opereti
Bu akşam 20,30 da
TELLİ TURNA
Büyük operet
Yazan: Mahmud Yesari.
Müzik: Sezai ve Seyfeddin Asaf.
Cumartesi ve pazar akşamları ve pazar günleri matineden başka her zaman zabitan ve talebeye tenzilât.
Pazartesi akşamı Kadıköy Hâle tiyatrosunda BAY - BAYAN

Yeni zabıta romanımız : 3

Kanlı Bilmece

Yazan: Edgar Wallace

Hollând genç kızın elini bir defa daha tuttu. Fakat bu sefer o kadar ihtiyatlı davrandı ki bu hal aktrisi kahkaha ile güldürdü.

Gazetecinin gözleri dışarı çıkarken masa üzerindeki mücevher çekmecesine takıldı. Geri dönerek sordu:

— Megafonda hakkınızda bazı şeyler yazılmasını ister misiniz? Bir gazetede sizin en kıymetli mücevherlere sahib aktris olduğunuzu okumuştum.

Bu sözler genc kızın canını sıktı.

— Mücevherlerimi ve onlardan bahsolunduğunu sevmem, dedi. Bunları yalnız sahnede takarım. Geceniz hayrolsun Mister Holland. Getirdiğiniz haberi tekzib ettiğime pek memnun oldum.

— Ben de nişanlı hesabına pek müteessifim, Mis!

Delikanlı çıktı. Aktris onun arkasından uzun uzun baktı. Sonra giyinmesine devam etti. Mantosunu giyerken oda hizmetçisi kadın içeri girdi.

— Bu mücevherleri yanımızda götürmeyiniz, Mis. Korkuyorum. Hep korkuyoruz. Veznedar onları kasaya koyabileceğini söylüyor. Kasa odasında bir gece bekcisi de var.

Genc kız müsterih bir eda ile:

— Veznedar bunu bana da söylemişti, dedi. Fakat ben mücevherlerimi beraber götürmeyi tercih ederim. Madam Simon mantomu giymek için bana yardım ediniz!

Ursula Ardfern bir iki dakika sonra artistlerin kapısından sokağa çıktı. Kapının önünde küçük ve güzel bir otomobil duruyordu. Arabanın etrafında genc kızın çıkıp gittiğini görmek istiyen bir sürü meraklılar birikmişti. Aktris otomobile girdi. Mücevher çekmecesini ayaklarının dibine koydu ve araba kalabalık arasından sıyrılarak gözden kayboldu.

Tab Holland da bu kalabalık arasındaydı. Yaptığı budalalığa hem kızıyor, hem gülüyordu. Eğer birisi ona bütün Londranın tanıdığı bir aktrisi bir kere daha görmüş olmak için tiyatro kapılarında beklediğini söyleseydi bunu bir hakaret sayardı.

Nihayet geri döndü. İlk telefon merkezinden gazeteye telefon ederek Mis Ardfernle yaptığı mülâkatın neticesini anlattı. Sonra Doti sokağındaki evine döndü.

Salonda kendisinden bir iki yaş büyük bir genc geniş bir koltuğa gömülmüş onu bekliyordu. Tab Holland içeri girince merakla sordu:

— Ne haber var?

Tab Holland cevab vermek için acele etmedi. Masanın üzerindeki tütün kavanozuna yaklaşarak piposunu doldurdu. Öteki sabırsızlanıyordu.

— Verdiğim haber doğru mu? Canım cevab versene!

— Reks Lander, sen müthiş bir yalancısın. Bu aksam bana nahak yere bir saatimi kaybettirdin.

— Demek evlenmiyor, ha!

— Hayır evlenmiyor. Bebe sen bu haberi nereden duydun?

— Birisinden isittim.

Reks Lander çocuk yüzlü bir gencdi. Pembe beyaz bir teni, yuvarlak bir çehresi vardı. Ona bebe diyenler hiç te yanlış bir isim takmamışlardı. Tab Holland nekadar hareketli ve enerjik ise ötekinin de o derecede tembel ve zayıf iradeli olduğu anlaşılıyordu.

Onlar ta mekteb sıralarındanberi arkadaştılar. Reks Lander akrabası olarak yegâne hayatta kalan adam Jes Trasmere tarafından mirarî tahsili için Londraya çağırılmış ve bu suretle iki eski dost tekrar birleşerek bir evde yatıp kalkmağa baslamışlardı.

Reks sordu:

— Onun hakkında ne düşünüyorsun?

Holland biraz ihtiyatla cevab verdi:

— Güzel şüphesiz çok güzel!

Arkadaşının bu aktrise karşı olan meylini evvelce de biliyordu. Ne zaman lâkırdısı olsa alay ederdi. Fakat nedense bu sefer ciddî davranmıştı.

Ağır ağır ilâve etti:

— Onu her cihetten mükemmel buldum. Bu mektub kimden?

Şöminenin üstünde bir mektub gözüne ilişmişti, Reks cevab verdi:

— Amcam Jesten. Elli sterlin ödünc istemek için bir mektub yazmıştım.

— Ben bugün kendisini gördüm. Ne diyor?

— Al mektubu oku!

Tab Holland zarfı aldı. Mektubda şu satırlar vardı:

«Sevgili Reks, sana bağladığım aylığın müddeti ayın yirmi birinde gelecektir. Bu sebeble istediğin parayı veremiyeceğimi teessüfle bildiririm. İnsan iktısada alışmalıdır. Alış ki benden kalacak servetin altından girip üstünden çıkmıyasın.»

Holland mektubu şöminenin üzerine fırlatarak:

— Bu adam da müthiş bir hasis, dedi. Geçenlerde onun bir milyondan fazla parası olduğunu duymuştum. Bunları nasıl kazandı?

— Zannedersem Çinde. O orada, Amur nehri kenarında doğmuş ve tıpkı bir Çinli gibi sefilâne bir hayat yaşamış. Rivayete göre nihayet orada arazi satın almış ve bu arazide altın bulunmuş. Bilmem kendisinden bu kadr şikâyette haklı mıyım? Hakikaten bana karşı birçok iyiliker yapmıştır. Hâlâ da yapıyor.

— Kendisini sık sık görür müsün?

— Geçen sene bir hafta kadar onun yanında kalmıştım. Hulâsa ona medyunum. Müsrif olmasam onun bağladığı maaşla pekâlâ geçinebilirim.

— İhtiyar Jes Trasmere hakkında bir çok dedikodu oluyor. Geçen gün birisi bana bu bir milyon sterlini evinde sakladığını söylemişti.

— Evet onun banka ile hesabı yoktur. Ben de bunu bir tesadüf neticesi öğrendim. Onun evi tıpkı bir hapisane gibi inşa olunmuştur. Zemin katı baştanbaşa bir kasa salonudur. Fakat öyle bir kasa salonu ki metanetçe bankalardakine taş çıkartır. Hiç borc etmez. İşlerini banka ile gördürür. Fakat dediğim gibi bankada metelik bırakmaz. Hasisliğine gelince... Ne diyeyim, cömerd değildir. Altı ay evvel uşağile karısını artan yemekleri akrabalarına veriyorlar diye koğdu. Geçenlerde kendisini ziyarete gittiğim zaman yatak odasile ayni zamanda yazı odası diye kullandığı yemek odasından başka bütün odaları kilidlediğini gördüm.

— Peki bu adamın hiç hizmetçisi yok mu?

— Var. Valtero isimli bir uşağile biri temizlik yapmak, diğeri yemek pişirmek üzere sabahları gelip akşamları giden iki kadın var. Amcam ahçı kadın için evin bahçesinde küçük bir mutfak yaptırmıştır.

— Garib bir adam.

— Evet Garibliğine garib.. Ayda bir defa mutlak ahçısını değiştirir. Geçenki ziyaretimde Valters bana yeni gelen ahçı kadının şimdiye kadar gelenlerin en iyisi olduğunu söyledi.

(Arkası var)

MÜSABAKAMIZ

Tarihte Türkler için

Söylenen büyük sözler

— 3 —

Napoleonun fikirleri

«Türkler öldürülebilirler, lâkin mağlûb edilemezler»

«İnsanları yükselten iki büyük meziyet vardır: Erkeğin cesur, kadının iffetli olması. Bu iki meziyetin yanıbaşında her iki cinsi, kadınla erkeği şereflendiren tek bir fazilet vardır: Vatana - icabında herşeyi tereddüdsüz feda edecek kadar - bağlı olmak. Bu meziyetler ve bu fazilet en büyük kahramanlığı; hayatın elemine, kederine karşı fütursuz kalmayı ve ağır hâdiselerin acılıklarına göğüs germeği doğurur. İşte Türkler bu çeşid kahramanlardandır ve ondan dolayı Türkler öldürülebilirler, lâkin mağlûb edilemezler.»

Napoleon Bonapart

Napoleon kimdir?

Napoleon kimdir, demek, tarih nedir, demeğe benzer. Çünkü o, tarih kadar belli birşeydir ve hatta bizzat tarihtir. Tarihi tarif etmek nasıl boş bir zahmetse Napoleonun hal tercümesini yazmak ta öyledir. Hele okur yazar adam tarihin ne olduğunu ve Napoleonun da ne demek bulunduğunu bilir. Onun için biz bu büyük şahsiyetin hal tercümesi üzerinde fazla durmak istemiyoruz. O, Korsika adasının Ajaccio şehrinde ve 1769 yılı ağustosunun on beşinde doğdu. Babasının adı Charles Bonaparte, anasınınki Laettita Ramolina idi. Dokuz yaşında Fransaya geldi. Oton ve Briyen mekteblerinde orta tahsilini bitirerek harbiyeye geçti, 1785 te ikinci mülâzim olarak diploma aldı. Henüz on altı yaşında idi ve ufaktefek bir zabitti.

Onu Fransaya tanıtan, topçu yüzbaşısı sıfatile, Toulon şehrini İngilizlerden kurtarmak için yaptığı hamledir. Tanılmış jenerallerin elden çıkardıkları bu büyük şehri, o geri aldı (1793). Artık Napoleon adı dillerde geziyordu. Genc asker bu adı tarihe de geçirmek için 1794 te İtalya seferini açtırdı ve o günden öldüğü güne kadar harb içinde yaşadı. Montenotte zaferinden başlıyarak İtalyada, Mısırda, Avusturyada, Alamanyada, Rusyada, İspanyada, Holandada, Belçikada Millesimo, Mondovi, Lodi, Rivoli, Arcol, Cize, Austerlitz, Iéna, Eylau, Priedland, Eckmühl, Wagrom harblerini kazandı, Viyanaya diz çöktürdü, Berline girdi, Romayı ele geçirdi, Madridi hükmü altına aldı, Moskovaya kadar yürüdü, Avrupanın altını üstüne getirdi, bir aralık yenilerek Elbé adasına sürüldü, fakat on ay sonra oradan kaçarak gene Fransaya geldi, bütün Avrupanın müsellâh himayesile tahta çıkan on sekizinci Lûiyi kaçırdı, yeni baştan imparator oldu ve bütün Avrupaya meydan okudu. O, yüzbaşılığında, jeneralliğinde, konsüllüğünde ve imparatorluğunda Avrupayı yenmeğe alışmıştı, bu sefer de belki galib gelecekti. Fakat beklediği yardımı vaktinde alamadığı için Vaterlooda yenildi, Sainte - Héléne adasına sürüldü ve orada bütün dünyaya geniş nefes aldıran günü idrak etti, öldü (1821).

Napoleonun hal tercümesi kısaca budur. Fakat onun İtalyaya, Mısıra, Avusturyaya, Alamanyaya, Rusyaya girip

Napoleon Bonapart

çıkışları ayrı ayrı birer tarihtir. Güzel bir dul kadın olan Joséphinele evlenişi, sonra ondan bıkıp Avusturya İmparatorunun kızı Marie Louise'i alışı; Romaya beşikteki oğlunu, İspanya ve Holandaya birer kardeşini, İsveçe bir jeneralini kral yapışı, bu zincirleme tarih içinde birer tarihtir.

Biz bütün bu tarihleri de bir yana bırakarak Napoleonun birer vecize sayılan sözleri üzerinde duracağız. Bu büyük cihangir, harbetmeği bildiği kadar söz söylemeği de bilirdi. Kılıcı ve kalemi eşitsiz bir kudretle kullanırdı. Onun heyecanlı nutukları, milletlerin ruhunu inceliyen sözleri ve yazıları vardır. M. Jules Bertaut, otuz yıl kadar önce nutukların ve yazıların içinden en canlı olanlarını seçti, bir kitab halinde bastırdı. Bertautnun eserinde çok canlı vecizeler sıralanmış olup içinde: «Müsavat, ancak güzel bir düşüncedir. Onun hakikat olabilmesine imkân yoktur» gibi sosyalizmi baltalıyan hükümler, «Hükûmet adamının kalbi başında olmak gerektir» gibi devletçilik bakımından değerli mülâhazalar, «İtalyanlar, Avusturyadan dayak yemek için yaratılmışlardır. Onlara harb zevkini ve kabiliyetini verebilecek bir kanuncunun dünyaya gelmesini asırlarca beklemek lâzımdır» gibi siyasî şakalar vardır. Napoleon, Mısırdan Suriyeye yaptığı akında Türklerin ruhî kudretlerini tanımak fırsatını elde ettiği için milletimiz hakkında çok iyi kanaatler hasıl etmişti. Hatta 1806 da Muhib Efendinin reisliği altında İstanbuldan Parise gelen Türk elçi heyetini kabul ettiği zaman: «Türklere gelecek hayrü şer, onlar kadar Fransızları da sevindirir veya üzer.» diyerek büyük bir sempati göstermişti. Yukarıya koyduğumuz sözler de Onun Türkler hakkındaki düşüncelerini belli eden vecizelerdendir.

M. T. T.

Fransada büyük bir toprak çöküntüsü

Grenoble «Fransada» 2 (A.A.) — Rosans ve Eyguisans köyleri arasında çok geniş bir toprak kayması vukubulmuştur. 250,000 murabba metroluk bir saha üzerinde 4 milyon mikâb metrodan fazla toprak kaymaktadır. Şose yolunun 500 metro uzunluğundaki bir kısmı tıkanmıştır. Bu bölge nüfus itibarile pek kesif olmamakla beraber önemli zayiat vardır. Bir değirmen harab olmuş, bir köprü yıkılmış, bir ırmağın yatağı yüz metro kadar yerini değişmiş, birçok köyler muvasalasız kalmıştır. Yeni çöküntülerden korkulmaktadır.

Biz bize

Piyango

Yılbaşı gecesi, en çok göze çarpan şeylerden biri de Tayyare piyangosu biletleri satan dükkânların önündeki kalabalıktı.

Denebilir ki bütün İstanbul halkı bu işle meşguldü. Piyangonun çekileceği sinema binası vaktinden çok evvel dolmuş; kapının önünde polisler vaziyeti güç idare ediyorlardı. Orada ve dükkânların önünde toplanmıyanlar da, evlerinde radyolarının başındaydılar.

Neticede ne oldu?

Beş on kişi para kazandı, yüz binlerce kişi de boşuboşuna vakit kaybetmiş oldu.

Amma diyeceksiniz ki bu piyango alelâde bir piyango değildir, gayesi vatana hizmettir.

Ben piyango usulile vatana hizmet etmeyi anlamıyorum ve bunu tenkid ediyorum:

1 — Bir menfaat karşılığı olarak devlete yapılan yardım, tam yardım değildir. Bunun manevî bir kıymeti olamaz.

Maddî kıymeti olmadığını da aşağıda göstereceğim.

2 — Talih oyunları, umumî ahlâk üzerinde fena tesirler yaparlar.

3 — Halkı bu gibi oyunlara teşvik etmek, onun müspet sahadaki faaliyetini gevşetir.

4 — Bilhassa bizim gibi, müspet sahalarda çalışmıya çok ihtiyacı olan cemiyetlerde, bu gevşeklik ferdlerin kâfi derecede kazanmasına engel olur.

5 — Neticede vergiler verilemez veya sıkıntı ile verilir. Devlet ziyan eder.

«Vatana hizmet» herhangi bir menfaat karşılığı olarak yapılmaz. O, bir mecburiyettir.

Tayyare için nekadar para lâzımsa, münasib bir vergi konarak temin edilmelidir.

Bilmem siz ne dersiniz?

N.

Bulgaristandan ana yurda gelmek istiyenler

Bulgaristandan bildirildiğine göre, ana vatana göçmek istiyenlerin pasaportlarına vize verilmediği için hazırlıklarını bitirmiş olan soydaşlarımızın pek çoğu ilk yazı sabırsızlıkla beklemektedirler. Emlâk fiatları tamamile düşmüş, Ziraat Bankası da bu emlâki satın almak teşebbüsüne henüz geçmemiştir. Müessif vak'aların arkası kesilmiş değildir.

Rusçuğa 23 kilometro mesafede Yenice köyünde muallimlik eden Vidinli Osman Hidayetle yumurta toplamak üzere oraya gitmiş olan Kadıköylü Mümini köyün muhtarı Dimitri Gnomenof muhtarlık dairesine çağırtarak fena hal de dövmüştür.

Yedikleri dayaktan ölme derecesine gelmiş olan bu iki Türkten Osman, Rusçuk hastanesine gitmiş ve mütecavize de hiçbir şey yapılmamıştır.

Başmüftülük tarafından Türk köylerine saldırtılan yobazlar alabildiklerine hezeyanlar savurarak biçare halkı irticaa sürüklemekte ve ana vatana karşı bağlılık besliyenleri tehdid etmektedirler.

Tayfası isyan eden İtalyan gemisi

Venedik 2 (A.A.) — Liman reisi, Kös tenceden gelmekte olan Korona Ferea adlı sarnıç vapurunun tayfası hakkında, seyahat esnasında isyankâr hareketlerde bulunduklarından dolayı tahkikat açılmasını emretmiştir.

Romanyalı, Rus ve Yunanlılardan mürekkeb bulunan mürettebat, fırtınayı bahane ederek, vazifesini ifadan imtina etmiş ve gemiyi, Venediğe kadar kaptanla başçarkçı kendi başlarına getirmeğe mecbur olmuşlardır.

Dil üzerinde çalışmalar

Türkçemizle Indo-Öropeen ve semitik dillerin münasebeti

MER

Fransızca «deniz» manasına gelen «Mer» kelimesinin orijini lâtince «Mâre» olarak gösterilir. Halbuki lâtince lûgatte [1] bu kelimenin hizasında (mot Celtique) denmektedir. Bu keltçe kelimenin. «Güneş - Dil teorisine göre etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3) (4) (5)
(ağ+am+ağ+ar+eğ)

(3) ve (5) numaralı (ğ) li ekler, lâtince şeklinde (a) ve (e) üzerindeki uzatma işaretleriyle gösterilmiştir.

(1) Ağ: ana köktür. Burada (su) anlamınadır.

(2) Am: birinci derecede radikal köklerdendir. Burada, ana kökün «su» mefhumunu, kendinde temsil eder.

(3) Ağ: (.+ğ) ,ektir. «Sü» mefhumunu tamamlar ve isimlendirir.

(Ağ+am+ağ=ağamağ): ana kök, radikal kökün vokaliyle birleşerek düşer, kelime (mağ) olur; (ğ) nin (y) ye tebeddülü ile (may) şekli de vardır. Her ikisi «su» demektir. (Bu kelimelere aynı manada Arap dilinde de tesadüf olunur.)

(4) Ar: (.+r); kendisinden evvelki kelime mefhumunun muayyen ve müspet bir sahada kat'î olarak varlığına işaret eder ektir.

(5) Eğ: Burada köktür ve «genişlik anlamınadır. Kendinden evvelki (ar) ekinin, suyun takarrür ettiğine işaret ettiği sahanın «geniş» olduğunu ifade eder.

(Mağarey=mare): «geniş su» yani «deniz» demektir.

MİRA

Sanskrit dilinde «deniz» demek olan bu kelimenin etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3) (4) (5)
(ığ+ım+ığ+ır+ağ)

(1) Iğ: Ana köktür. Burada türkçe manası «su» dur.

(2) Im: Birinci derecede radikal köklerdendir. Burada ana kökün «su» mefhumunu kendinde temsil eder.

(3) Iğ: (.+ğ), ektir. «su» mefhumunu tamamlar ve isimlendirir.

(4) Ir: (.+r), kendisinden evvelki mefhumun, muayyen ve müspet bir sahada kat'î olarak varlığına işaret eder ektir.

(5) Ağ: Burada köktür ve «geniş - lik» anlamınadır. Kendinden evvelki (ar) ekinin, suyun tekarrür ettiğine işaret ettiği sahanın «geniş» olduğunu ifade eder.

(Iğımığırağ = mîrağ = mîra): «geniş su» yani «deniz» demektir.

Not: 1. — Fransızca (mer), lâtince ve keltçe (mâre), sanskritçe (mîra) sözlerinin orijinalinin, türkçe olduğu görülüyor.

Türkçenin Yakut dialektinde, kelimenin Mürü şekli, Yakutski mıntakasının Borogon ulusunda bulunan büyük gölün adıdır [2].

Mâr aynı lehçede, «yosunlu bataklık, çalılarla kapanmış rutubetli yer» [3]; Mara, «yosun şeklinde göl kenarında biten ot»; [4]. (Mora+n), uygurcada, «nehir» demektir. Türkçede (Müre+n) sözü de «nehir» demektir [5]. «Yağmur, çamur, hamur» sözlerindeki mur da «su» demektir.

Türkçede Miere = Biere, [b=m], sözü, «su» demektir [6].

«Biere banda (manda)»: bir göl adıdır. «M» nin, (b) değişimi ile «su» manasında başka türedileri vardır:

Baray: Yakut dilinde bir göl adıdır [7].

Bere (Mere): Göle bitişik diğer küçük bir göl [8]. Aynı kelime Vilyuysk ulusunda göl adıdır [9].

(Bara+lağan): «şiddetli su akıntısı» demektir [10].

(Borû + lâh): Adiç nehrinin sol kolunun adı [11].

Büör, Biar: «su» manasınadır [12].

«Büör kölüye = bir gölün adı». Aynı kelime, biribirine yakın iki gölden küçüğünün adıdır.

Kelimenin Biğir sözü «büör» sözünden başka birşey değildir. «Pınar» demektir. Bu söze, Arap dilinde de tesadüf ediyoruz.

(Bara+n=Baran) sözü de aynı orijindendir. «Yağmur »demektir. Bu söze de farsçada tesadüf ediyoruz.

SEE

Almanca «deniz» anlamına gelen bu sözün etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3)
(eğ+es=eğ)

(1) eğ: «su» demektir.

(2) es: «oldukça geniş bir saha» ifade eder ve suyun o saha ile münasebetini gösterir.

(3) eğ: Kelimeyi tamamlar, isimlendirir.

(eğ+es+eğ =egeseğ= seğ= see): «geniş su», yani «deniz» demektir.

Türkçe Sa, «nehir» demektir [13]. Sadece «su» manasına kullandığımız Su, Suv, Sun sözleri de aynı manada olmak üzere malûmdur.

TENGIR

Macarca «deniz manasına gelen bu kelimenin etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3) (4) (5)
(eğ+et+en=eg+ir)

(1) eğ: «su» dur.

(2) et: (.+t), burada ektir. «Yapıcılık, yaptırıcılık ve yapılmış olmaklık» mefhumlarını ifade eder. Yaptığı iş, suyu bir kara parçasının ittisalinde uzatmaktır. Kara parçasını gösteren kelime unsuru, (4) numaralı (eg) dir. Buna yapışık olarak uzayan sahayı gösteren (3) numaralı (en) dir. (5) inci ek olan (ir), suyun kara ittisalinde tekarrürüne işaret eder. O halde: (eğe - tenegir = tengir): «bir sahilden bakıldığı zaman uzayıp gittiği görülen «su»dur.

Bugünkü türkçemizde ufak bir farkla kelime aynıdır.

TENGIZ

(Deniz, Deniz)

Bu kelimenin etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3) (4) (5)
(eğ+et+en+eg+iz)

Burada bütün unsurlar, macarca kelimenin unsurlarının aynıdır. Rolleri de birdir; yalnız (5) inci ekler farklıdır: (ir-iz). (İz), bilindiği gibi, «oldukça geniş ve uzun bir sahayı gösterir. O halde Deniz sözünün manası, «geniş sahilleri kaplıyan su» demektir.

Not: 1. — Bu son kelimeye kadar yukarıdanberi etimolojik analizlerini yaptığımız kelimelerin hiçbiri tam manasiyle «deniz» mefhumunu kavrıyamamakta oldukları görülür. Asıl mefhumun en geniş» manasını ifade eden ,yalnız Deniz kelimesidir .Farsçanın Derya kelimesinin de orijin manası, âdeta «büyücek bir dere» ifade eder. Bu iki kelimenin etimolojik şekillerini altalta yazalım:

(1) (2) (3) (4) (5)
Dere: (eğ+ed+er+eğ+.)
Derya: (eğ+ed+er+ey+eğ)

(1) Eğ: Sudur.

(2) Ed: Radikal köktür. Suyu temsil eder.

(3) Er: Suyu toplar.

(4) Eğ, ey: Sahasında.

Buraya kadar kelime Dere'dir. Derya kelimesinin sonundaki

(5) Ağ: «Saha» mefhumunun «büyüklüğünü» ifade eder.

Derya: «büyük sahada toplanmış su» olur.

OKİYANOS

Kelimenin etimolojik şekli şudur

(1) (2) (3) (4)
(ok+iy+an+os)

(1) Ok: Su.

(2) İy: Radikal köktür. «Hareket ve uzaklaşmak» anlamınadır.

(3) An: Evvelâ kendi muhitine ve sora.

(4) Os: Yani daha geniş sahalara «hareket ve uzaklaşmayı ifade eder».

Okiynaos: «Kendi muhitinden daha uzaklara yürüyen, taşan, yayılan umumî anlamlı «büyük deniz» demektir».

(1) Quicherat Daverluy et Chatelain: Dictionnaire Latin Français.

(2), (3), (4) Pekarski: Yakut Dili Lûgati.

(5) Oğuz Destanı.

(6), (7), (8) Pekarski: Yakut Dili Lûgati.

(9), (10), (11), (12) Pekarski: Yakut Dili Lûgati.

(13) Radloff I., «Şor lehçesi».

BUGÜN DE BU..

Otomobili kurtarmak lâzım!

Şoförlerle, otomobil sahibleri sızlanıyorlarmış: «İş göremiyor, para kazanamıyoruz. Benzin pahalı, vergilerimiz ağır; halk eskisi gibi bol harcamıyor; nöbet yerlerinde bazan tek müşteri bindirmeden günler geçirdiğimiz oluyor. Bize Belediye izin versin de, on kuruşa adam taşıyalım!»

Geçimlerini bu yüzden temin eden bu yurddaşlarımın dileklerini ben de haklı bulurum. Kendilerine, bu kadar basit ve meşru bir kazancı Belediye çok görmemelidir. Hele akşamları, izdiham saatlerinde, yüz otomobilin bindireceği min - haysilmecmu beş yüz müşteriden tramvay kumpanyasının edeceği zarar hiç mertebesindedir. Esasen bu beşyüz kişiden, hiç olmazsa yarısı, tramvay bekliye bekliye usanıp ta yürümeyi tercih eden takımdır. Tramvay arabaları şehrin münakalâtını temine mademki yetmiyor, varsın birkaç şoför de bu yüzden ekmek yesin. Hem şamdan temizlensin, hem de pilâv yağlansın. Bizler de, yağmurda, karda, durak yerlerinde pineklemekten kurtulalım.

Şoförlerin hali gerçekten acınacak gibidir. Ve kendilerini düşünüp dururken hatıramı bundan birkaç yıl evveline irca ettim; ve gözlerimin önüne o vaktin kupa denilen kapalı ve payton adını taşıyan açık arabaları geldi.

Şehrin kenar semtlerinde hâlâ bunlardan tektük, rasladığım oluyor. Bu başka bir devrin nakil vasıtalarına binenler var mı? Varsa, acaba kimlerdir? Pek merak ediyorum.

Vakıâ, bu arabaların da zevki yok değildi. Bazı yaz akşamları, hayvanları eş ve tuvana, döşemesi yeni, arabacısı fiyakalı bir paytona binip te, şöyle Kâğıdhane tepesine doğru uzanmak keyifli bir şeydi. O zamanlar, hayat bu kadar hararetli, vaktimiz bu derece dar değildi. Bir yerden öbür yere gitmek için kaybedeceğimiz yarım saate acımazdık. On kuruş verdiğimiz gibi, meşin, yahud ki pölüş döşemelerin üzerine kurulur, ayaklarımızı karşıya uzatır, adam çiğnemek, geçid yerlerinde sıkışıp kalmak, pan yapıp bir noktada dakikalarca mıhlanmak korkusu olmadan, etrafı seyrede ede giderdik.

Araba, atlı tramvayın yanında bir sürat katarı idi. Onun içindir ki acele işi olanlar arabayı tercih ederlerdi. Bazan atlar yürümez, biribirlerine omuz verir, yokuşlarda direnir, kalırlardı. O vakit arabacı sandalyesinden iner, terbiyeleri eline alır, çalardı kırbacı!.

Ve tuhaf değil mi? Ekseriya bu vaziyette sabırsızlanmaz, paytonun içinde mütevekkilâne beklerdik. Besbelli israf edecek vaktimiz ve dayanıklı sinirlerimiz vardı. Yahud ki bazı günler, kilometrolarla yol katedip takatten düşen zavallı hayvancıklara acırdık.

Otomobil arabayı öldürdü. Anlaşılan öldürürken ahını almış olacak ki, bugün de sıra ona geldi.. O da can çekişiyor.

Şoförlerin dileklerini yerine getirelim de, bari onu kurtaralım!

Ercümend Ekrem TALU

Yazan: **Stefan Zweig**

LEOPORELLA

Çeviren: **E. Ekrem Talu**

Küçük roman: 5

Kapı aralıklarından dinliyor. anahtar deliklerinden gözetliyor, odaların ve yatakların içini araştırıyor ve yeni bir şey sezdi miydi merdivenlerde koşuyordu. Öyle ki, nihayet bu kütükten bir nevi beşerî mahlûk hasıl oldu.

Konukomşunun mütehayyir nazarları önünde Crescence birdenbire sokulgan oldu; başka hizmetçilerle konuşuyor, postacı ile kaba kaba şakalaşıyor, satıcılarla çene yarıştırıyordu; hatta bir defasında, avluda bütün ışıklar söndükten sonra, karşıki dairenin hizmetçileri, onun daima sesiz duran penceresinden doğru acayib mırıltılar işitmişlerdi: Crescence cırlak ve acemi sesile, Alp dağlarındaki sığırtmaç kadınların yavan türkülerinden bir tanesini tutturmuş, okuyordu. Alışmamış dudaklarından, şeklini kaybeden nağme zahmetle fırlıyordu. Bununla beraber garib ve dokunaklıydı. Çocuklugundanberi ilk defa olarak, Crescence türkü söylemeyi deniyor ve maziye gömülmüş yılların karanlık derinliklerinden bin güçlükle aydınlığa çıkan bu sarsak nağmeleri dinlemekle müteheyyiç oluyordu.

Bu fevkalâde değişikliğin istemiyerek müsebbibi bulunan Baron bunun farkındaydı. Zira arkasına dönüp te gölgesine bakan, acaba kim vardır? bu gölgenin, sadakatle fakat sessiz sizi takib ettiğini, yahud ki henüz tebellür etmemiş bir arzu gibi önünüze geçtiğini hisseder, lâkin onun gülünc şekline dikkat edip, o karikatürde kendinizi tanımazsınız! Baron da yalnız Crescencein kendisine hizmet etmeğe daima amade bulunduğunu, tamamile ketum bulunduğunu ve ondan hertürlü fedakârlığı bekliyebileceğini bilmekle iktifa ediyordu. Ve bilhassa, hoşuna giden birşey varsa, o da en nazik vaziyetlerde muhafaza etmesini bildiği sükûtilikle saygıydı. Bazan, bir köpek okşar gibi, ona birkaç tatlı söz söylüyor, onunla şakalaşıyor, kulağını çekiyordu; bazan da, yeleğinin cebinden şöylece çekip çıkardığı bir tiyatro biletini ve yahud ki bir banknotu veriyor ve onun için değersiz olan bu şeyleri, Crescence dindarane bir itina ile çekmecesinde saklıyordu.

Zamanla, onun önünde herşeyi söylemeğe ve hatta ona bir takım güç işler havale etmeğe alıştı. Ve kendisine karşı itimadını izhar ettikçe, Crescence de o derece buna lâyık olmağa çalışıyordu. Yavaş yavaş onda garib bir sevkitabii başgösterdi: Kokluyan, arıyan ve efendisinin arzularını sezen bir köpek sevkitabiisi. Baronun gördüğünü görüyor, işittiklerini işitiyor gibiydi. Onun bütün hazlarından, bütün aşıkane muvaffakiyetlerinden marazî denecek bir heyecanla, ayni derecede mahzuz oluyordu. Evin kapısından içeriye yeni bir kadın girdikçe yüzü nurlanıyor, Baron şayed bir akşam yalnız dönecek olursa sukutu hayale uğruyor ve hatta boşuna beklemiş olmaktan iğbirar duyuyordu. Evvelce o kadar uyuşuk zihni, o ana kadar yalnız ellerine vergi olan çılgıncasına bir faaliyet sarfına başlamıştı. Gözlerinde ise yeni, müteyakkız bir ışık parlamaktaydı. Tabütevanı kesilmiş o eski yük hayvanından beşerî bir mahlûk doğmuştu; bir mahlûk ki inadcı, kurnaz, ekini belli etmez, kuşkulu, muhakemeli ,çalışkan, sinsi ve tehlikeliydi.

Ve bir gün, her vakitkinden erken eve dönen Baron, avluya ayak ataratmaz, hayretle durakladı. Mutfaktan doğru, kulağına ,boğuk gülüşmeler aksediyordu. O anda, Leoporella aralık duran kapıdan, ellerini önlüğüne silerek çıktı ve yarı sıkılgan, yarı cüretkâr bir tavırla:

— Affedersiniz mösyö.. dedi. İçeride, şekercinin kızı var da.. güzel bir kızcağız.. sizi o kadar tanımak istiyor ki!.

Baron bu lâübaliliğe karşı kızmak mı, yoksa tellâl ruhlu karının lûtufkârlığından hoşlanmak mı lâzım geldiğini kestiremiyerek, mütehayyir yüzüne baktı. Nihayet, erkeklik merakı galebe etti:

— Getir bakayım!. dedi.

Leoporellanın gururunu okşıyacak sözlerle usul usul kendine celbetmiş olduğu, on altı yaşlarındaki, sarışın ve cazibeli kızcağız, kızarmış yanakları ve sıkılgan bir tebessümle mutfaktan çıkıp, hizmetçi tarafından itile, katıla geldi; çocukça bir hayranlıkla, karşıki şekerci dükkânının camından, filhakika birkaç defa gözetlemiş olduğu zarif mösyönün önünde durdu. Baron kendisini beğendi ve bir arada yatak odasına çıkıp çay içmelerini teklif etti. Ne cevab vereceğini bilemiyen kızın nazarları Crescencei arayacak oldu. Fakat o, manidar bir isticalle çoktan mutfağına dönmüştü. Artık, bu maceraya düşürülmüş bulunan kıza, bu tehlikeli daveti kabul etmekten başka yapacak birşey kalmıyordu.

***

Şu var ki ,tabiat isticalle iş görmez. Gerçi karanlık ve müphem bir ihtirasın tesiri altında, Crescencein zekâsında azçok bir hareket vaki olmuşsa da, bu zekâ, onun, rabıtasını el'an muhafaza eylediği hayvanların sevkitabiilerinden öteye gitmiyordu. Sevdiği efendisine bir köle gibi hizmet etmek emelinin büsbütün esiri olan hizmetçi karı, uzaktaki hanımını tamamile unutmuştu. Onun içindir ki, intibah bir kat daha feci oldu: Bir sabah, Baron elinde bir mektub ve asık bir çehre ile gelip te, ertesi gün için karısının avdet edeceğini bildirdiği ve evde temizlik yapılmasını tembih ettiği anda, Crescence beklenmedik bir musibet karşısında kalmış gibi afalladı. Bu haber, bir hançer gibi yüreğine işlemişti. Yüzünün rengi uçmuş, korkudan ağzı açık, kımıldamaksızın, ve anlamamış gibi dimdik önüne bakarak, mıhlandı, kaldı. Çehresinin çizgileri öyle tagayyür etmişti ki ,Baron kendisini teskin etmek ihtiyacını duydu. *(Arkası var)*

Tarihten yapraklar

Resmine 1000 lira veren sevgiliyi ararken...

İsveç sefiri Baron Sin Clair Rusların eline düşmüş ve kıtır kıtır kesilmişti

Baron Sinclairi öldürüp vesikalarını aldılar

Ruslarla yaptığı harblerin birinde, Poltavada ağır bir bozguna uğrıyarak Türkiyeye sığınan İsveç Kralı Demirbaş Şarl, uzun ve çok gürültülü bir misafirlikten sonra memleketine döndüğü zaman Babıaliye iki mühürlü senedle - bugünkü paraya göre - iki buçuk milyon lira borclu idi. Bu borcu ödemeden öldü, yerine kızkardeşi Ele Onora geçti ve bu kadın, az bir müddet sonra, tahtını kocasına bıraktı. Yeni kralın adı Birinci Fredrikti.

Babıali, Pasarofça muahedesile yorucu harblerden kurtulup biraz dinlenmiye imkân bulunca eski defterleri yoklamıya koyuldu, bu meyanda Demirbaş Şarlın senedlerini buldu ve Kozbekçi Mustafa Ağa adlı birini elçilikle Stokholme göndererek iki bin beş yüz kese akçeyi istedi.

İsveç, o sırada malî sıkıntılar geçiriyordu, parayı veremedi ve Mustafa Ağa tam bir yıl Stokholmde oturduktan sonra kucak kucak mektublar ve selâmlarla İstanbula döndü. Babıâli titizlenmekle beraber, ses çıkaramadı, iş te on beş yıl kadar hasır altında kaldı. Bu müddet içinde siyasî vaziyetlerde büyük değişiklikler oldu. Babıali, Rusya ve Avusturya taraflarında beliren tehlikeye karşı İsveçten yardım aramak ihtiyacını duydu. Bunun için de gene Demirbaş Şarlın borcu meselesinden istifade etmek istedi. Stokholme bir elçi daha gönderdi.

Bu ikinci elçi Said Mehmed Efendi (paşa) idi. Kozbekçi Mustafa Ağaya göre yüksek bir şahsiyetti, daha önce Parise de gitmişti, lisan öğrenmişti, Avrupa âdetlerini ve siyasî cereyanları biliyordu. İşte bu elçi, (159) günde İsveç payitahtına varabildi ve Kralla Başvekili sıkıştırmıya koyuldu ve üç ay on gün notalar verip notalar aldıktan, bir sürü mülâkatlar yaptıktan sonra Demirbaş Şarlın bıraktığı borcu İsveç hükûmetine kabul ettirdi. Bu netice alınınca müzakere kolaylaştı, İsveç hükûmeti biraz eşya, biraz da para verilmek şartile ve taksitle borcun ödenmesini taahhüd ederek elçiye yeni bir sened verdi. Said Mehmed Efendi, yalnız bir tahsildar gibi davranmadı. İsveçle Osmanlı İmparatorluğu arasında siyasî bir sempati de temin etti. İstanbula alnı açık olarak döndü.

Şimdi iki hükûmet sıkı bir temasa girişmişlerdi. Gerçi İstanbuldan Stokholme, oradan İstanbula gönderilen kâğıdların mevzuunu hep para meselesi teşkil ediyorduysa da hakikî maksad, Rusyaya karşı bir anlaşma ve yaklaşma yolu bulmaktı. İsveçliler, Babıalinin telâşından istifade etmeği ihmal etmiyerek kendilerine çok faydalı bir ticaret muahedesi imza ettirmişlerdi. Ayni zamanda siyasî anlaşmayı da zarurî görüyorlardı. Lâkin nazlı davranıyorlardı.

Bu muhabereler ve siyasî temaslar sırasında iki buçuk milyonluk borcun bir harb gemisi ve birçok harb malzemesi verilerek ödenmesi de kararlaştı. Fakat İsveçten yola çıkarılan kalyon, Septe boğazında battığından Stokholm hükûmeti ikinci bir kalyon göndermek mecburiyetinde kaldı. Binlerce tüfek ve saire de getirecek olan bu kalyonun adı «Patriyota» idi. İsveç limanlarının birinde büyük bir dikkatle hazırlanıyordu. «Sinclair» adlı bir diplomat ta bu gemi ile İstanbula gelecekti. Gemiyi ve eşyayı teslim etmek, Demirbaş Şarlın borc senedlerini geri almak bu adamın yapacağı işlerin göze görünen kısmı idi. Asıl vazifesi ise Ruslara karşı bir ittifak mukavelesi hazırlamaktı ve yahud Babıâlinin bu yoldaki teklifleri üzerinde konuşmaktı.

İstanbul da, Stokholm de işin pek gizli tutulduğuna inanıyorlardı. Yıllardanberi iki hükûmet arasında cereyan eden temasların sadece borc meselesi için olduğuna, dostun, düşmanın kandığını sanıyorlardı. Halbuki Rus diplomatları çoktan gözlerini dört açmışlardı. İstanbulla Stokholmün temaslarını adım adım tarassud ediyorlardı.

Sinclairin İstanbula gideceği anlaşılır anlaşılmaz Stokholmdeki Rus sefarethanesi harekete geçti, bu yeni elçiyi göz hapsine aldı, süzgeçten geçirmeğe girişti. Sinclair, vatanını çok sever bir adam olmakla beraber son derece kadın düşkünü idi. Rus casusları onun bu huyundan istifade ettiler, sağdan soldan aşk akınları hazırlamıya koyuldular. Baron Sinclair, hemen her gün genc bir akıbin kendi ayağı altında çırpındığını görüyordu ve hepsi güzel bir yüze bağlı olan bu kalbleri yerden kaldırarak okşamakla meşgul oluyordu.

Bir gün Rus sefarethanesi kâtiblerinden biri, iki üç kadeh şarabın neşvesi arasında onun kulağına iğildi:

— Baron, dedi, güzel bir kız seni seviyor. Bir resmini ele geçirmek için bin lira veriyor. Ben bu masum rüşveti almak istiyorum.

Son ayların aşk bolluğu, Baron Sinclairde büyük bir gurur yaratmıştı. Artık o, her kadının kendini seveceğine sarsılmaz bir iman besliyordu. Bu sebeble kâtibin sözünü tam bir hakikat olarak kabul etti, mes'ud ve gafil, elini cebine soktu, yeni resimlerinden birini çıkardı:

— Beni seven kıza değil, dedi, fakat sana veriyorum. Sen istersen başkasına ciro edebilirsin.

Beş on gün sonra Sinclair, Kraldan ve Başvekilden aldığı mektubları, sayısız sevgililerin mektublarile karıştırarak koynuna yerleştirdi, Patriyota kalyonuna bindi, İstanbula doğru yola çıktı. Rus casusları da İsveç hududundan Türk sınırına kadar yer yer yayılmışlardı, tertibat almışlardı. Onun geri dönmesini bekliyorlardı. Çünkü Petersburg, Sinclairin bir Osmanlı - İsveç ittifak muahedesini taşıyarak geri döneceğini kuvvetle tahmin ediyordu ve bu vesikayı mutlaka ele geçirmek istiyordu.

Sinclair, İstanbulda uzun bir müddet kaldı, görüştü, konuştu, bir takım esaslar kararlaştırdı ve sonra Demirbaş Şarlın borc senedlerile sadırazamın bir mektubunu alarak İstanbuldan ayrıldı. Kara yolile dönüyordu ve hayli uzamış bir perhiz devresinin iftarını yapmak için acele ediyordu.

Onun, Silezyadan geçerken neş'esi yerinde idi. Çünkü yolun üçte ikisini atlatmış ve yurduna yaklaşmıştı. Gözünde hep ayak öpen kalbler sıralanıyordu. Nambourg kasabasına geldiği günün gecesi gene o hulyalarla otel tarasasında dolaşırken yanına bir adam sokuldu:

— Bonsuvar Baron, dedi, hoş geldiniz.

Sinclair bir diplomat ihtiyatile başka bir isim altında ve sade şekilde seyahat ediyordu. Tanıldığını görünce şaşırdı ve sordu:

— Beni birine mi benzettiniz, baron olduğumu ne biliyorsunuz?

Herif gülümsedi, yavaşça fısıldadı:

— Sizi seven, resminize bin lira veren kız burada. Âşık gözü, sevgilisini nasıl tanımaz?

Bir saat sonra Baron Sinclair, ıssız bir köşkte idi ve üç beş kişi tarafından kıtır kıtır kesilerek cebindeki siyasî vesikalar alınıyordu!

M. TURHAN TAN

Buz kıran vapuru karaya oturdu

Hammerfest 2 (A.A.) — Krassin adındaki Sovyet buz kıran gemisi, Norveç kıyılarında ve Şimal burnundan uzak olmıyan Maasso mevkiinde karaya oturmuştur. Gemi kaptanı, bir Norveç gemi kurtarma kumpanyasının kendisine yaptığı yardım teklifini reddetmiştir.

SPOR

Kış Olimpiyadına gidecek sporcular

Uludağdaki maçlar iyi neticeler verdi

Bursa (Özel) — Bu yıl Almanyada yapılacak kış olimpiyadlarına iştirakimiz için bir müddettenberi Uludağda başlamış olan faaliyet sona ermektedir. Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü beden terbiye muallimi Her Ridelin muallimliği altındaki kampa, Bursa Dağcılık kulübünden üç, İstanbuldan ve Ankaradan üçer sporcu olmak üzere 9 kayakçı iştirak etmişlerdir. Bu sporcuların bütün masraflarını C. H. Partisi genel merkezi üzerine almıştır. Kamp işlerine Federasyon genel sekreteri İlyas nezaret etmektedir.

Kış olimpiyadlarına bir Türk ekipinin ilk defa olarak iştirak etmesi C. H. Partisi genel merkezince karar altına alınmış olduğundan Bursa, Ankara ve İstanbul kulüblerinden birer, Ziraat Enstitüsünden de beş kayakçı olmak üzere sekiz kişilik bir ekip muallim Ridel ve Genel sekreter İlyasla birlikte Almanyaya gönderileceklerdir. Bu kafilenin yol masraflarını Parti ve Ziraat Bakanlığı verecektir. Sporcularımızın Almanyadaki masrafları da olimpiyad komitesince ödenecektir.

Öğrendiğimize göre kış olimpiyadlarına ilk defa iştirakten maksad arsıuluslar bir derece almaya çalışmaktan ziyade bu spora bizim de başladığımızı bütün cihana tanıtmaktır. Ekipimiz yalnız üç yarışa sokulacaktır.

Gerek bayramda, gerekse diğer günlerde Uludağda yapılan imtihan mahiyetindeki müsabakalarda kazananlar hakkında muallim Her Ridel bana şunları söylemiştir:

«— Almanyada yalnız üç müsabakaya iştirak edeceğimiz için Türk sporcularını bu müsabakalara göre hazırlıyorum.

Müsabakalardan biri mukavemet, diğeri iniş, üçüncüsü de kayakçılığın teknik müsabakası olan slalondur. Şimdiye kadar Uludağda yaptırdığım ekzersizlere ve müsabakalara göre aldığım neticeler şunlardır:

Kayakçılığın teknik müsabakası olan slalonda en güzel dört kayakçı muvaffak olmaktadır. Bunlar Yüksek Ziraat Enstitüsünden Ölkerle Nazım, Bursadan Musa Ataş, Ankaradan Aankara Gücünden Reşaddır. İstanbuldan Ekremle Yüksek Ziraatten Mahmud ve Sadri de iniş müsabakalarında muvaffak olmaktadırlar.

Mukavemet yarışlarında alınan dereceler şunlardır:

İyi karlı bir havada 21 kilometroluk çıkışlı ve inişli yarışı Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünden Sadri 1 saat 33 dakikada almıştır.

İkinciliği gene Enstitüden Mahmud 1 saat 41 dakikada, üçüncülüğü Enstitüden Ölker 1 saat 42 dakikada, dördüncülüğü Ankara Gücünden Reşad 1 saat 45 dakikada almışlardır.

Buzlu ve kötü kar vaziyeti olan bir havada alınan netice ise 1 saat 38 dakikadır. Bu müsabakada da birinciliği Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünden Sadri almıştır. İkinci, Enstitüden Nazımdır. Zamanı 1 saat 42 dakikadır. Üçüncü, Enstitüden Cemaldir. Zamanı 1 saat 42,20 dakikadır. Dördüncü, Ankara Gücünden Reşaddır ve bir saat 43 dakika 30 saniyede bu mesafeyi katetmiştir.

Mukavemet yarışı sahasının üçte ikisi çıkış ve üçte biri iniştir.»

Bu hafta yapılacak lik maçları

4/1/936 cumartesi, yapılacak maçlar

Fener stadı:

Alan gözcüsü: Samim Talu

Fenerbahçe - Eyüb B. takımları saat 13,30 hakem Samim Talu.

Vefa - Beykoz B. takımları saat 15 hakem Bahaddin Uluöz.

Şeref stadı:

Süleymaniye - Hilâl B. takımları saat 15 hakem Rıfkı.

5/1/936 pazar, yapılacak maçlar

Fener stadı:

Alan gözcüsü: Saim Turgud

Vefa - Beykoz A. takımları saat 12,45 hakem İ. M. Apak.

Yan hakemleri: Feridun Kılıç, Samim Talu.

Fenerbahçe - Eyüb A. takımları saat 14,30 hakem Sadi Karsan.

Yan hakemleri: Bahaddin Uluöz, Sedad.

Şeref stadı:

Alan gözcüsü: Muhtar Oyğur.

Karagümrük - Kasımpaşa A. takımları saat 11 hakem Suphi Batur.

Ortaköy - Anadoluhisar A. takımları saat 12,45 hakem Şazi Tezcan.

Süleymaniye - Hilâl A. takımları saat 14,30 hakem A. A. Göğdün.

Yan hakemleri: Rıfkı, Tahsin.

Güreş antrenörü

Finlandiyadan gelecek olan yeni güreş antrenörünün bugünlerde gelmesi beklenmektedir. Antrenör gelir gelmez, kış idmanları için geniş bir program yapılacaktır.

Finlandiya, İsveç ve Alman güreş tarzlarile güreş takımını hazırlamak istiyen Federasyon, antrenör geldikten sonra ilk fırsatta Finlandiyadan bir güreş takımı davet edecektir.

Berlin olimpiyadlarından evvel dünyanın en kuvvetli milletlerile buna benzer temaslar yapılması da düşünülmektedir.

İnegöllü sporcular Bursada

İnegöl (Özel) — İnegöl İdman Yurdu Bursada Acar İdman Yurdile bir futbol maçı yapmıştır.

Bu maça büyük bir ehemmiyet verildiğinden her iki taraf ta takımlarını takviye ederek sahaya çıkmış ve çok güzel heyecanlı bir maçtan sonra İnegöl İdman Yurdu, Acar İdman Yurduna 3 - 2 mağlûb olmuştur.

Kongreye davet

O Kan spor (Topkapı) kulübünün nizamnamesi mucibince birinci altı aylık kongre 5/1/936 pazar günü saat 20 de kulüb salonunda toplanacağından üyelerin gelmeleri.

POLİSTE

Üsküdarda da bir cesed bulundu

Cesedin hüviyeti tesbit edildi amma...

Üsküdarda Bulgurlu civarındaki taşocaklarında bundan beş gün evvel orada çalışan ameleler taşlar altında bir kol görmüşlerdir. Keyfiyet hemen polise haber verilmiş, taşlar altından bir cesed çıkarılmıştır.

Cesed taşlar altından çıkınca etrafa bir koku yayılmış ve bu adamın birkaç gündenberi orada olduğu anlaşılmıştır. Cesedin kime aid olduğu evvelâ tesbit edilememiş, Kısıklıda birkaç kişi bu adamın Kadıköyünde seyyar çuvalcılık eden Halid Baba isminde biri olduğunu söylemişlerdir. Cesed Morga kaldırılmış ve ölüm hakkında polis tahkikata başlamıştır.

Bu adamın Kadıköy ve civarında dolaşarak çuval topladığı anlaşılmıştır. Halid Babanın parasına tamaan öldürüldüğü zannedilmektedir. Polis tahkikat yapmaktadır.

60 YAŞINDAKİ ADAMCAĞIZA ÇARPTI — Cumhuriyet caddesinde İnkılâb apartımanında oturan Adviye Lûtfiyeye aid 1314 sayılı otomobil evvelki gece saat 18,30 da Tarlabaşından geçerken 60 yaşlarında Sadığa çarpmış ve zavallıyı tehlikeli surette yaralamıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, o sırada otomobili idare eden Kâmil adındaki zat yakalanmıştır.

BİRBİRİNİ YARALADILAR — Mercanda Rızapaşa yokuşunda aleminyon fabrikasında çalışan işçi Agopla ayni yerde çalışan Sahak şaka yaparlarken kavga etmişler ve her ikisi de birbirlerini başlarından çekicekle yaralamışlardır. Polis iki kavgacıyı yakalamıştır.

Şark Demiryollarında yapılan tetkikat

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Şark Demiryollarında tetkikata başlıyan heyet bugün artık tetkikatını hattın devlet tarafından satın alınması bakımından yapmaktadır.

Bu tetkikat hakkında aldığımız malûmata göre Devlet Demiryolları İşletme direktörü Müeyyed ve cer müfettişi Mazhardan mürekkeb olan bu heyet şimdi Şark Demiryollarının teknik kısımlarını gözden geçirmektedirler. İşletme işleri, yolcu ve eşya nakliyatı, bagaj işleri, banliyö seferleri, dahilî postalar ve Avrupa seferleri, tarifeler bu tetkikatın çerçevesine dahil bulunmaktadır. Bu mesaiye icab ettikçe hat komiseri de iştirak etmektedir. Şark Demiryollarının hesab kısmı her yıl kontrol edilmekte olduğundan bu kısımda ayrıca tetkikat yapılmasına lüzum görülmemiştir. Tetkikatın biraz uzun süreceği anlaşılmaktadır. Neticede verilecek rapordan sonra satın almıya dair konuşmalar başlıyacaktır.

Hattın vaziyeti

Şark Demiryollarının topraklarımızda bulunan kısmı 330 kilometrodur. Bu hattın şimdi başka memleketlerde kalan kısmile birlikte tamamı 1872 tarihinde Osmanlı hükûmeti tarafından ve ihrac edilen Rumeli şimendiferleri tahvilâtı gelirile yaptırılmıştır. Hat yapılınca derhal işletme imtiyazı ekseriyeti Fransız sermayesile kurulan Şark Demiryolları İşletici kumpanyasına verilmiştir. Bu imtiyaz 1957 yılı sonunda yani bundan 22 yıl sonra bitecektir. Bundan üç yıl önce Lozan anlaşmasında takarrür eden esaslara göre eski kumpanya parçalanıp hattın memleketimizde kalan kısmı için Şark Şimendiferleri Türk Anonim şirketi kurulduğu zaman da bu imtiyaz müddeti aynen bırakılmıştır.

Şu vaziyete göre hükûmet şimdi yalnız işletme imtiyazını ve dolayısile hatta işlemekte olan lokomotiflerle yük ve yolcu vagonlarını ve tamir atölyesini satın alacaktır. 330 kilometroluk hat ve Sirkeci garı da dahil olduğu halde bütün istasyonlar ve tesisat devlete aid bulunmaktadır.

Düne nazaran nasıl yaşıyoruz?

Kapıcı «Nerede o eskiden bol bol harcayıp bahşiş veren aileler?» diyor

«Şimdi herkes kendi işini kendi görüyor ve bahşiş veren hak getire!»

Onu uzun senelerdir tanırım. Tanıdığım zaman genc bir delikanlı idi. Ben minimini bir çocuk.. Bahçede yanına gider, çiçek tarhlarını nasıl düzelttiğini, sebze ocaklarını nasıl suladığını büyük bir hayret ve takdirle seyrederdim. Hele akşamları bostandolabında saatlerce dönmüş ve yorulmuş olan sıska beygirin sırtına beni bindirerek bahçede dolaştırdığı ve bana seyislik ettiği için ona karşı olan takdirime bir de minnettarlık ve dostluk karışırdı.

Büyük Harb herşeyi değiştirdi. O cephede çavuş rütbesine kadar yükseldi. Benim evimde de bahçivan filân kalmadı. Hayat tamamile değişti. Şimdi biri genc bir kız olan iki güzel çocuğun babası saçına ak düşmüş şişman bir kapıcıdır.

***

Hiçbir sene unutmadığı bayram ziyareti için gelmiş olan bu eski ahbabımla karşı karşıya oturuyoruz ve ben kendisine birşey sormuş olmak için:

— Ey Hüseyin, diyorum, söyle bakayım.. Kaç senedir kapıcılık ediyorsun?..

İçleri daima gülen gözlerile bir noktaya bakıyor. Büyük bir ciddiyetle birşeyler hesab ediyor:

— Tam on yedi sene!

— On yedi sene öyle mi?.. Kapıcılık işi elbet te bahçivanlıktan, lalalıktan daha kolaydır, değil mi?

Gülüyor:

— Ah, diyor, o eski zaman gene dönse ben gene tekbaşıma o koskocaman toprakları yemyeşil eder, gene bütün bir semti gül fidanlarımda açan çiçeklerin rengine hayran ederim.

— Eski zamanı neden bu kadar istiyorsun Hüseyin? Şimdi artık evli, barklı efendiden bir adamsın...

— Gencliğin tadı nerede bulunur?.. Şimdiki günlerimiz nerede, eski günlerimiz nerede?

— Maamafih kapıcılıktan bir şikâyetin yoktur; kapıcılık iyi iştir.

— Eh başka işlere göre gene iyidir. Hiç olmazsa insan başını sokacak bir yer bulur ama... O işin de tadı kaçtı. Bundan dört beş sene evveline kadar dersen bak işte o zaman kapıcılık birşeye benziyordu. O zaman hem ev sahiblerinin, hem de kapıcıların yüzü gülüyordu. Halbuki şimdi her eline para geçen, bu parayı işletmedi, bir apartıman yaptı. Apartımanların sayısı İstanbul halkının sayısını geçince apartımanlar boş kalmağa, boş kaldıkça ucuzlamağa başladı. Eskiden bir binada sekiz daire mi vardı, sekizi de doluydu. Sonra da kiracılar birşeye ihtiyacları oldu mu kapıcıyı çağırırlar: «Git şunu al, git bunu al» derler ve sonra ellerine bir de bahşiş sıkıştırırlardı. Şimdi ise eskiden seksen lira eden bir apartımanda otuz liraya oturan kiracı kunturatı yaparken: «Kapıcı parası da içinde ha!» diyor, sonra da kapıcıya on para bahşiş vermemek için bir işinde kullanmaktan çekiniyor. Herkes açıkgöz oldu. Değil şunu bunu unutup ta kapıcıya ısmarlamak; köşedeki bakkaldan, köşedeki sebzevatçıdan alışverişi kesti, herkes ucuz mal almak için pazartesi pazarını, perşembe pazarını bekliyor. Pazar günleri olup ta Kurtuluş ve yahud Bomontide pazar kurulunca çantasını alan ev kadını haydi oraya... Eskiden bir evin içinde dört beş hizmetkâr bulunurdu değil mi?. Şimdi o usul de geçti. Her evde en babayiğiti bir hizmetçi kullanıyor. Ve eksersinde de evin hanımı kendi işini görüyor. Bunun için en fazla rağbet az odalı apartımanlaradır. Sekiz dokuz odalı apartımanların şimdi bazılarını bölmeğe bile başladılar. İnsanlarda para kalmadı. besbelli... Eskiden meselâ gece bir kiracı gelir, kapıyı çalardı. Açtığımız zaman bize bir lira, yarım lira, en aşağısı yirmi

Yeni yapılan apartımanlar ve kapıcı Hüseyin

beş kuruş verirdi. Şimdi başka arkadaşlardan da işitiyoruz. Gece sabaha kadar kapıyı aç; bir teşekkürden başka hiç bir şey veren yok... Bayram bahşişi usulü de kalktı. Beş aileden üçü şimdi bahşiş vermez. Bu sene bayram bahşişi almadım desem yeri var... Hem şimdi Şişlinin, Maçkanın, Nişantaşının da itibarı yok. Nişantaşı Maçkada yalnız zengin aileler oturuyorlar. Fakat asıl kalabalık mevkilerdir diye Cihangire, Ayazpaşaya, Taksime akın etmekte... Yaz günleri tramvaysız işe gidip gelebilmek; işte insanların düşündüğü bu... Sonra da bu parasızlığa göre de kimse süsünden vaz geçmiyor ha!.. Biz kapıcıyız, nice kiracıların içyüzünü gördük... Yatacak yatakları yoktur, evin içinde dışarıya çıkarken milyarder gibi giyinirler. Ev kirasını vermezler, yeni sene gecesini Tokatliyanda geçirirler. Radyoyu kurarlar. Üçüncü ayında taksiti vermedikleri için radyo geri alınır, eve girerler, iki ay aylık verirler, ondan sonra sekiz ay bedava oturur, nihayet dışarı atılırlar. Mahkemeler böyle insanlarla doludur.

— Sen böyle kiracılar gördün mü?

— On yedi senelik kapıcı bunu görmez mi?... Gördüm ama anlatmak bana düşmez.

— Hakkın var..

Onun herhalde çok konuşmak istediği bir mevzua temas etmiş olacağım ki susmasını bilmiyor:

— Şimdi insanların yaşayışı da değişti! Eskiden oğul damad, gelin kayın herkes bir evde otururlar. Büyücek bir ev kurarlar, ayni yuvaya erzak taşıyan karıncalar gibi kazanclarını hep bu eve taşırlardı. Ve tabiî de daha bolluk içinde yaşarlardı. Ama şimdi kaynana, kaynata istiyen ne damad, ne de gelin kaldı. Üç kuruşluk maaşla evleniyorlar. Kendi başlarına bir ev kuruyorlar. Ama düşünmüyorlar ki bir eve neler lâzımdır.. Üçüncü günü elektrik hesabı verilmediği için elektrik kapanıyor, ev kirası gecikiyor, yarı aç, yarı tok yaşıyorlar. Kavga başlıyor. sonra da boşanıp ayrılıyorlar.

Omuzlarını silkiyor:

— Ne denir? Dünya değişti. Herkes başka türlü düşünüyor. Biraz da hakları var. Affedersiniz kaba bir atalar sözü vardır:

«At köpeği denize yüzmek öğrensin.»

Derler. Hayata böyle atılmak ta insanları daha açıyor, daha açıkgöz, daha kuvvetli yapıyor. Eski usulde yaşandığı zamanlarda ne içgüveyleri, ne de beybabalarının evine karılarını getiren beylerden tam erkek çıkıyordu. Şimdi etrafıma bakıyorum. İstanbulun meşhur «mahallebi beylerinden» birini göremiyorum.

SUAD DERVIŞ

MÜZELERDE

Eski eserleri temizlemek için lâboratuar kurulacak

İstanbul Müzeler Umum Müdürlüğü müzelerde mevcud eserlerden lüzum görülenlerinin fennî bir tarzda temizlenmesi için bir lâboratuar tesisine karar vermiş, lâzımgelen tahsisat Vekâletten gönderilmiştir.

Lâboratuar Topkapı sarayı müştemilâtından bir yerde mevcud bir binada kurulacaktır.

Lâboratuarda, zamanla tamir ve ıslaha muhtac her nevi eserler temizlenecektir. Bundan başka gene hususî tertibat sayesinde, çok kıymettar Mihî yazılı ve topraktan mamul tabletler de fırınlanacaktır.

ŞEHİR İŞLERİ

Sebze hali genişletilecek

Belediye Keresteciler Halini, önümüzdeki sene içinde Balıkpazarı cihetine doğru genişletmeği düşünmektedir. Yeni yapılacak kısımlar, kavun, karpuz satışlarına tahsis edilecektir.

Yediemin paraları sarf mı etmiş?

Sanasaryan hanının kirasını tahsil ederek bankaya veren yedi eminin, bu paradan mühim bir kısmını, bankadan çekerek sarfettiği hakkında bir rivayet dolaşmaktadır. Belediye bu rivayet yüzünden, hem de, esasen vakti geldiği için bu paraların ve mülkün kendisine iadesi hakkında alâkadar mahkemeye baş vurmuştur.

Habeş taarruzlarının hedefi ne olabilir?

Habeşler, bu küçük hücumlarla kendi askerlerinin kuvvei maneviyelerini yükseltmek ve İtalyanların taarruz hazırlıklarını felce uğratmak istiyorlar

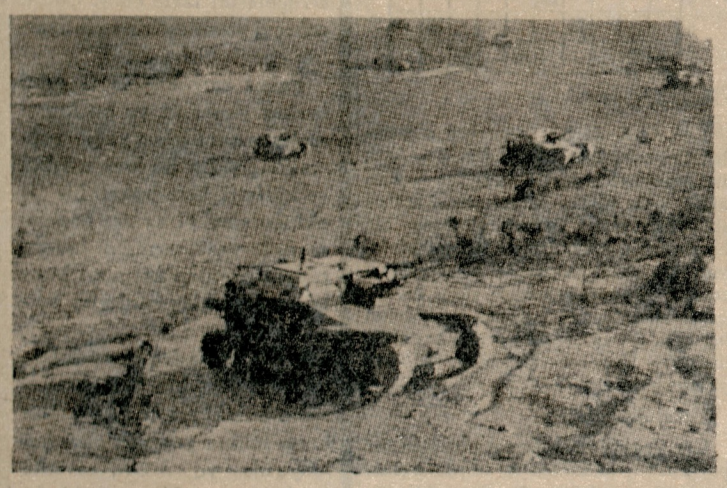

İtalyan tankları Edega Hamuz yolunda bir taarruzda...

Morning Post'un askerî münakkidi son gelen nüshasında «Tigrede İtalyanların maruz kaldıkları müşkülât» başlığı altında şu mütaleaları yürütmektedir:

Son zamanlarda, Habeşlerin memulün fevkında bir faaliyete geçmiş olmaları, bilhassa hava hücumlarına karşı müessir tedbirler alamamaları yüzünden Habeş ordusunda maneviyat bozukluğunun önüne geçmek için yapılmış akıllıca bir hareket sayılabilir.

Bununla beraber, her taarruzun kat'î bir hedefi olmak lâzım geldiğine, fakat Habeşlerin bu hedefi malûm olmadığına göre, vaziyet hakkında kat'î birşey söylemek güçtür.

Taarruza iştirak eden askerin miktarına, ihtiyat kuvvetlerinin mevcud olmamasına ve taarruz için intihab olunan noktalara bakılacak olursa, İtalyan münakale hatlarına karşı esaslı ve ciddî bir tehdid mahiyetinde bir taarruz olmadığı anlaşılmaktadır.

Ayni zamanda hücumların can alıcı noktalara tevcih edilmiş olmaması da Mareşal Badoglioya taarruza karşı koyabilmek için ,tehdid olunan yerlere kuvvet sevkine imkân vermiş bulunuyor.

Bütün bunlara bakılacak olursa Necaşinin maksadı, sadece askerlerinin kuvvei maneviyelerini yükseltmek ve İtalyanlara çok cebuk mümaşatkâr bir vaziyet takınan Tigre halkı üzerinde bir tesir yapmaktan ibaret olduğuna hükmolunabilir. Binaenaleyh bu gibi hücumlar, son derece sıklaştırılmadığı takdirde İtalyan mevzilerini tehdid etmek ve düşmandan yeni bir taarruz için hazırlıklarda bulunmak imkânlarını selbetmek hususunda filî tesirler yapmıyacaktır.

Alınan haberler, Habeşlere bu hücumları tekrarlamak için cesaret verecek mahiyette olup olmadığını kestirebilmek için gayrikâfidir. Her hücumun başlangıcındaki muvaffakiyetler, sonunda uğranılan zayiatla kabili mukayese olmıyacak bir tarzda olmuştur. Buna rağmen, İtalyanlara karşı takib olunacak hattı hareketi tayin hususunda Habeşler bu taarruzlardan iyi dersler almışlardır.

İtalyanların, ileri karakollarını kuvvayı asliyeden çok uzaklarda tesis etmiş olmaları, Habeşlerin lehine olmaktadır. Habeşlerin bu hatları yararak mahallî muvaffakiyetler elde etmeleri hiç şüphesiz ki faydasız değildir. Ancak ileri karakolların uzaklarda bulunuşu, İtalyanlara da Habeşlerin esas kuvvetlerle temasını geciktirmek hususunda mühim bir menfaat kazandırmaktadır. Şimdiki küçük hücumların yakında başlıyacak olan daha mühim ve büyük bir taarruza başlangıç olduğu da söylenmektedir. Maamafih şimdilik bunu kestirmek mümkün değildir.

Ufaktefek hücumların Habeşler için daha faydalı olacağı tahmin edilebilir. Ayrı ayrı kumandanlar tarafından yapılan müteferrik taarruzlarla, bilhassa irtibatı noksan bri orduda ne dereceye kadar muvaffakiyet elde edilebileceği şüpheli ise de, herhalde çete harbinin, asıl kuvvetleri, tehlikeye koymaktan daha ehven olduğu da muhakkaktır. Tekerrür eden hücumlar, İtalyan plânlarını felce uğratmak hususunda müessir olacağı gibi İtalyan erkânıharbiyesinin yaptıracağı umumî bir taarruza karşı koymak hususunda da önemli bir tedbir olduğu muhakkaktır.

Cenub cephesinde Ras Destanın Juma vadisine yerleşmiş bulunan kuvvetleri her nekadar şimdiye kadar faaliyet göstermemislerse de, sadece orada bulunmakla İtalyan taarruzunun tehirini temin etmişlerdir.

Diğer cephelerdeki İtalyan ileri hareketleri, büyük taarruzu uzun zaman tehirle müdafaa vaziyetinde kalmak imkânlarını selbedecek kadar ağır ve arazice kazançsız olmuştur. Asıl mühim mesele Mareşal Badoglionun muvasala hatlarını hem müdafaa kuvvetlerini, hem de taarruza iştirak edecek askerlerini besliyecek şekilde tesis edip edememesindedir. Çünkü bu muvasala hatları tesis ve temin edilmedikçe ya olduğu yerde durmak, yahud da cenahları tamamile muhafaza edilmiş olmıyan kuvvetlerle tarruza kalkışmak lâzım gelecektir ki ikis ide sevkulceyş bakımından yanlıştır.

CUMHURİYET — Son günlerde yapılan Habeş hücumları hakkında Morning Postun askerî muharririnin mütalealarile askerî muharririmizin mütaleaları tamamen biribirine uygun olduğuna okuyucularımızın nazarı dikkatini celbetmeği faydalı bulduk.

Dün Kahirede talebe polisle çarpıştı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

başka bir çarpışma olmuş ve polis, kendi üzerine taşlar fırlatan talebeye karşı silâh kullanmak zorunda kalmıştır. On beş talebe ile birçok polis yaralanmıştır.

Tıb Fakültesi kapatıldı

Kahire 2 (A.A.) — Arsıulusal cerrahî kongresinin açılış toplantısı münasebetile talebe tarafından yapılan gösteriler üzerine, kabine, kongrenin toplanmakta olduğu Üniversite binasının önüne önemli polis ve asker kuvvetleri yığmağa karar vermiştir. Ayni zamanda Tıb fakültesinin de ayın beşine kadar kapalı kalması emredilmiştir.

Hükûmetin ihtarı

Kahire 2 (A.A.) — Hükûmet neşrettiği bir beyannamede cerrahî kongresinin küşadındaki nümayişler kabilinden tezahüratın Mısır için vahim neticeler tevlid edebileceği bildirilmekte ve talebe bu gibi hareketlerden tahzir olunmaktadır.

İngiltere - Mısır anlaşması

Londra 2 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin diplomatik aytarının bildirdiğine göre, yeni bir İngiliz - Mısır anlaşması hakkındaki görüşmelere bu ay içinde başlanacaktır. 1930 anlaşması bu görüşmelere esas tutulacaktır. İngiliz - Mısır görüşmeleri Kahirede başlıyarak Londrada bitecektir.

Kahire 2 (A.A.) — 1930 da Nahas Paşa ile Henderson arasında hazırlanan anlaşma esası üzerine bir İngiliz - Mısır muahedesi akdini istiyen müşterek cephe mütalebatına İngiltere tarafından verilen cevab umumiyetle gayrikâfi addedilmektedir.

Vefd gazeteleri müstesna olmak üzere bütün gazeteler derhal müzakereye girişilmesini istiyorlar.

Vefd gazetesi, M. Edenin cevabından memnun gönrünmektedir ki, bu hal talebe arasında yeni galeyanlara sebeb olmuştur. Talebenin ekserisi Vefdin bu hareketini seçim endişelerinden mülhem olarak telâkki etmektedir. Başbakanın talebeyi sükûnete davet için yaptığı tehdidler boşa gitmektedir. Galeyan şimdi büyük Ashar garb Üniversitesine sirayet etmistir.

Londra 2 (A.A.) — Daily Telegrafın tahminine göre, Mısır meselesini önemle incelemekte olan M. Eden, işi iyiden iyiye tetkik ettikten sonra, edineceği kanaatle noktai nazarlarını arkadaşlarına bildirecektir. Bu sebeble, filen harekete geçilmesi zamana mütevakkıftır.

Taymisin Kahireden haber aldığına göre de, Mısır arsıulusal cephe mümessilleri, M. Edenin bir mektubunu tetkik etmekte, fakat henüz bu babda bir mütalea beyan etmemektedirler.

Mısır seferleri

Yeni gemi temin edilince tekrar başlıyacak

Denizyolları İdaresi tarafından yapılmakta olan İskenderiye postalarının, kabotaj hatlarındaki vapur sıkıntısı yüzünden kaldırılmış olmasının ihracat tüccarlarımızı müşkül vaziyette bıraktığını, Türkofisin bu hususta teşebbüslerde bulunduğunu yazmıştık.

Öğrendiğimize göre, İskenderiye postalarının ilgası muvakkattir. Vapurculuk şirketi tasfiye edilerek vapurları Denizyolları idaresine geçtikten ve idarece armatörler elindeki bazı iyi ve sağlam posta vapurları da kiralandıktan sonra kabotaj hatlarımızın vapur ihtiyacı tamamen karşılanmış olacak ve İskenderiye postaları için de elde iki vapur kalacaktır. İdaer, İskenderiye hattına İzmir, Ege, Aksu ve Karadeniz vapurlarından ikisini çalıştıracaktır. Kabotaj hattının tamamen devletleştirilmesi ve bir elden idaresi işi üç - dört ay içinde ikmal edilmiş olacağından önümüzdeki turizm mevsiminde bu hat tekrar açılabilecektir.

Deniz ticaretimiz hesabına faydalı propagandaları görülen ve Yunanistan ve Mısıra olan ihracatımız için çok lüzum hissedilen İskenderiye postalarının daha iyi şartlar içinde yapıldığı 935 yılında açık vermemiş olması, bu hattın tekrar faaliyete geçirilmesini tabiî gösteren âmillerden biri olarak ele alınmaktadır.

Akdenizde bir harb çıkarsa...

(Baştarafı 1 inci sahifede)

rin olan uçurum, aşılmaz bir hale gelecektir. İhtimal, Amerika parlamentosu petrola ambargo konmasında tereddüd ediyordu. Şimdi öyle sanıyorum ki, vaziyet birdenbire değişmiştir ve efkârı umumiyenin dayanılmaz tazyiki karşısında, parlamento böyle bir kararı vermek ıstırarında kalacaktır. Onsekizler komitesinin davayı önceden kestirip attığını tahmin ederim. Bence zecrî petrol tedbiri artık nakabili içtinabdır.»

Fransada bazı fabrika ve bankalar müşkül vaziyette

Paris 2 (A.A.) — İtalyaya karşı zecrî tedbirlerin tatbiki üzerine Savoleda bulunan Modane mıntakasındaki fabrikalardan bir çoğu memurlarına yol vermişlerdir. Bu fabrikalar artık çalışamaz olmuşlardır. Diğer taraftan bir banka da moratoryom istemiştir. Çünkü İtalyadan mühim alacağı olduğu halde bu paraları tahsil edememektedir.

Londra 2 (A.A.) — Lloyds sigorta şirketinin Akdenizde ve Kızıldenizde yapılan nakliyattan aldığı sigorta ücretini indirmiş olmasından bahseden Daily Telegraph gazetesi, bunun harb tehlikesinin azalmış olduğuna delâlet etmek itibarile siyasî ve ekonomik hayatta iyi bir tesir yapacağını yazmaktadır.

Biçare Avusturya!

Londra 2 (A.A.) — Bazı gazeteler Avusturya, İtalyan münasebetlerinde büyük bir soğukluk göründüğünü kaydetmektedir.

Daily Telegraph gazetesinin Viyanadan aldığı bir habere göre, bu soğukluğun başlıca üç sebebi vardır:

1 — Habeş muharebesi başlıyalıdanberi İtalyanlar Avusturyadan yaptıkları ithalâtı peşin para ile değil, bono ile yapmaktadırlar.

2 — Avusturya zecrî tedbirlere iştirak etmediği için İngiliz ihracat müesseselerinin boykotuna uğramaktadır. Üç İngiliz müessesesi İtalyan taraftarı bir memlekettle muamele yapmak istemediklerini ileri sürerek kunturatlarını feshetmişlerdir.

3 — İngiliz alacaklıları, yeni tenzilât yapmağa razı olmamışlar ve İtalyaya karşı sempatisini açıkça gösteren ve gazeteleri İngilterenin zecrî tedbir politikasını kötü bir şekilde tenkid eden bir memlekete hiçbir imtiyaz vermek istemediklerini söylemişlerdir.

Londranın bir tekzibi

Londra 2 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Fransız hükûmetinin İngiliz hükûmetine, zecrî tedbirlerin tatbiki sebebile hâdis olabilecek hallerden başka hallerde de süel muzahereti hakkında teminat istediği haberi Londrada yalana çıkarılmaktadır. Fransız ve İngiliz makamatı arasında halen cereyan etmekte olan müzakerelerin, yalnız İtalyan - Habeş anlaşmazlığına ve Milletler Cemiyeti kararlarının tatbiki dolayısile hâdis olabilecek hallere aid olduğu bildirilmektedir.

Bir hava Lokarnosu mu yapılacak?

Berlin 2 (Özel) — Londrada çıkan News Chronicle gazetesi İngiliz ve Fransız erkânıharbiyeleri arasında konuşmalara devam edildiğini bildirerek Fransanın şimalinde İngiliz ve Fransız tayyareleri için müşterek hava istasyonları yapılacağını yazmaktadır.

Ayni gazete Holanda, Belçika, Fransa ve İngiltere arasında bir hava Lokarnosu akdedileceğini de ayrıca haber vermektedir.

Mısır zehirli gaz maskesi alıyor

Kahire 2 (A.A. — Hükûmet, gaz maskesi satın alınmak için 25,000 Mısır lirası tahsisini kabul etmiştir. Gazlere karşı korunmak meselesi hararetle incelenmektedir.

Bahriye Lordunun teftişleri

Londra 2 (Özel) — Bahriye Nezareti sivil Lordu Sir Lindsay bugün Cebelitarıka gitmiştir. Lord Lindsayın oradan Maltaya gideceği ve teftişlerde bulunacağı haber verilmektedir.

Karya buzu usulü

İskenderiyeden gelen ambalâj dün açıldı

Yedi gün evvel İskenderiyeden İstanbula gönderilen meyva ambalâjları dün Türkofis, Hal müdürlüğü, meyvacılar gümrük müdürü, gazeteciler ve tecrübeyi yapan şirketin İstanbul mümessili Mister Waltonun huzurile ithalât gümrüğünde açılmıştır .

Sandıktan elma, armud, taze tereyağ, et, balık, pastırma, sucuk çıkmıştır. Bunlar İskenderiyeden yedi gün evvel İskenderiye Türkofis mümessilinin gözü önünde sandığa konmuş ve Türkofis mührile mühürlenmişti.

Mühür hazır bulunanların önünde koparılmıştır. Sandığın içi çok soğuk ve içinde bulunan mevad tamamen donmuş, buz haline gelmişti. Mister Walton izahat vererek Karya buzu usulile ambalâj edilmiş malların açıldıktan sonra buz halinden tabiî vaziyete geçmesi için bir kaç saat beklemek lâzım geldiğini anlatmıştır.

Sandık bugün alâkadar kimseler huzurunda tekrar açılmak üzere ve gümrük mührile mühürlenerek bırakılmıştır. Bugün netice tesbit edilerek hazırlanacak olan rapor İktısad Vekâletine gönderilecektir.

İskenderiyeden gelen diğer sandık Türkofis atrafından Ankaraya gönderilmiştir. Ankarada da ayni şekilde incelemeler yapılacaktır.

İlk kanaatlere göre bu ambalâj üzüm, şeftali, yumurta, balık gibi kokmaya ve çürümeğe müstaid olan ve fakat donmaktan zarar görmiyen mallar için de kullanılabilecektir.

Mühendis mektebi talebesi için verilen kararlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

matname de hazırlamıştır. Bu talimatnameye talebeliğin icab ettirdiği intizam ve zapturaptı tesis eden yeni hükümler konulmaktadır.

Nafıa Vekili Ali Çetinkaya, Mühendis mektebindeki hâdisenin tahkikatile neticeleri hakkında bu akşam bana şu izahatta bulundular:

«— Yüksek Mühendis mektebinde yemekleri beğenmemek suretile vuku bulduğu Vekâlete akseden hâdise, bir heyet gönderilerek yerinde tahkik ve teftiş ettirilmişti. Heyetin tahkikat evrakı Vekâlete geldi. Hukuk Müşavirliğine havale edilerek mütaleası alındıktan sonra Vekâletin Yüksek Müdürler encümenine havale olundu. Hâdisenin tekevvünü ve tahkikatı burada da uzunuzadıya tetkik edildikten sonra önayak ve methaldar olan talebelerden birisinin mükerrer vak'alarına binaen mektebden ihracına, ikisinin muvakkat tardile daimî neharî olmalarına, diğer ikisinin de daimî nehariye çıkarılmalarına, iki talebenin de bir sene için neharî olmalarına ve nümayişkâr bir halde fotoğraflarını çıkartmış olanların da alenî tevbihlerine dair verilen karar Vekâletçe de muvafık görüldü. Mektebde zaptürapt ve intizamın teessüsü ve takviyesi hakkında yeniden bir talimatname yapılmak üzeredir.»

Fransa, İtalyaya silâh verivor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

dı tabiî sevki menedilecekti. Fakat Almanyaya gönderileceği bildirildiğinden müsaade edilmiştir. Tayyare makinelerinin parçalarını Hamburgda alan müessese bunları İtalyaya sevketmek istemiştir. Hamburg gümrük memurları bu makine parçaları hakkında ne muamele yapacaklarını Berlinden sormuşlardır. Alman hükûmeti de keyfiyeti İngiltereye danışmıştır.

İnegölde sevindirilen yavrular

İnegöl (Özel) — İlçemiz esnaflarından makineci Mehmed, Merkez mektebinin kimsesiz çocuklarından 30 talebeye kışlık lâstik ve kunduracı Hüseyin Usta da Gazipaşa mektebinin 20 fakir talebesine kundura vererek bayramda bu yavruları sevindirmişlerdir.

Beynelmilel para piyasası

Vaşington 2 (A.A.) — Senato meclisi, para komitesi üyelerinden Thomasın bir para siyasası kurmak üzere arsıulusal bir konferansın toplanmasını teklif etmiştir.

Yirminci asrın Neronu

General Gomez 27 sene Venezuellayı korku içinde titretmişti

İşkence yapmakta Engizisyon mezalimini gölgede bırakan generalin beğendiği çiftçi kızlarından doğmuş 114 çocuğu vardı

Venezuella Cumhuriyetinin, son 27 sene zarfında, en yüksek makamını bilâfasıla işgal eyliyen General Juan Vicente Gomez 76 yaşında vefat etti.

Herkes bu zatı memleketinin refah ve ikbalini temine muvaffak olmuş bir hükûmet reisi olarak tanır. Fakat Venezuellada yaşamış olanlar ve kendisinin hususî ahvaline vâkıf bulunanlar bu adamın yaşadığımız asrın Neronu olduğunu söylemektedirler. Uzun müddet Venezuellada kalmış bir İngilizin Sunday Express gazetesinde müteveffa Cumhurreisi hakkında yazmış olduğu aşağıdaki makaleyi aynen tercüme ediyoruz:

«Geçen hafta vefat eden Venezuella Cumhurreisi aşağı tabakadan bir aileden çıkmıştır. Ailesi hakkında hemen hiç kimse hiç birşey bilmez. General Gomez Avrupada seyahatte bulunan sabık Cumhurreisi General Tastronun makamına bir hükûmet darbesile geçmeden çok daha evvel sığır ticaretile büyük bir servet toplamıştı. Hükûmetin başına geçtikten sonra devletin bütün varidatını eline aldı, milyonlar topladı. Venezuella bankasının bütün altın mevcudünü Maracaydaki sarayının mahzenlerine naklettirmiştir.

Bu memleketin petrol ve sair membalardan temin ettiği istifadeler hakkında bir fikir hasıl etmek için yalnız İngilterenin buraya 200,000,000 İngiliz lirası yatırdığını ve Amerika sermayesinin bundan daha çok fazla olduğunu gözönüne getirmek kâfidir.

Gomez birçok kimseler nazarında, sulhu, asayişi muhafaza etmiş,, yollar yapmış, bütçeyi tevzin eylemiş, mektebler, üniversiteler, fennî müesseseler açmış çok akıllı bir hükûmet reisidir. Bunların hepsi de doğrudur. Fakat ben uzun seneler Venezuellada yaşadım. General hakkında işittiğim öyle şeyler vardır ki, Neron hikâyeleri gibi insanı hayret ve dehşet içinde bırakır.

Gomezin sarayında bir tiyatro vardır. Bu tiyatro değil, bir işkence odasıdır. Cumhurreisinin, umumiyetle ordu zabitanından mürekkeb olan yakın dostları, mücrimlere nasıl işkence edildiğini görmek üzere, hemen her hafta buraya davet edilir. Maznunlar veya mahkûmlar Tarcas, Maracailo, Puerto Tabellodaki hapisanelerden getirtilir. Bunların hepsi siyasî maznunlardır, Sarhoslukla kahvede söylenilmiş bir söz büyük bir politika cürmü sayılır. İhtiyatsız adamlar, sırf bu sözlerden dolayı senelerce hapisanelerde kalırlar ve işkencelere maruz bırakılırlar.

General bu adamları nadiren öldürürdü. Böyle bir ölümün çok şefkatkârane olacağını söyliyerek öğünürdü. İşkence odasına getirilenlerin suçlarını itiraf edinciye kadar maruz kaldıkları işkenceler hep onun zalim dimağının mahsulüdür. Mahpusların bana bizzat anlattıklarına bakılırsa bu işkenceler engizisyon mezaliminden hiç te aşağı değildir. İhtilâlci zabitlerden Pimentel isminde birinin 11 kere Gomezin sarayına getirilerek her defasında yarım saat başaşağı asıldığını ben bilirim. Bu adam son zamanlara kadar elân hapisanede bulunuyordu.

Halen hapisanelerde 10,000 kadar siyasî maznun ve mahkûm vardır.

General Gomez tabiatile hergün bir suikasde maruz kalmaktan çok korkardı. Eski bir usağı müstesna olmak üzere kimseye itimad etmezdi. Bu uşak generale sadakatinden dolayı aldığı ihsanlar sayesinde milyoner olmuştur. Fakat bu milyoner her aksam generalin kapıeşiğinde uyumak mecburiyetinde idi. General onun tarafından evvelemirde tanılmıyan hiç bir yemeği ve ickiyi ağzına almazdı.

Tuhaftır ki, bugün tamam 114 çocuk babası -evlâdlık değil- olan bu adam sarayına hiçbir kadın ve çocuk sokmazdı. Sevgililerini çiftliklerinde çalışanların kızları arasından seçerdi.

Evli kadınlardan içtinab ederdi. Fakat genc muaşakalarına hiç ehemmiyet vermezdi. İstediği kızı koynuna çeker, ihtirasını tatmin ettikten sonra kızın sevgilisine, hayatı müddetince kendisini refah içinde yaşatacak bir servet temin ederek, kızı onunla evlendirirdi. Ekseriya vaki olduğu gibi kız henüz nişanlanmamışsa ona derhal münasib bir koca bulur, ve iyi bir cihaz vererek istikbalini temin ederdi.

1911 senesinde erkek ve kız 20 çocuğu vardı. Gerek bu çocukların gerek bundan sonra doğacak çocuklarının istikbal ve vaziyetleri hakkında memleket teşrii kuvvetlerini zorlıyarak bir kanun çıkartmıştı.

General Gomez

Çocuklarını analarının evlerinde ziyaret ederdi. Bunların saraya gelmesine pek nadir olarak müsaade eylerdi. Yalnız ilk oğlu bu kaideye bir istisna teşkil etmiş ve general hayatının en büyük acısını bu oğlu yüzünden tatmıştır. Çok haris olan bu çocuk amcası Juanchoyu delicesine kıskanırdı. Çünkü babası ve amcası biribirlerinden hiç ayrılmıyan iki kardeştiler. Bir sabah Juancho yatağında hançerlenmiş olarak bulundu. Oğlu amcasını öldürtmüştü. Derhal saraydan tard ve nefyedilen bu oğul İsviçre senatoryomlarının birinde son zamanlara kâdar yaşamış ve geçenlerde veremden ölmüştür.

***

General Gomezin kuvvetinin sırrı servetinde idi. On bin kişiden mürekkeb ordusu hemen hemen şahsına münhasırdı. Küçük rütbeli bir zabiti, iyi bir hizmetinden dolayı binlerce liralık mükâfatlara garkederdi. Askerî talim ve inzıbat hakkında Avrupada bilinen şeyler burada geçmez, ancak reise sadakat aranırdı.

Gomez halkla münasebetlerinde çok demokrattı. En pespaye bir kimse bile derdini anlatmak için doğrudan doğruya kendisine müracaat edebilir, şifahen istediklerini anlatabilirdi. Her nevi vergileri hemen hemen lâğvetmesi halka kendisini sevdirmişti. Çünkü petrol varidatı ihtiyaca kâfidi.

Hayatına taallûk eden hususatta çok vehimli olan Gomezin müthiş bir hafiye ordusu vardı. En ufak bir malûmat için büyük ihsanlar verirdi. 1928 senesinde harbiye mektebindeki aristokrat zabitan arasında bir ihtilâl çıktı. Mekteb derhal kapatıldı. Elli zabit zindanlara atıldı. Bunların kurşuna dizilmek için vaki olan rica ve istirhamlarına ihtiyar kaplan hiç bir merhamet göstermedi. Yarısını işkence ve açlıkla öldürttü. Diğerleri elân hapisanededirler.

Gomez bir mahkûmu nadiren affederdi. Kadınlar ve bilhassa yaşlı valideler bazan reisin merhamet damarını tahrik edebilirlerdi. Bazı mahpusların bu suretle kurtulduğu vaki olmakla beraber bu gibi merhamet tezahürleri çok azdı.

Amerikanın meşhur ayıcısı

Eskiden bizde Çingene ayıcılar vardı. Sokak sokak gezerler beş on para mukabilinde ayılarına marifetler yaptırıp herkese seyrettirirlerdi. Şimdi bu moda Amerikaya intikal etmiştir. Fakat onlar işi daha medenileştirmişlerdir. Ayıcılar marifetlerini varyete numaraları şeklinde yapmaktadırlar. Bunların en meşhurları şu gördüğünüz John Marsdır. İki metrodan yüksek boyda ve 213 kilo ağırlığında siyah ayısile mükemmel güreşmekte ve onunla çok tehlikeli oyunlar yapmaktadır.

Habeş harbi kızışıyor

İtalyanlar Cenubda Danan şehrini aldılar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

..nberi İtalyanların elinde bulunan Gorrahai kasabasının tam garbinde ve tak - İtalyan Somalisinden geçerek Danana Veb Şebeli nehri ayaklarından Bavva ve Omein sularının birleştiği noktadır. Şimalden gelen iki kol burada birleşir. Danan kasabası, motörlü vasıtaların geçebileceği bir yol üzerinde kâindir. Bu yol Veb Şebeli nehri mecrasını takiben İtalyan Somalisinden gelerek Danana gelir ve oradan müteaddid kollara ay - rılır, yolların biri, kasabanın biraz ce - nubunda kâin Tur kasabasından başlı - yarak Gorrahiye gider ki Danane hü - cum eden kabilelerin bu yoldan geldik - leri şüphesizdir. Öteki yolların en mü - himmi şimali şarkî istikametinde Sasso - banehe, oradan da Harrara gider. Danan Harrardan 350 kilometro mesafededir. Diğerleri de şimali garbiye doğru Amaden vilâyetinden geçerler. Bu yolların telâki noktası olması itibarile Danan sevkülceyşî ehemmiyeti haiz bir kasabadır. İtalyanlar bu kasabayı ele geçirmekle iki faide temin edebilirler:

1 — Tedafüî: Gorahaide bulunan kuvvetlerinin sol cenahına Danan - Sassabaneh yolundan gelecek Habeş kuv - vetlerinin taarruz etmesine mâni olmak,

2 — Taarruz: Şimale doğru Sassa - banehe doğru ilerledikleri zaman hem Sassabaneh - Gorrahai, hem de Sassa - baneh - Danan yollarından, iki koldan yürümek. Bu iki yol, şimalde Grabre - harda birleşirler. Böylece iki koldan ilerliyerek ara yerde bulunan Habeş kuv - vetlerini ihata etmek kabil olur.

Dün gelen telgrafları aşağıya derce - diyoruz:

İtalyayı protesto ediyorlar

Adisababa 2 (A.A.) — Habeşistandaki arsıulusal Kızılhaç mümessili Brown, Cenevreye çektiği telgrafta, İsveç seyyar hastanesinin bombardıman edilmesine karşı protestoda bulunmuş ve İtalyanlar tarafından takib edilen hareketin Habe - şistandaki diğer Kızılhaç teşekküllerinin vazifelerini güçleştireceğini kaydetmiştir.

Bir korsanlığı örtmek için menfur bir yalan

Adisababa 2 (A.A.) — Habeş hükûmeti, Habeşler tarafından ele geçiri - len iki İtalyan tayyarecisinin başlarının kesildiği hakkında İtalya hükûmeti tarafından neşredilen tebliğ hakkında bir bildirik çıkarmıştır. Hükûmet, bu bildirik - te, mevzuubahis ithamı, hakikî bir korsanlık hareketini örtmeğe matuf, menfur bir yalan olarak tavsif etmektedir.

Habeşlerin bir tekzibi daha

Cenevre 2 (A.A.) — Milletler Cemiyeti sekreterliği, Habeş hükûmetin - den, Habeşlerin dumdum kurşunu kul - landıkları hakkındaki iddiaları yalanlı - yan bir nota almıştır.

Habeşistan eli silâh tutanları çağırıyor

Harrar 2 (A.A.) — Harrar vilâyetinde bütün eli silâh tutarların, sonuna kadar Cicigaya müracaat etmeleri hak - kında İmparator tarafından neşredilen emirname buranın başlıca meydanında okunmuştur.

Emirnamede, ayrıca kaçaklarla, as - kerî hizmetten kurtulmağa çalışanların şiddetle cezalandırılacakları kaydedil - mektedir.

Bu emirnamenin neşri, General Na - sibu tarafından yakında bir taarruz ya - pılacağına işaret sayılmaktadır.

Adisababa 2 (A.A.) — İki Habeş uçağı, arsıulusal Kızılhaç kurumunun iki mümessilini hâmil oldukları halde, yarın sabah Ras Destanın karargâhına hareket edeceklerdir. Bu uçaklar, İsveç Kızılhaç üyelerinden yaralanan iki doktoru da buraya getireceklerdir.

Arsıulusal Kızılhaç kurumu, İtalyan süel otoritelerinden bu iki Habeş uça - ğına hücum edilmemesini istemiştir.

İtalyanlar cenubda yeni bir mevki zaptettiler

Londra 2 (A.A.) — Royter: So - mali cephesinde Danande yapılan mü - him bir müsademede istisna edilirse yeni yıl Habeşistandaki iki muhasım ordunun vaziyetinde ehemmiyetli bir değişiklik göstermemiştir ve şimdilik her iki tarafça da geniş bir taarruza girişilebileceğine dair hiçbir emare yoktur.

Bir İtalyan tebliğinin işgalini bildir - diği Danan şehri Gorahainin garbinde kâindir ve münakalât bakımından çok mühim bir nokta olarak telâkki edilmektedir. Bu şehir göğüs göğse cereyan eden birçok kanlı çarpışmalar neticesinde ele geçirilmiştir. İtalyanlara göre, Habeşler yüz ölü ve bu miktardan fazla da yaralı vermişlerdir. İtalyanların zayiatı ise binnisbe azdır.

Şimal cephesinde İtalyanlar bir Habeş taarruzuna intizaren son derece uyanık davranıyorlar.

Tembiende Ras Mulugetanın kuvvet - lerinin Abbi - Addi cenubunda tahaşşüd etmekte olduğu zannedilmektedir.

Kanlı muharebeler oluyor

Asmara 2 (A.A.) — Tembiende şiddetli muharebeler olduğu bildirilmektedir. Habeşlerin ağır zayiata uğradık - ları ve İtalyanların ana vatan ordusuna mensub 44 ölü ve 12 yaralı ve Eritreli - lerden de 8 ölü ve 2 yaralı verdikleri ilâve olunmaktadır.

Yukarı Uebi Şebelide de kanlı muharebeler olduğu haber verilmektedir.

Habeşler üc koldan Makalleye ilerliyorlar

Londra 2 (Özel) — Habeş kuvvetleri bugün üc koldan Makalleye doğru lieri hareketlerine devam etmişlerdir. 12 bin kisilik ihtiyat kuvveti şimal cephesindeki Habeş kıtaatına iltihak etmiştir. Bu yüzden İtalyanların durumu daha ziyade fenalaşmıştır.

Cenub ve Şimal cephelerinde durum

Adisababa 2 (A.A.) — Cenub cebhesinden bildirildiğine göre, İtalyanlar Balo mıntakasını ele geçirmek için ha - zırlıklarına devam etmektedir. Son hafta ve bilhassa son iki gün içinde Ras Des - tanın kuvvetleri düşman tayyarelerinin şiddetli hücumlarına uğramıştır. İtalyanlar münhasıran gaz ve yangın bombaları kullanmaktadır. Birçok hava hücumlarına rağmen Habesler müstahkem mevzilerinde tutunmaktadır.

Şimal cephesinden alınan haberlere göre, faaliyet fasılasız devam etmektedir. Münferid musademelere girişmekte olan Habeş kuvvetleri yavaş yavaş ilerlemektedir.

Beynelmilel Kızılhaç cemiyeti cenubda İsveç Kızılhaç heyetinin uğradığı hava hücumunu tahkik için İsvicreli Juneauyu tayyare ile hâdise mahalline gön - dermiştir.

İngiliz seyyar hastaneleri 16 kamyonla birlikte Dessieden şimal cephesinde Ras Seyyumun mıntakasına hareket etmistir.

Bir Hind mihracesi de Habeş Kızıl - haçı için mühim bir meblâğla Adisaba - baya gelmiştir.

Bir Habeş nişancısının marifeti

Dessie 2 (A.A.) — Neşredilen resmî bir tebliğ Makalle civarında bir Habeş nişancısının salı günü İtalyan tayyaresini düşürdüğünü ve iki tayyarecinin öldüğünü bildirmektedir. Tayyarede bulunan mitralyözlerden birisi, tayyareyi düsüren nişancı askere mükâfat olarak verilmiştir.

İtalyanlar hastaneye zehirli gaz de atmışlar

Adisababa 2 (A.A.) — İsveç kızılhaç hastanesinin son defa bombardıman edilmesi üzerine iki İsveçlinin yaralan - dığı, 30 Habeşlinin talef ve 50 kişinin mecruh olduğu resmen bildiriliyor.

Bu malûmatı Royter muhabirine resmen vermiş olan zat, arsıulusal Hızılhaçın Adisababadaki mümessili M. Browndur.

Yaralanan İsveçlilerden biri, hasta - nenin şefi olan doktor Hylanderdir. Telef olan Habeşlerin hasta oldukları, yaralananların da gene hastalardan ve hasta bakıcılardan olduğu sanılıyor.

M. Brownun tavzihen söylediğine göre Dieka - Melkada bulunan hastanenin her tarafı Kızılhaç bayraklarile örtülü idi, en yakın ordugâhtan, bir kilometro uzakta bulunuyordu. Bombardıman ve mitralyöz ateşi birdenbire vuku buldu. Hastanenin bütün erzakı, ilâçlar, çadırlar ve iki kamyon mahvolmuştur. Bombar - dıman üzerine hastanede panik çıkmıştır. İtalyan uçakları, önce taarruz etmeden hastanenin üzerinden geçmiş oldukları için, bombardıman hayretle karşılanmış - tır.

İtalyanların bu taarruz esnasında zehrili gazler de kullandıkları sanılıyor. Hastaneyi idare eden doktor Hylander sağ tarafından, hastalardan biri de yüzünden yaralanmışlardır.

İsveç seyyar hastanesinde ölenler ve yaralananlar

Londra 2 (Özel) — Bugün Adis - ababada neşredilen resmî bir tebliğe göre İtalyan tayyareleri tarafından İsveç Kızılhaç seyyar hastanesinin bombardımanında 30 kişi ölmüş, 50 kişi de yaralanmıştır. 9 İsveçliden ikisi ağır surette yaralanmışlardır. Bunları Adisababaya getirmek üzere bugün iki Habeş tayyaresi cenub cephesinde Ras Destanın karargâhına hareket etmiştir.

Arsıulusal Kızılhaç kurumu İtalyan hükûmetine müracaat ederek yaralı İs - veçlileri taşıyacak olan tayyarelere hücum edilmemesini rica etmiştir. Bu tayyareler, Kızılhaç kurumunun iki mümessilini hâmildirler.

Habeşler mukabele bilmisil tatbik edecekler

Londra 2 (Özel) — Habeş İmpa - ratoru bugün Uluslar Kurumuna gön - derdiği bir telgrafta İtalyanlar, beynel - milel kanunları ihlâle devam ettikleri takdirde Habeşlerin de mukabele bil - misil tatbikine mecbur olacaklarını ve Habeşistandaki bütün İtalyanların em - lâk ve emvaline vazıyed edeceklerini bildirmiştir.

Habeşler bir tayyare daha düşürdüler

Londra 2 (Özel) — Salı günü Habeşler Makalle civarında bir İtalyan tayyaresini düşürmüşlerdir. Tayyarede bulunan iki İtalyan zabiti ölmüştür.

Trablusta bir İtalyan kıt'asında isyan

Paris 2 (A.A.) — Radio ajansının öğrendiğine göre, Trablusta Nalut ci - varında bir İtalyan hecin müfrezesinde isyan olmuştur. Cenubda hududu geçen asiler, sınır muhafızları tarafından silâhlarından tecrid edilmiştir. Müfrezenin kumandanı teğmen «Biandi» asiler ta - rafından öldürülmüştür.

İsvec Kızılhaç divanı toplanıyor

Stokholm 2 (A.A.) — Habeşistandaki İsveç seyyar hastanesinin İtalyan tayyareleri tarafından bombardımanı üzerine İsveç Kızılhaç başkanı Prens Charles cemiyetin divanını perşembe günü için toplantıya çağırmıştır.

Bu münasebetle İsveç Kızılhaçına gerek hariçten gerek dahilden birçok taziye telgrafları ve mektubları gelmektedir.

Stokholmde infial

Stokholm 2 (A.A.) — Yılbaşında çıkmak âdetleri olmadığı halde, gazetelerin bir çoğu, Habeşistandaki İsveç Kızılhaç hastanesinin bombardımanına aid hususî tabılar neşretmişlerdir.

Hükûmet partisinin organı olan Sos - yal - Demokraten gazetesi, çok şiddetli bir başyazıda, bir protesto gösterisi ter - tib etmek için birçok taraflardan, taleblere maruz kaldığını yazmaktadır.

Bu gece, duvarlara bu hususta bir de beyanname yapıştırılmıştır. Ancak mu - hafazakâr bir gazete olan Svenska Dagblet, böyle bir gösterinin, İsveçlilerin duyduğu nefret İtalyanlarca sırf sosya - list bir mahiyet atfına sebeb olacağını yazıyor.

Cenub cephesinde şiddetli yağmurlar

Londra 2 (Özel) — İki İtalyan tayyaresi bugün Daggabur şehrini tekrar bombardıman etmişlerdir. Habeşler derhal şiddetli bir ateş açtıklarından İtalyan tayyareleri hemen geri dönmek mecbu - riyetinde kalmışlardır.

Cenub cephesinde şiddetli yağmular başladığından İtalyanlar bu cephede hiç bir hareket yapamamaktadırlar. Cenub cephesinde İtalyanlar ancak tayyare fa - aliyeti gösterebilmektedirler.

Kolombiyada İtalyan kahvelerine hücum

Londra 2 (Özel) — Bugün Kolombiyada 300 kişi dört İtalyan kahvesine hücum ederek «kahrolsun İtalya, yaşasın Habeşistan» diye bağırmışlar ve kahvelerin sahiblerile müstahdemini de da - hil olmak üzere 14 kişiyi yaralamışlar - dır.

Hava tehlikesini bilen üyeler

Ankara 2 (A.A.) — Hava tehlikesini bilen üyeler listesi:

10634 Hacı Mustafa Sivrihisar Yaver-virandan 20, 10635 Hacı Hasan Yaver-virandan 20, 10636 Abdullah Feyzullah oğlu Atlas köyünden 30, 10137 İbrahim Kocaman oğlu Kaymaz köyünden 25, 10638 Ahmed Haşim oğlu Kaymaz köyünden 20, 10639 Mahmud Yazırgedik köyünden 20, 10640 Feyzullah Milâs Bafadan 30, 10641 Mehmed Özgür Ba - fadan 20, 10642 Abdullah Özgür Bafadan 20, 10643 Receb Afyonkarahisar otelci 30, 10644 Kadir otelci 20, 10645 İsmail Mutaf 20, 10646 Mehmed helvacı 20, 10647 Halis Bidik ekmekçi 20, 10648 Mustafa Arıkan Boldan 20, 10649 Lûtfi Silâhtaroğlu Erzurum 20, 10650 İsmail Karacaoğlu Kars tecimer 20, 10651 Süleyman kavaf 20, 10651 Şükrü Gürkan Merzifon yerli dokumacı 20, 10653 Ahmed Eçahlu dokumacı 20, 10654 Kalav Musa Mardin 250, 10655 Hızır Mıhşi Mardin 100, 10656 Ahmed Besrevi Mardin 20, 10657 Yakub Hanna kuyumcu 20, 10658 Musa Akıllı 50, 10659 Yahya Hulûsi 20 şer lira vermişlerdir.

Gene vakti ahara talik!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

seleyi benim sonradan öğrendiğim gibi yazdılar. Binaenaleyh bu meselenin yeniden müzakeresini istiyorum.»

Reis cevab vererek bu meselenin ge - çen celsede görüşülüp hitam bulduğunu ve şayed anlaşılmıyan bir cihet varsa bunun bir takrirle yeniden meclisten sorulması icab ettiğini söylemiş ve heyeti u - mumiyenin ekseriyeti de bu teklifi ka - bul etmiştir.

Müteakıben fındık nizamnamesinin tadili meselesine geçilmiş ve Akçeşehrin bir ihrac iskelesi olarak kabulü mevzuu bahsolmuştur. Bu mesele birçok uzun münakaşalara yol açmıştır. Azadan bir kısmı buna şimdilik lüzum olmadığını, bir kısmı da Akçeşehirden halen 60 bin çuval fındık geçtiğini ve bunlara şehadetname alınması icab ettiği için bu is - kelenin bir ihrac iskelesi olarak kabulü lâzım geldiğini ileri sürmüşlerdir. Neticede Akçeşehrin ihrac iskelesi olmasına karar verilmiştir. Bundan sonra sivri ve tombul fındıkların karıştırılma şekli görüşülmüş ve idare heyeti nisbetin yüzde altı olarak kabulünü istemiştir. Uzun u - zadıya münakaşalar sonunda idare heyetinin teklifi kabul olunmuştur.

Azadan Bedri Nedim, ihrac fındık - larında çürük ve vurgun miktarının yüzde on olması lâzım geldiğini söylemiş - tir. İdare heyeti ise bunun yüzde altı olmasını istemiştri. Neticede bu miktarın yüzde on olarak kabulü kararlaştırıl - mıştır.

Bu şekilde tadil edilen idare heyeti kararı İktısad Vekâletine gönderilecek - tir.

Dünkü fevkalâde içtimada mühim o - larak bir de kumusyoncuların kendilerine gönderilen malları terhin ederek a - vans alıp alamıyacakları hakkında Os - manlı Bankası tarafından sorulan sual hakkında Ticaret Odasının tüccarlar arasında açtığı ankete gelen cevablar vardı ve uzun münakaşaları mucib oldu.

Azadan Bedri Nedim kendi malı olmadığı halde kumusyoncuların müstahsil malıyla bankalardan avans almala - rının doğru olamıyacağını ileri sürdü. Birçok aza da bunun ticarî bir teamül ol - duğunu söyledi. Esasen Odanın açtığı ankete gelen cevablardan çoğunun bu yolda olduğu görülmüştü. Fakat bu mesele gene bir neticeye bağlanamadığı için gelecek celsede tekrar müzakere edilmek üzere toplantıya nihayet verildi.

İstanbul Borsası kapanış fiatleri 2 - 1 - 1936

PARALAR	Alış	Satış
1 Sterlin	613	616,
1 Dolar	123	125,
20 Frantsız Fr,	164,	167.
20 Lire	165	170.
20 Belçik Fr.	80,	83,
20 Drahmi	22,	24,
20 İsviçreaFt.	810,	814.
20 Leva	22,	24.
1 Florin	81.	83
20 Çek kronu	93,	96,
1 Avusturya Şl.	22,	24.
1 Peçeta	16.	17
1 Mark	29,	31
1 Zloti	22.	24,
1 Pengü	24	25,
20 Ley	10,50	13,
20 Dinar	51,	54,
1 Yen	32	34.
20 İsveç kronu	31	32.
1 Türk altını	944.	945.
1 Mecidiye	52,50	53.
1 Banknot Os. B.	234.	235,

ÇEKLER	Açılış	Kapanış
Londra	617,	617,50
New York	0,7989	0,79875
Paris	12.06	12.06
Milâno	9,9272	9,9272
Brüksel	4.7367	4.7342
Atina	84.49	84.49
Cenevre	[illegible],4566	[illegible],4558
Sofya	64,7437	64.7437
Amsterdam	1.1754	1,1754
Pra	19.20	19.20
Vivana	4.2375	4,2375
Madrid	5,8234	5,82
Berlin	1,9846	1,9846
Varşova	4.2180	4,2180
Budapeşte	4.5320	4,5320
Bükreş	108.4458	108 4458
Belgrad	35,0425	35,0425
Yokohama	2,775	2.775
Moskova	1084.	1084,
Stokholm	3.1434	3.1434

ESHAM	Açılış	Kapanış
İş Bankası müessis name		
" " hamiline		
Anadolu D.M. %60		
" " %100		
Tramvay		
Bomonti -Nektar		
Reji		
Aslan çimento	9,50	9,65
Merkez Bankası	60	60

İSTİKRAZLAR	Açılış	Kapanış
1933 Türk borcu tahvili 1	25,30	25,30
" " 2	23,30	23,30
" " 3		
Ergani	95,25	95,25
% 7 Sivas-Erzurum	95	95
İstikrazı Dahili		
% 5 Hazine		
% 2 Hazine		
İt. Değirmencilik		
Şark Değirmenzilik		
Umum Sigorta		
İstanbul Telefon		

TAHVİLÂT	Açılış	Kapanış
Elektrik		
Tünel		
Rıhtım		
Anadolu I		
II		
III		
Mümessili	46,50	46,50

GÜNÜN BULMACASI

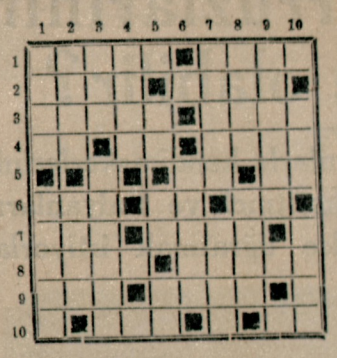

Soldan sağa:

1 — Afrikada bir memleket, o memleketin başındaki hükümdar. 2 - Asya ile Avrupayı birbirinden ayıran dağlar, aid. 3 - Öz türkçe «muhterem», arabca «büyütmek». 4 - Beyaz, alfabede bir harfin okunuşu, satranca benzer bir oyun. 5 - Yemekten emir, koyu kırmızı renk. 6 - Öz türkçe kraliçe, rusça «evet», yayla atılan şey. 7 - Konak yeri, kolun üst başı. 8 - Bir çeşid hayvan hastalığı, ilişik. 9 - Üye, cereyan eden. 10 - At yavrusu, nota.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Vaktile Mısırda doğmuş olan bir peygamber, Mısırdaki üç büyük mezar. 2 - Uzak, yapılabilir. 3 - Saymaktan emir, arabca «alçaklık». 4 - Ne sıcak ne soğuk. 5 - Bir soru edatı, nota, senenin on ikide biri. 6 - Çırak. 7 - Nizam, ulaşmaktan emir. 8 - Muvafakat, öz türkçe «şair». 9 - Bir şeyi bulmıya çalışmak. 10 - Eşya, bir çeşid yelkenli büyük kayık.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	S	E	N	E	B	A	Ş	I	■	A
2	O	Y	U	N	■	Y	I	L	■	N
3	K	■	M	■	Y	A	K	I	N	■
4	A	L	A	C	A	K	■	K	A	N
5	K	A	R	■	L	■	T	■	S	A
6	■	F	A	L	A	K	A	■	İ	Z
7	P	■	■	İ	N	A	D	■	H	■
8	A	L	A	M	■	B	■	C	A	M
9	R	A	M	O	N	A	■	E	T	İ
10	A	■	İ	N	E	K	■	B	■	L

YENİ ESERLER

Matbuat Almanağı

İstanbul Basın Kurumu tarafından hazırlanmış olan 936 Matbuat Almanağı çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Holivut

Holivutun 211 inci yeni yıl sayısı güzel resimler ve çok meraklı hikâyelerle çıkmıştır.

Perşembe Gazetesi

Perşembenin fevkalâde yılbaşı sayısı çok zengin mündericatla çıktı. Yeni yıl gecesi İstanbulluların nasıl eğlendik - lerini gösteren bol resimli güzel bir röportaj, Bay Fatin 1936 da neler olacağını söylüyor, aktüalite resimler, sinema sahifesi ve saire, yalnız 7,5 kuruş.

YOSMA

Etem İzzet Benice'nin yeni romanı Kitab halinde çıktı.

Yeni çıktı

iliç'in ölümü

Nefis bir hikâye

L. Tolstoy

Haydar Ritat

50 kuruş

Fransızca darsi veriyorum — İstenilen yere de gidebilirim. Sabahları (41470) Bayan İren telefon ediniz.

Paris'den avdet

Iki senedir Paris Tıb fakültesinde muvazzaf asistan olarak çalışan

Dr. Operatör - Jineklog CAFER TAYYAR

gelmiş, Beyoğlunda Ağacami, Rumeli hanında muayenehane açmıştır Hastalarını 2 den 8 e kadar kabul eder.

DIKKAT, MÜHİMDİR

23 senelik mesleğinin her noktasında tecrübeli, diploması mevcud eczanesile bir eczacı, eczanesi olmıyan mahalde açmak istiyor, anşart ki mahallî Bele - diye veya Muhasebei Hususiye ve ne suretle olursa olsun ayda bir ücret mutlaka yardım şarttır. Sahil ve tren gü - zergâhı olanlar tercih edilir.

Adres: Gümüşane Memleket eczanesi

HASAN

Acı Badem kremi

Acı badem kremi cilde ya - rar. Cilde hayat, düzgünlük ve taravet verir. Cildin kirlerini, zehirlerini, fena yağlarını te - mizler. Buruşukluklarını, leke - lerini, çillerini, ergenliklerini, sivilcelerini izale eder. Çirkin çehreyi güzelleştirir ve ihtiyar - lığı gencleştirir.

Fakat acı badem kremini herkes yapamaz ve bu kremi mutlaka acı badem yağile yap - mak lâzımdır. Bu hem müşkül ve külfetli, hem pahalı bir iş olduğundan biraz acı badem esansile vazelin yağını karış - tırarak yapılan kremleri kul - lanan bayanlar cildlerini bo - zuyorlar.

Halis acı bademden pek bü - yük fedakârlıklarla istihsal e - dilen hakikî acı badem yağını krem haline getirmiş olan kolonyasile ve müstahzaratile meşhur eczacı Hasandır ki: İtriyatı Fransızların (Koti) si kadar nefis ve cazibdir.

Hasan acı badem yağı kremile, Hasan yağsız kar kremini ve Hasan yarım yağlı gece kremini bayanlar seve seve kullanmakta ve eczacı Hasanı tebrik etmektedirler.

Sabun, kolonya, losyon, lâvanta, briyantin, saç suları, sürme, pudra, tıraş bıçağı, diş fırçaları, diş suları, diş macunları ve her türlü itriyat ve müstahzaratta mutlaka Hasan markasını isteyiniz ve arayınız. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

Bafra icra memurluğundan:

İstanbulda Galata Fermeneciler Sarafides handa Hacı Kadir oğlu İsmete.

Di Amerikan Ekisperes Bankasına borcunuz olan 10561 liranın temini için hacizli mallarınızın 2280 No. lı kanunun size yüklediği şartları yapmamanızdan ötürü yeniden arttırmıya çıkarılmış ve ilân kâğıdlarının alâkadarlara tebliği meyanında size de gönderilmiş ve tebligat müdürlüğünün meşruhatına nazaran ikametgâhınızı değiştirdiğiniz ve yeni ikametgâhınızı bildirmediğiniz i - çin tebligat yapılamamıştır.

Yedi parça gayrimenkulünüzden beşi satılmış ve ikisi yeniden arttırmıya çı - karılmış ve kat'i ihalesi 6/2/936 per - şembe günü ve ikincisi 21/2/936 cuma günü saat 14 te yapılacaktır.

Binaenaleyh icra ve iflâs kanununun 134 üncü maddesine tevfikan ihale kararlarına ve yeni arttırma şekline bir itirazınız varsa bu ilânın neşri tarihin - den itibaren beş gün içinde icra daire - sine bildirmeniz lüzumu, aksi takdirde ihalesi yapılanların ihale kararı kat'i - leşeceği ve arttırmıya çıkarılanların da bu ilânla mezkûr kanunun 127 nci maddesinin hakkınızda tatbik edilmiş sa - yılacağı ilân olunur. (18650)

ölçü üzerine

Fennî Kasık Bağları mide, barsak, böbrek düşkünlüğüne

Fennî Korsalar

Isteyenlere ölçü tarifesi gönderilir.

Eminönü Izmir sokağı Tel. 20219 ZAHARYA Orepulos

Taklidcilerden sakınınız

İstanbul asliye 6 ncı hukuk mahke - mesinden:

Mecdiye tarafından kocası Beyazıd Soğanağa Cami sokak 33 No. da Şevket aleyhine açılan boşanma davasında: Müddeaaleyhin ikametgâhının meçhu - liyeti hasebile dava arzuhalinin on gün zarfında cevab vermek üzere ve on beş gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş ve arzuhalin bir nüshası da mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan İstanbul asliye 6 ncı hukuk mahkemesi 935/1771 No. lı dosyasına ilân tarihinin ferdasından itibaren on gün zarfında cevab verilmesi lüzumu tebliğ yerinde olmak üzere ilân olunur.

Edirne Şarbaylığından:

Şehrimizin memba suları için İstanbul memba sularında kullanı - lan meşeden yapılmış ve pirincden vidalı doldurma ve boşaltma kapakları olan iki benzin tenekesi, su alır tahta ve çemberleri sağlam 250 tane fıçıya ihtiyacı olduğundan vermeğe istekli olanlar Edirneye teslim etmek şartile beherini kaç kuruşa verebileceğini mektubla Edirne Şarbaylığına bildirmesi ilân olunur. (6)

Bu yaşa kadar geldim KATAGRİP ten Tesirlisini görmedim

DİZİM, BELİM TUTMAZKEN YÜRÜMEĞE BAŞLADIM KATAGRİP —Bütün ağrılara— En çabuk tesir eder.

İstanbul Komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbol Komutanlığı birlikleri için alınacak olan 45,000 kilo kuru fasulyeye verilmiş olan fiat makamca pahalı görüldüğünden 20 ikincikânun 936 pazartesi günü saat 15,30 dadır. Kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 5620 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 421 liradır. Eksiltmeye gireceklerin teminat makbuz veya mektublarile 2490 numaralı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaikle birlikte ihaleden en az bir saat evveline kadar Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. (5)

***

İstanbul Komutanlığı birlikleri için alınacak olan 63,000 kilo bulgura verilmiş olan fiat makamca pahalı görüldüğünden 20 ikincikânun 936 pazartesi günü saat 16 da kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 9292 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 697 liradır. Eksiltmeye gireceklerin teminat makbuz veya mektublarile 2490 numaralı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaikle birlikte en az ihaleden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. (4)

Biçki dersleri

Evinde hocasız kendi kendine biçki öğrenmek istiyen'er için Beşiktaş Dikiş Yurdu müdürü Şükrü Canal tarafından yazılmıştır.

Kadın biçki ve metodlarını gösteren bu kitabın birinci cildi 2, ikinci cildi 2,5 liradır. Bedeli gönderildiğinde taşraya da gönderilir Akaretler No. 64. telefon 43687

Edirne Şarbaylığından:

Şehrimiz mezbahası için 936 senesinde buz fabrikası ve soğuk hava deposu yaptırma istiyoruz. Mezbaha civarında bu işe elverişli mevcud binamız da vardır. Bu binadan istifade ederek bu tesisatı yapmak istiyen firmaların gerek mevcud binayı görmek ve gerek yapılacak tesisata aid projeleri tanzim etmek üzere Edirneye gelerek Urayımızdan tafsilât ve malûmat alabilecekleri ilân olunur. (7)

İstanbul Belediyesi ilânları

Tartı, Terazi, Kantar, Baskül ve sair ölçü sahiblerinin nazarı dikkatine:

936 senesi kânunusani ayı içinde bilûmum ölçü sahiblerinin bulundukları Belediye şubelerine müracaatle âyar memurlarından alacakları ölçülerin nev'ini bildirir bir cetveli doldurarak ölçülerin muayenesi için bir müracaat vesikası almaları lâzımdır. Kânunusani ayı içinde bu suretle müracaat edip vesika almıyanların ceza görecekleri ehemmiyetle ilân olunur. «B.» (9)

Karaağac müessesatına bir memur alınacak.

Mezbahada açılan 70 lira ücretli tahakkuk memurluğu için imtihanla aşağıda yazılı şartları haiz bir memur alınacaktır. 7/1/936 salı günü saat 10,5 ta Belediye Şehir Meclisi salonunda (hesab, hendese, umumî malûmattan imtihan yapılacak ve ayni derecede kazananlar arasında fransızca, ingilizce, almanca bilenler tercih edilecektir. İsteklilerin o güne kadar Belediye Riyasetine yazılmış bir istida ile Zat İşleri Müdürlüğüne müracaatleri.

1 — 35 yaşından yukarı olmamak.
2 — Tamusıhha olmak.
3 — Mahkûmiyeti bulunmamak. «B.» (21)

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

(Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi) tarafından çıkarılmış olan, bedelleri tamamile ödenmiş her biri (bin) liralık (22,000) hisse senedi, 30 ilkkânun 1935 tarihinden itibaren borsada kote edilmiştir. (2)

KADIN TERZİSİ
Paris Biçki Akademisinden mezun
ERGUN

KADIN ŞAPKACISI
Paris Şapka Akademisinden mezun
TÜRKÂN

Beyoğlu'nda Ağacami yanında, Rumeli hanında No. 1

Kültür Bakanlığından:

1 — Ankara Dil - Tarih - Coğrafya Fakültesinde tahsillerini bitirdikten sonra lise, öğretmen ve orta okullarda yabancı dil öğretmenliği yapmak üzere liselerin 1933 - 1934 ve 1934 - 1935 yılı mezunlarından 30 talebe alınacaktır.

2 — Kabul edilenler mezun olduktan sonra 789 numaralı kanunun 8 inci maddesini değiştiren 1338 numaralı kanun gereğince leylî, meccanî olarak okudukları müddetin bir buçuk misli Bakanlığın göstereceği yerde hizmet edeceklerdir.

3 — Bunlardan onu ingilizce, onu fransızca, onu almanca öğretmenliği için yetiştirilecektir.

4 — Seçim sınavı yapılmıyacak, isteklilerin diplomalarının derece sırası ve sıhhatleri esas tutulacaktır.

5 — Kabul edilenlerin ihtiyacları diğer yatılı talebeler gibi Bakanlıkça temin edilecektir.

6 — İsteklilerin doğrudan doğruya Kültür Bakanlığına başvurmaları gerektir. (10)

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

Tuz paketlerinde kullanılmak üzere şartname ve nümunesi mucibince bobin halinde 120,000 kilo karton pazarlıkla satın alınacaktır. Vermek istiyenlerin 21/1/936 salı günü saat 14 te % 7,5 güvenme paralarile birlikte Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna müracaatleri. (1)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

MERSİN YOLU

ANAFARTA vapuru 5 ikincikânun PAZAR günü saat 10 da MERSİNE kadar. (14)

AYVALIK YOLU

MERSİN vapuru 4 ikincikânun CUMARTESİ günü saat 19 da İZMİRE kadar. (15)

Karadeniz hattı kahve ocakları 936 senesi sonuna kadar pazarlık suretile kiraya verilecektir. İsteklilerin şeraiti öğrenmek üzere hergün ve pazarlık için de «400» lira teminat parasile 6 ikincikânun pazartesi günü saat 15 te İdaremiz İşletme Şubesine müracaat etmeleri. (22)

İstanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden:

Beyoğlunda Jurnal sokağında 11 numarada oturan Murad tarafından ihtar ve bir ay zarfında hanei zevciyete dönmesi ilânı üzerine hanei zevciyete avdet etmemesinden ve saireden bahisle karısı ayni evde oturmakta iken halen ikametgâhı bilinemiyen Yospe Bilâl aleyhine açılan boşanma davası arzuhalinin bir nüshası kendisine tebliğ edilmek istenilmişse de keza yazılı adreste bulunamamasından dolayı on gün zarfında cevab verilmek üzere keyfiyetin ilânen tebliğine karar verilmiş olduğu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (18647)

NAMIK KEMAL
için
DİYORLAR Ki:
FALİH RIFKI
HÜSEYİN CAHİD
PEYAMI SAFA
ERCÜMEND EKREM
VA - NÛ
SADETTİN NÜZHET
KERİM SADİ
FEVAD SABİT
NÂZIM HİHMET
HÜSEYİN AVNİ
SUAD DERVİŞ
ANKETİ YAPAN: KEMAL TAHİR
10 KURUŞ
YARIN KITABÇI VE BAYİLERİNİZDEN İSTEYİNİZ.

TURYAĞ
NEBATİ YAĞ İLE pişirilen yemekler
TURYAĞ NEBATÎ YAĞI
GRAISSE VEGETALE PURE DE SUPREME QUALITE
ÇOK LEZZETLİ OLUR

Gedikpaşada: İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Jandarma birlikleri için Dikimevinde yaptırılmakta olan elbiselere harcanmak üzere mevcud nümunelerine uygun olarak Avrupa veya ayni örnek ve evsafta yerli yapışından aşağıda cins ve miktarlarile tasarlanan bedeli ve ilk güvenmeleri yazılı «7» kalem malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır. Eksiltmesi «10/1/936» cuma günü saat «15» on beşte Gedikpaşada Jandarma Dikimevindeki Komisyonumuzda yapılacaktır. Alınacak «7» kalem dikiş malzemesinin bir istekliye ihalesi caiz olduğu gibi kopçalarla tokanın bir, düğme, hâki şeridin bir talibe ihalesi de caizdir. İstekliler her gün Komisyonumuza gelerek nümuneleri ve şart kâğıdını görebilirler. İstiyecekleri mallara aid ilk güvenme Malsandığı makbuzu veya muteber banka kefalet mektubunu ve «2490» sayılı kanunda yazılı diğer belgeleri de beraberinde olduğu halde belli olduğu günde Komisyonumuza gelmeleri. (8122)

	İlk güvenme b. Lira	Kuruş	Tasarlanan b. Lira	Kuruş	Miktarı Aded Metre	Cinsi
(1)	9	38	125	00	50000	Siyah büyük kopça
	5	63	75	00	50000	Siyah küçük kopça
	2	10	28	00	10000	Pantolon tokası
	17	11	228	00	Yekûn	
(2)	30	00	400	00	50000	Büyük hâki düğme
	48	75	650	00	100000	Orta » »
	7	50	100	00	25000	Küçük » »
	86	25	1150	00	Yekûn	
(3)	37	00	500	00	40000 metre	Hâki şerit

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

(Maden Kömürü İşleri Türk Anonim Şirketi) tarafından çıkarılmış olan % 7½ faizli ve her biri (25) lira kıymetinde (28,000) aded hâmiline aid tahvil 30/12/1935 tarihinden itibaren borsada kote edilmiştir. (3)

Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum İdaresi ilânları

İdaremize aid Çeltikteki maden ocakları için maateferrüat 2 aded motörlü seyyar vinç 16/1/936 perşembe günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilindeki Birinci İşletme Komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Her iki vincin muhammen bedeli 2721 lira 25 kuruştur. Bu işe girmek istiyenlerin 205 lira muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalarla eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8001)

Eskişehir deposuna bir sene zarfında vürud edecek 20200 ton maden kömürünün tahmil ve tahliye işi 20/1/936 pazartesi günü Haydarpaşada gar binası dahilinde Birinci İşletme Komisyonu tarafından açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır.

Beher ton kömürün tahliyesi için 3 kuruş ve tahmili için 5 kuruş muhammen bedel konulmuştur.

İsteklilerin 121 lira 20 kuruş muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeğe mânii kanunî bulunmadığına dair beyanname ile ya bizzat ve yahud eksiltme günü saatinden evvel tahriren Komisyon Reisliğine müracaat etmeleri lâzımdır. Bu işe aid şartnameler Eskişehir Depo Müdürlüğile Haydarpaşada Birinci İşletme Komisyonu tarafından parasız olarak verilmektedir. (8136)

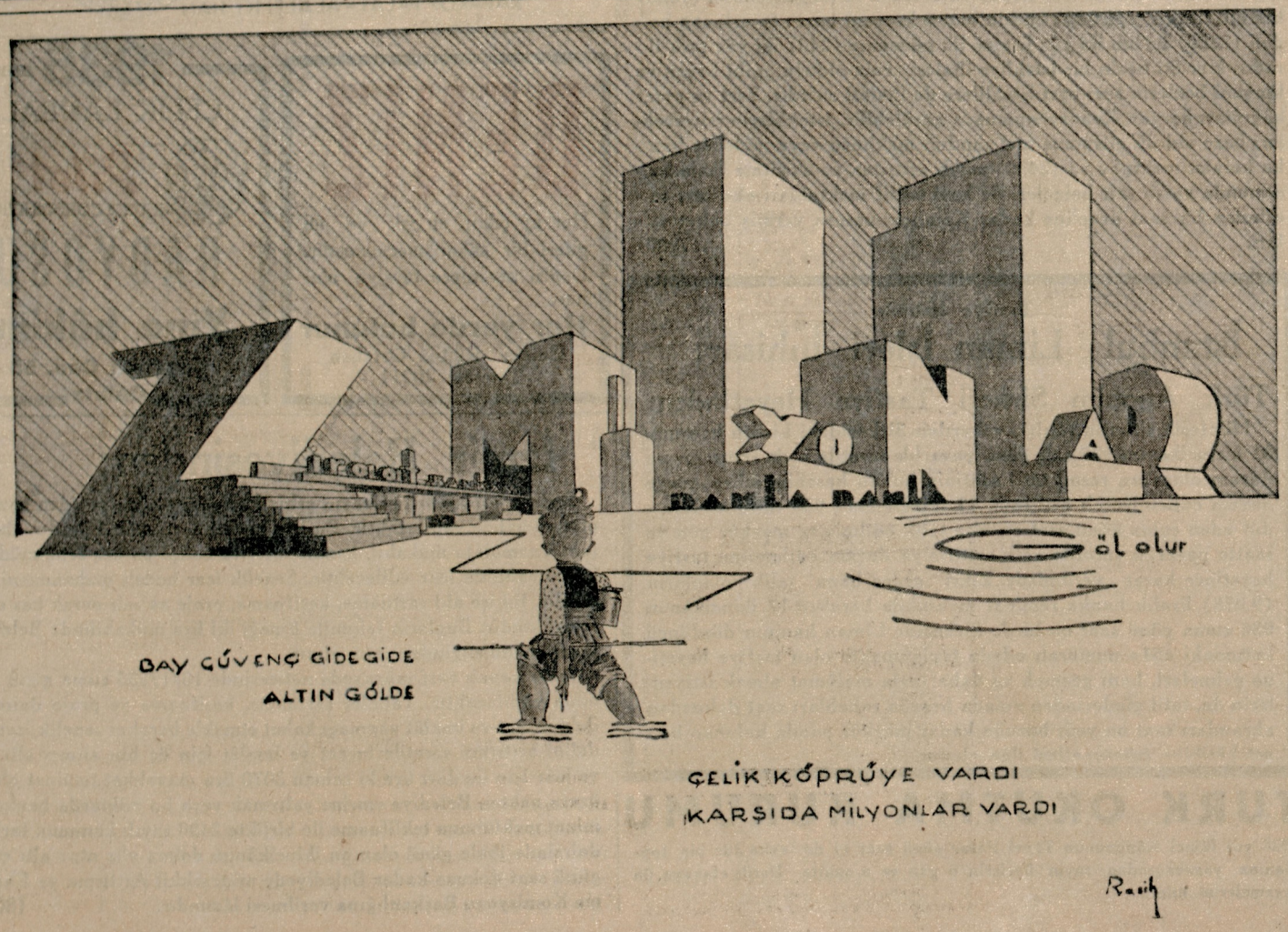

HASAN LEKE SUYU

Deri, yün, ipek ve her türlü mensucat ile bütün elbiselerde ve çamaşırlardaki mürekkep, yağ, pas ve demir ve her nevi lekeleri kat'iyyen ve gayet kolaylıkla şayanı hayret bir surette temizler ve yeni gibi yapar. Şişesi **25** kuruştur.

ÇAMAŞIR, BULAŞIK, CİLA TOZU

Çamaşırları sıcak suda yıkarken bu tozdan koymalı ve oğuşturmalı, çamaşırlardaki lekeler ve bütün kirler kolaylıkla çıkar. Gayet temiz olur. Kutusu 10 kuruştur.

HASAN DEPOSU: Istanbul - Ankara - Beyoğlu

Soğuk algınlıkları ve her türlü ağrılarda en çabuk tesir eden

ASPİRİN

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur

Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğin timsali olan ⊕ markasını arayınız.

BAYER

Emballage special pour la Turquie — Sachet ASPIRINE — ASPIRINE

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Karacabey Harası ihtiyacı için «sekiz bin dört yüz» kilo zeytin - yağile «dokuz bin altı yüz» kilo zeytin tanesi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Eksiltme günü 17 kânunusani 936 cuma günü saat on beştir. Teminatı muvakkate zeytinyağı için üç yüz lira ve zeytin tanesi için iki yüz elli lira olup zeytinyağının kilosuna kırk beş kuruş ve zeytin tanesinin kilosuna otuz üç kuruş muhammen kıymet takdir edilmiştir. İsteklilerin şartnamesini Bursa, İstanbul Baytar Müdürlerile Karacabey Harasından meccanen alınabilir.

Taliblerin teminatlarile birlikte eksiltme günü Harada bulunmaları ilân olunur. (8074)

101 istiklâl caddesi - Veresiye satış

Dr. A. KATİEL

(A. KUTIEL)

Karaköy Topçular caddesi No. 33

Giresun asliye hukuk hâkimliğinden:

Giresun ve Karahisari Şarkî ikinci kısım müteahhidi Giresunda tüccardan Hacı Ahmed oğlu Mehmed Şükrünün «Turku umumiye» şirketi aleyhine açtığı depozito akçesinden ve yüzde on tevkifattan ve inşaat bedeli zarar ve ziyandan 172878 yüz yetmiş iki bin sekiz yüz yetmiş sekiz kuruş altın paranın tahsili hakkındaki dava üzerine müddeaaleyh şirketin mümessili ve vekili umuru İstanbulda Beyoğlunda Mis sokağında 26 numaralı hanede mukim Albert Matalon namına gönderilen davetiye varakası üzerine zirine gösterilen yerde o namda kimse bulunmadığı ve yapılan tahkikatta ikametgâhı meçhul olduğu şerh verildiğinden ilân suretile tebligat icrasına verilen karar üzerine keyfiyet usulen ilân edildiği halde 1935 senesi nisanının onuncu çarşamba günü celsede hazır bulunmadığından gıyabında muhakeme icrasına karar verilerek hiçbir işe bakılmadan dava 22 kânunusani 936 tarihine musadif cuma günü saat 14 e bırakılmıştır. Müddeaaleyh gaib Albert Matalon muhakemeye devam olunmak üzere mezkûr gün ve saatte Giresun asliye mahkemesi hukuk dairesinde, gelmediği takdirde muhakemenin gıyabında görülüp bitirileceği ilân olunur.

Saçları dökülenlere

KOMOJEN KANZUK

SAÇ EKSİRİ

Saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mani olur. Saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler Tabiî renk erini bozmaz, lâtif bir rayihası vardır.

İNGİLİZ KANZUK Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul

Sahib ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul

Sümer Bank

Kâğıd ve Karton Fabrikasından

Muhammen bedeli 21985.80 lira olan İzmit kâğıd fabrikası dekovil ferşi, yol, anroşman vesaire işlerinin 15 - 1 - 1936 günü münakasaya konulduğu ilân edilmişti. Münakasa gününün 15 - 1 - 1936 olmayıp 17 - 1 - 1936 olduğu ilân olunur.

Erenköy Kız Lisesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından:

Okul için mayıs 1936 sonuna kadar 1500 - 2000 kilo sade yağına ihtiyaç vardır. İkincikânun 1936 nın on dördüncü salı günü saat 14 te Kültür binasının Liseler Sağışmanlığı odasında toplanan Komisyonda eksiltme ve ihale yapılacaktır.

İlk teminat yüz kırk iki lira elli kuruştur. Şartname okulda görülür ve alınır. İsteklilerin belli günden evvel Okul Direktörlüğünden alacakları tezkerelerle Liseler Sağışmanlığına giderek ilk teminatlarını makbuz mukabilinde yatırmaları ve belli günde Komisyona müracaatleri ilân olunur. (8133)

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — 15,500 kilo bulgur açık eksiltme suretile 7/1/936 salı günü saat 15 te Selimiyede Askerî Satınalma Komisyonunca alınacaktır.

2 — 15,500 kilo bulgurun tahminî fiati 2555 lira olup muvakkat teminatı 192 liradır.

3 — Teminatlar eksiltme saatinden iki saat evvel Muhasebe veznesine yatırılacaktır.

4 — Başka Malsandıklarına ve bankalara yatırılmış teminat makbuzları muteberdir.

5 — Şartname hergün Komisyonda görülebilir. (8020)

BİÇKİ ve DİKİŞ YURDU

Tesis Müdürü ELENİ ÇORBACIOGLU

En son metodla ve çok ko'ay bir usulle dikiş bilenlere 3 ay, bilmiyenlere 6 ayda öğretilir. Fransız lüks metodla tayyör tuvalet, roplar, rek·âm, beyaz çamaşır, erkek kostüm dersleri kadınlara verir.

Yüksek Kültür Direktörlüğünden muşaddak şahadetname verilir, Yurddan çıkan talebe atölye ve yurd açabilir. 2 nci devreye kayid başlamıştır.

Adres — Kumkapı Kadırga caddesi No. 93

Gedikpaşada İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Jandarma birliklerinin ihtiyacı için Jandarma Dikimevinde dikilecek dikişlerde kullanılmak üzere mevcud evsafına uygun yerli fabrikalar işinden (50,000) elli bin metro beyaz ve (10,000) on bin metro kurşunî bez kapalı zarf eksiltmesile satın alınacak ve eksiltmesi 3/1/936 cuma günü saat on beşte Gedikpaşada Jandarma Dikimevi binasındaki Komisyonumuzda yapılacaktır. (50,000) metro beyaz bezin tasarlanan bedeli (14,000) on dört bin ve ilk güvenmesi (1050) bin elli liradır. (10,000) on bin metro kurşunî bezin tasarlanan bedeli (3200) üç bin iki yüz lira ve ilk güvenme (240) iki yüz kırk liradır. Her iki bezin bir istekliye ihalesi caiz olduğu gibi beyaz ve kurşunî bezlerin ayrı ayrı isteklilere de ihalesi caizdir. Şart ve evsaf kâğıdları hergün Komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin istiyecekleri beze aid ilk güvenme mal sandığı makbuzu veya muteber banka kefalet mektubu ve (2490) sayılı arttırma ve eksiltme ihale kanununda yazılı sair belgeleri de havi teklif mektubları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyonumuza vermiş bulunmaları. (7900)

Tasfiye halinde

İstanbul Liman İşleri İnhisarı Türk Anonim Şirketi Tasfiye Heyetinden:

Münfesih şirketin satılığa çıkarılan Sirkecideki Liman hanının, 31 birincikânun 935 salı günü pazarlık suretile açık arttırmasına devam olunmuş, resmî tatil saatinin hulûlü hasebile müzayedeye devam edilemiyerek arttırma, 17 ikincikânun 936 tarihine tesadüf eden cuma günü saat on bire talik edilmiş ve mezkûr gün ve saatte pazarlık suretile açık arttırmıya devam edilmesine tasfiye heyetince karar verilmiştir. Zikri geçen hana talib olanların (9.938) liralık banka teminat mektubile beraber 17 ikincikânun 936 cuma günü saat on birde Sirkecide Liman hanının dördüncü katındaki «51» numaralı odada toplanmakta olan tasfiye heyetine gelmeleri, hanı gezmek ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin de, tatil günlerinden maada hergün sabahları saat dokuzdan akşamları saat on yedi bucuğa kadar mezkûr odada bulunan heyet kâtibine müracaatleri ilân olunur.

TÜRK OKUTMA KURUMU

936 yılı Ikinci Kânununun 12 nci Pazar günü saat 14 de Sevka âde bir toplanma yapacağından sayın üyelerin o gün ve o saatte Darüş efakaya ün vermelerini dileriz.

Alelâde ampuller olan bizler şimdiye kadar her tarafta kullanılıyorduk. Şimdi herkes bizi kovuyor ve yerimize, hakikaten bizden çok iyi ışık veren ve daha az cereyan sarfeden:

ÇİFT SPIRALLİ YENİ TUNGSRAM

Ampullerini koyuyorlar. Bunun önünde artık kaçmaktan başka çare yoktur.

ÇİFT SPIRALLİ

TUNGSRAM

Günün ampulleridir.

KASADA SAKLADIĞINIZ PARA KURU BİR ÇEŞME VAZİYETİNDEDİR

ONU FAİZLE BANKAYA-VERİNİZ

HUSUSI ŞARTLARIMIZI SORUNUZ

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

HOLLANDSCHE BANK-UNIE — AMSTERDAM

KARAKÖY PALAS - ALALEMCİ HAN

DENİZ

Her ay çıkan en şık ve en güzel bir salon mecmuasıdır. Denizi sevenlere tavsiye olunur.

Her yerde bulunur

Galata Rıhtım Ortahan
Telefon: 49211

1936

ÇELİK LÂMBALI

Pilot RADIO CORPORATION

RADYOSU

Yine hâkim

Voyvoda Cad. 55 Galata

İzmir Belediyesinden:

Birinci kordondaki Urayın şehir kazinosu yerine yeniden kazino, otel ve bahçe yapılacaktır. Bu işin bedeli keşfi 40868 liradır. Bu inşaat ve imalâta mukabil, kazino, otel ve bahçe on beş sene müddetle müteahhide icar edilecektir. Senelik icar bedeli muhammeni elli liradır. Bu işe aid şartname, keşifname, proje ve sair evrak baş sekreterliktedir. Bunların takımile örneği iki lira mukabilinde Belediye Başmühendisliğinden satın alınır.

İhale kapalı zarf müzayede neticesinde 10/1/936 cuma günü saat onda yapılacaktır. Talibler şartname, keşifname ve proje dairesindeki inşaat ve imalât yapmağı kabul etmekle beraber senelik icar bedelini arttırma suretile inşaat ve imalât için üç bin altmış altı lira ve icar için de dört lira ki ceman 3070 lira muvakkat teminat olmak üzere nakten Belediye emrine yatırmak veya bu miktarda banka teminat mektubunu teklifname ile birlikte 2490 sayılı kanunun tarifat dairsinde ihale günü olan on ikincikânun dokuz yüz otuz altı cuma günü saat dokuza kadar Belediyede müteşekkil Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Başkanlığına verilmesi lâzımdır. (804